

VEZETŐK LAPJA

A VEZETÉS LÉLEKTANA

TELEKI PÁL EMLÉKEZETE

VALLÁSOS NEVELÉS A CSERKÉSZETBEN

REGŐSROVAT - FÖLDÉDESANYÁNK

A GYAKORLATI KIKÉPZÉS ELVEI

"CSERKÉSZVILÁGNÉZET" ÉS AZ IGAZI PROBLÉMÁK

BESZÉLGETÉS A MAGYAR ISKOLÁKRÓL

KISCSERKÉSZ VEZETŐKNEK

KÖZGYÜLÉSI JELENTÉSEK

GÖDÖLLŐ, 1933 - 1973

29. - 30. szám

1973

A szerkesztő postája

KETTŐS SZÁM: A VL jelen számát kettős számként hoztuk ki, hogy így a közgyűlésen elhangzott jelentéseket is leközzölhessük. A VL következő száma csak 1974 márciusában fog megjelenni. Lapzártá: 1974 január 15.

TILTAKOZÁS: A Főcserkész Ur 1972 február 17-i leveléből: "Éles tiltakozások jöttek felém, amikor egy AVVAKUMOVICS OTTÓ nevű cst. Trianonnal kapcsolatban azt írja, hogy CÉLTALAN.. és KÁROS HANGOZTATNI SÉRELMÜNKET" "VISSZACSINÁLNI AZT NEM LEHET", stb. Érthető a fölháborodás, mert általánosságban ismert, hogy a cserkészlet felfogása nem ez volt és ma sem ez a nevelési elvünk. Sajnálatos, hogy ilyen cikk a VL-ben megjelent. /Utalás a VL 24. számában megjelent. cikkekre, 23. oldal./

Salva reverentia, a VL nemcsak összekötő kapocs a Központ és a vezetők között, hanem a cserkészvezetők eszmecseréjének szabad foruma is. Éppen ezért a cikkek és hozzászólások a szerzőjük álláspontját tükrözik. A VL-ben való megjelenésük nem jelenti azt, hogy akár a Szövetség, akár a Szerkesztő szükségképpen magáévá tette azokat.

EGY ÖREG KATONA SZIVFÁJDALMAI: Rauch Károly, cscst., a IV. Kerület Parancsnoka leveléből: "A 26. számban "Imádkozás a cserkészletben" c., - egyébként kitűnő írásban - van valami, amivel nem értek egyet. A cikknek igaza van abban, hogy a "Sapkát, csak a te led" vezényszót ne használjuk, mert az idejét multá, - az evőkészlet porbanfűrésztése sem mélyíti az áhitatot. A gyerekek ne hadarják az imádságot, az jöjjön szívből. 1972 augusztusában, Fillmoreban jelen voltam ezen fejtegetésednél, - már mi is itt a mostani Gilwell táboron bevezettük, - adtunk rá időt, hogy a napostiszt előkészülhetett rá, és szép, keresetlenszavu, egyszerű, de szívből jövő imákat hallottunk.

Öreg katonaszívemet a szó: (17. oldal alulról a 8. sorban) a "vezényszónak nevezett ordibálás" ütötte meg nagyon. Miért kell a vezényszót ordibálásnak minősíteni s így nevetségessé tenni? Tömegmozgatáshoz elengedhetetlen a vezényszó.

Mostani cserkészletünkben kevesebb formáságot tartunk és alkalmazunk, mint amennyi valóban szükséges lenne, - pedig ez a fegyelmezés egyik változatlan alapja. Hamás nemzetekhez megyünk, ahogy tavaly az ukrán jamboree-n is láttam - komoly formaságokat látunk, azt sohasem szégyenlik és nem kicsinylik le...

Jánosom, - helyesbítsd a fenti leírást, - biztosan nem volt szándékodban a vezényszót, mint tömegmozgató eszközt nevetségessé tenni. Tudom, hogy az új idők szele ezen a vonalon már sok cs. vezetőt hatásvadásszá tett, (hogy kedvezzen ezáltal is a fiataloknak), de Te nem vagy ilyen....."

Pubi-bá meggyugtatására közlöm: Valóban nem változtattam hivatást, nem csaptam föl vadásznak. Semmiképpen sem akartam a józan megfontolt vezényszót, mely a tömegmozgató hasznos eszköze, lekicsinyelni vagy nevetségessé tenni.

Viszont az is igaz, - s remélem a IV. Kerület nagyrabecsült Parancsnoka ebben is egyetért velem, - hogy vannak emberek, még cserkészvezetők között is, akik visszaélnak a vezénnyel és ajkukon a vezényszó, sajnos, nevetségessé ordibálássá fajul.

És ez nekünk nem jó! ++++++

Emlékezzünk a gödöllői Jamboreera

Az idei európai nyári nagytáborunk "GÖDÖLLŐ TÁBOR" nevét viseli, mert 40 évvel ezelőtt zajlott le a cserkész mozgalom első nemzedékének legnagyobb élménye és büszkesége: a GÖDÖLLŐI VILÁGJAMBOREE melyet lord BADEN POWEL világ-főcserkésze mintának állított az egész világ cserkészete elé és akik ezen a jamboreen résztvehettek, még ma is nagy szeretettel emlegetik ott szerzett élményeiket.

1931 júliusában a Bécs melletti BADEN városában megtartott 6.-ik cserkész világkonferencia, az akkori amerikai, ausztráliai, holland, csehszlovák és magyar meghívások közül, -hosszu vita után egyhangulag a magyar meghívás elfogadása mellett döntött. Nagy elismerés volt ez számunkra.

Köszönhattuk ezt elsősorban a magyar cserkészfiú kiváló tulajdonságának, sportbeli ügyességének, komoly gondolkodásának és az érintkezésben való vidámságának, mellyel különösen az 1924 évi DÁNIAI és az 1929 évi ANGOL világjamboreen, de számos más külföldi táborok során is, megnyerte a szíveket.

A jamboree előtt minden magyar cserkész kapott egy kis füzetet a jamboree elgondolásairól, célkitűzéseiről, hangsúlyozván, hogy az egész ország jamboree, mert a külföldi cserkészek a kirándulások során mindenhová eljutottak és így minden cserkésznek készen kell lennie a külföldi cserkészek méltó fogadására és a társadalom megfelelő beszerzésére. A füzet felsorolta a tervezett jamboree programokat is, hogy azokra a cserkészek már jól előre felkészülhessenek.

A jamboree előkészítésének éveiben, tehát 1931-1933-ban az egész világ sajtója foglalkozott a magyar cserkészmozgalommal, Hazánk történelmével, földrajzával és politikai viszonyaival, a jamboree folyamán pedig 54 nemzet 10-15.000 cserkésze ismerte meg hazánkat, kulturánkat és vendégszeretetünket. Nemzeti szempontból tehát felbecsülhetetlen volt az az érték, amit a jamboree a világ minden tájára szétszórta cserkészek révén eredményezett, hiszen ezek a cserkészek valamennyien mint a magyar nemzet barátai távoztak Gödöllőről.

Egy cserkész csapat tábora lényegében azonos jellegű akár bel vagy külföldi táborról van szó, vagy akár egy világjamboree keretében táborozik, de ha nekünk kell ilyen világjamboreet megszervezni és mi vagyunk a házigazdák, akkor ez rendkívüli teljesítményeket követel minden cserkésztől, különösen a mi akkori gazdasági krízisünk idején, amikor 3000 öregcserkész végezte el a tömegmunkát.

A jamboreen 20.000 magyar cserkész vett részt és az ugynevezett segédtáborban 5000 cserkész és kiscserkész táborozott 4-4 napi felváltással.

40. EV - GÖDÖLLŐ

4

Pottenstein

A jamboree alatt 844 különvonat futott be Gödöllőre, ebből 37 cserkész-vonat, 23 cserkész kiránduló és 27 fűrdővonat, 2 gyermek vonat, míg a többi a jamboree folyamán 365.000 látogatót szállított.

A vízellátást 8 artezi kut szolgáltatatta 15 km. csőhálózaton. Naponta 80 tonna élelem fogyott el és 700 mázsa aprított tűzifa. A világításra 1371 izzólámpa és 56 km. villanyvezetékre volt szükség. A tábori posta 75.00 telefonbeszélgetést, 1500 táviratot intézett el és 112.000 levelet kézbesített. A tábori kórházban 5 km. pólya és ragtapasz fogyott el. A tábori ujság naponta öt nyelven 20.000 pl-ban jelent meg.

Ez csak néhány kiragadott adat a jamboree üzeméből, de ezekből is érzékelhetők a hatalmas méretek és ezekkel kapcsolatos szállítási, építési, forgalmi, rendészeti és egészségügyi kérdések, melyekről a nyári nagytáborban fogok többet elmondani.

A jamboree idején az egész világsajtó folyamatosan foglalkozott a jamboreeal. Több mint 2000 cikk jelent meg és se szeri se száma azoknak az elismerő leveleknek és táviratoknak, melyek a tábor parancsnoksághoz befutottak. Őt külföldi uralkodó is méltatta a magyar cserkészlet sikereit.

Lor Baden Powel különösen meleg szavakkal méltatta a magyar cserkész értékét és szeretetreméltó viselkedését kiemelve, hogy ez a jamboree mintaképe a tökéletességnek. A nagy Arenában lezajlott bucsu felvonulás végén pedig levette nyakából a legnagyobb cserkész kitüntetését: az "Ezüst Farkas". Jelvényt és átnyújtotta Gr. Teleki Pál táborparancsnoknak, - miközben 10000 léggömb szállt a levegőbe és a lengyelek a magukkal hozott 200 postagalambot bocsájtották utnak.

A tábor végén pedig a kormány így méltatta a jamboree sikerét:

"Az alapos, körültekintő, fáradhatatlan szervező munka és cserkészeink kötelességtudó, bajtársias, lelkes magatartása most is meghozta gyümölcsét a világjamboree példás sikeréhez, ami nemcsak a magyar cserkészek szívét tölti el büszkeséggel, hanem egyúttal a tisztességet, becsületet és eléggé nem értékelhető megértést és rokonszenvet szerzett a magyar névnek".

Ez volt tehát cserkészmozgalmunk első generációjának első büszkesége, de biztosra veszem, hogy a mai - második cserkész generáció munkája szerte az egész világban is olyan nagyjelentőségű magyar munka, melyről az idők folyásával még igen sok elismerő szó fog esni.

Adja a jó Isten hogy így legyen!

J ó m u n k á t !

[Handwritten signature]

vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc
magyar főcserkész.

A VEZETÉS LÉLEKTANA

Korunk fártós válsága elsősorban a vezetés válsága. Okai oda nyúlnak vissza, hogy az ember természeténél fogva társas lény. A társas, csoportos életnek alapvető összejtje a család. Már a bäranglakó ősember hordákba szerveződött, hogy a természet próbatételeit le tudja küzdeni. S ha társadalmi szempontból néhány szóba akarjuk összesűríteni az emberiség történetét, akkor joggal mondhatjuk, hogy míg a barlanglakó ősember családokba és hordákba szerveződött, hogy a létfenntartás problémáit meg tudja oldani, addig ma az atomkorszak fiainak a nemzetek családját kell megszervezni, ha nem akarjuk, hogy az emberiség eltűnjön a föld színéről. A fejlődés folyamán a társadalmi összejtje, a családra, a csoportos élet ezer meg ezer differenciált formája rakódott. Ezek a csoportok annyira fínom szövevénné fonódtak össze, hogy belőlük az ember már kiszabadulni nem tud. Sokan a nagy francia forradalom idején azt hitték, hogy a nagy társadalmi földrengések az emberiség csoport-szerkezetét le fogják egyszerűsíteni és az ember visszakerülhet valami ártatlan, bűnbeesés előtti őállapotba. Erről álmodott tulajdonképpen Rousseau is, amikor kimondta elvét: vissza a természethez. Ha a természettudományok Rousseau korában fejlettebbek lettek volna, ezt a tételét soha nem mondjá ki ilyen formában. Hiszen jobban ismerve a természetek, vagy a hangyák életét, a bonyolult csoport-szerkezetek nem tűntek volna természetellenesnek számára. De a mikroszkóp és az atomtudományok ismerete még nagyobb csalódás lett volna a rousseaui ábránd számára, hiszen behatolva az élőlények szervezetébe, megismerte volna azt a végtelenül bonyolult szerkezetet, melyben millió és millió sejt és atomparány évmilliók alatt kialakult összműködése adja meg az élet szimfóniáját. Ezért hoztak csalódást a forradalmak az anarchisták számára, akik társadalmi szerkezetek megsemmisítésében, vagy minimálisra való csökkentésében látták az emberi szabadság kiteljesedését. Éppen az ellenkezője következett be: minden újabb történelmi szakasszal - legyen az evolúciós vagy revolúciós folyamat - az emberi társadalom szervezetei újabb bonyolult al- és felépítményeket kaptak. Ezért naív és hiú ábránd a hippyk kísérlete is, amikor vezetőikben csalódva kivonulnak a mai társadalomból. A hippy jelenség nem más, mint a mai általános vezetési válság egyik feltűnő tünete.

A cserkészzet igazi jelentősége végső fokon az, hogy bevált módszerek alkalmazásával vezetőket kíván nevelni az emberi társadalom bonyolult szerkezetének. A mai technológiai forradalom megsokszorozta az emberiség vezetési szükségleteit. Fiedler egyszerű példája jól megvilágítja ezt a problémát. Hajdan egy indián egyedül ki tudott vájni egy fatörzsből egy csónakot, mellyel a törzs tagjai közlekedhettek a folyón. Egy rakétarepülőgép megépítéséhez azonban százazrek, bizonyos meghatározott munkakörben való, apró csoportokra osztott és kénosan összehangolt közreműködése szükséges. Az összműködő csoportmunka ma a javak termelésének és elosztásának úgyszólván kizárólagos formája.

Mindez az emberi élet vezetői szükségleteit bizonyítja. Vezetők millióira van ma az emberi társadalomnak szüksége, hogy pluralisztikus életformájában zökkenés nélkül tudjon működni. Az élet apró jelenségeitől föl egészen a nagy, nemzetek közötti vi-

szályokig az emberiség nagy válságának különféle megnyilvánulásait észlelhetjük. A válság egyik alapvető oka a jó vezetők hiánya az élet minden síkján. A társadalom ugyanis nincs felkészülve arra, hogy ezt a vezetői szükségletet ellássa. Ehhez ma már egyáltalán nem elégséges az isteni szikra: a tehetséges emberek természetes jelenléte. A vezetői erények tömeges kifejlesztésére van szükség, amit csak megfelelő nevelési módszerekkel és nevelői intézményekkel lehet elérni. Ez adja meg a cserkészlet létjogosultságát.

Ezek az alapkövetelményeken túl, a magyar cserkészlet különleges feladata, hogy jó vezetőket neveljen a világon szétszórt magyarság nehéz és különleges életformájához. Hogy ezt sikeresen megtehessek, szükséges, hogy felhasználjuk a lélektan mai eredményeit. Erre kívánja felhívni a figyelmet ez a tanulmány.

Mi a vezetés?

Legegyszerűbben azt mondhatjuk, hogy a vezetés összeműködő személyeknek azon tevékenysége, mely révén egy csoport cselekményeit, munkáját, vagy magatartását egy meghatározott cél érdekében koordinálják. Tágabb, közvetett formában a vezetés emberi cselekmények irányvonalát igyekszik meghatározni. Közvetlen cél például a már említett rakétagép megépítése. Közvetett cél a magyar nép szabadsága, vagy a világbéke. A közvetett vezetés, már természeténél fogva is, rendkívül szétágazó tevékenység.

A vezető tehát egy csoportot egy cél érdekében koordinál. A csoport vizsgálatánál a vezetés nyersanyagával és egyben legnehezebb problémájával találkozunk: az emberrel. A vezető kiválóságának mértékét azzal lehet mérni, hogy mekkora befolyást tud a csoportjára gyakorolni. A befolyásolás az a láthatatlan szellemi energia-kisugárzás melyen keresztül a vezető törekvései a csoport tevékenységében megmutatkoznak. Született vezetőnél ez a befolyásolási készség - karizma - a vezető egyéniségének természetes következménye. A babonás közfelfogással szemben, a befolyásolási készség azonban bárki által megszerezhető, aki annak tudományos elemzésével foglalkozik és így szerzett ismereteit a gyakorlatban érvényesíti.

Az egyén magatartása és működése a csoportban rendkívül bonyolult folyamat. Azonos körülmények között sincs olyan csoport-cselekmény, melyet a csoportnak akár csak két tagja is teljesen egyformán hajtana végre. Hiszen a csoport minden tagja az általános csoportérdeken és a pillanatnyi cselekmény-érdeken túl, számtalan különböző, sokszor egymás ellen ható erő és érdek befolyásolása alatt áll. Anyagi körülmények, egészségi állapot, társadalmi háttér, politikai és vallási erők, lelki fogatkozások és komplexumok csak izelítő abból a számtalan erő-kisugárzásból, belső és külső nyomásból, melyek az egyén magatartását a csoporton belül módosítják. Totalitáriánus politikai rendszerekben ezt a problémát diktálással, parancsuralommal oldják meg. Ez a piramidális vezetői szerkezet. Legfelül áll egy, vagy egy szűk csoport, mely a cselekményt kigondolja és könyörtelenül végrehajtja, tekintet nélkül az egyének önálló sajátosságaira. A demokratikus vezetés viszont - a sokkal kínosabb és nehezebb, de sokkal emberségesebb út - felismeri azt, hogy az egyéni színek megfelelően hasznosítva a csoport állandó energia-forrásul szolgálhatnak. A demokratikus vezető legfontosabb feladata, hogy segítse a legkülönbébb tulajdonságú egyéneknek a csoportba való integrációját, mégpedig oly módon, hogy pozitív értékeiket megtarthassák és vele a csoportot gazdagítsák. Ezért jó vezető csak az lehet, aki le tudja küzdeni egyéni ellenszenvét és azt alárendeli a csoport érdekeinek.

Az embereket az életben lelki hajtóerők, motivációk mozgatják. Ezeknek számos bonyolult változata van, de mégis visszavezethetők néhány közös gyökérre. Ma általában el-

fogadják a Thomas által meghatározott négy alapmotivációt, mint olyant, mely minden emberben fellelhető, anyagi körülményeitől, intelligenciájától, kultúrájától, vagy faji származásától függetlenül. Ez a négy alapvető emberi törekvés a következő:

- a biztonság vágya (existencia)
- a tanulás vágya (tapasztalatszerzés)
- az elismerés vágya (tekintély)
- a tisztelet vágya (respektus)

A biztonsági, tanulási, elismerési és tiszteletvágy rendszerint ebben a fontossági sorrendben jelentkeznek az embereknél. Az első a biztonság vágya, mely kivétel nélkül minden emberben – a kisgyermekben is! – él. Meglegyen az élelme, ruhája, fedele. A biztonsági vágy mindkét szélsőségbe átsaphat: kezdve a pillanatról-pillanatra való éléstől (koldus) egészen a vagyonhalmozásig, amikor az ember családjá biztonságát több nemzedéken át akarja biztosítani. De a biztonság vágyának nemcsak anyagi céljai vannak. A túlvilági üdvösségre való törekvés az ember biztonsági vágyának a sírontúli meghosszabbítása, extrapolálása. Ez a magyarázata annak a gyakori jelenségnek, hogy zsugori és kapzsi jellemű tőkések egyáltalán nem keresztényi üzleti elveket oly harmonikusan össze tudják egyeztetni látszólagos vallásos hitükkel. Minél fejlettebb egy társadalom, annál természetesebb és egyszerűbb a biztonsági vágyak kielégítése. Az ilyen társadalomban a polgárok biztonsági vágya ezért a fennálló társadalmi rend biztonságát kívánja és konzervatív jellegű politikai áramlatok uralkodnak. Olyan országokban azonban, ahol a lakosságg széles tömegei a nyomor és az éhezés bizonytalanságának vannak kitéve, s a munka nem ad kielégítő biztonságot, ott nemcsak a munka fogalma prostituálódik és szétágazó korrupció lép fel, hanem az emberrel együtt született biztonsági vágy a rendszer megszüntetését kívánja, akár erőszakos, forradalmi úton is.

Ez a néhány példa talán megmutatta, hogy mennyire fontos, hogy a vezető megismerkedjék a lelki motivációk mechanizmusával. Azonos ösztönzésekre a csoportok a legkülönbözőbben reagálhatnak, biztonsági vágyaik kielégítettségi foka szerint. A tanulás, az újdonság, az új feladatok végrehajtása iránti vágy, a kísérletező kedv: vezetésre alkalmas egyének fontos lelki motivációja. Az ilyen ember a rutin szürkése helyett mindig új horizontokra vágyik. Ezen a kapún keresztül jutunk el a vezetői alkat egyik legfontosabb jegyéhez: a felelősségvállalás szeretetéhez. És itt érdemes egy pillanatra megállni. A felelősségvállalás készsége arra való lelki hajlam, hogy tetteinkért, szavainkért a következményeket vállaljuk. Az emberek nagy többsége szinte írtózik a felelősségtől. Azt hiszem, ennek történelmi öröklési okai vannak. Az ember túlsoká élt szolgaságban, rab-szolgasorsban. Nemzedékek hosszú sorozatán át hozzászokott ahhoz, hogy sorsát nem ő intézte s a felelősséget sem ő vállalta érte. A felelősséggel együttjár a tévedések következményeinek elviselése, mely adott körülmények között igen súlyos lehet. A guillotine pengéjének villanása túl mély nyomot hagyott az emberiség kollektív emlékezetében. Ezért igen fontos vezetői feladat e lelki gát lebontása, mert szolgai beállítású emberekből nem lehet szabad emberek demokratikus társadalmát felépíteni. Kora fiatalságomtól fogva elmélyülten vizsgáltam a magyar történelem alakulását. Soha nem tudtam elfogadni a túl olcsó tételt, hogy tragédiánk láncolatáért csak a sors, a végzet lenne felelős. Túlsok háborút és szabadságharcot veszítettünk el ahhoz, semhogy maradandó változás ne történt volna a kollektív magyar lélekben. A felelősségvállalástól való iszonyodást nagyobb mértékben látom nálunk, mint más nemzeteknél. Ezért fontosnak érzem, hogy magyar cserkésznevelésünkben – ennek a problémának tudatában – a felelősségvállalás készsé-

gét minél több fiatalban minél jobban kifejlesszük és vezetői döntéseinkbe őket minél jobban bevonjuk. A magyarságnak - történelme alakulása folytán - nincs kollektív tapasztalata a demokratikus életformáról (vagyis a felelősségvállalás megosztottságáról), mint az angoloknak, vagy a skandináv népeknek. Hozzászoktunk ahhoz, hogy mások intézték sorsunkat s időnként belekeseredve kaszákat ragadtunk, vagy pusztát kézzel nekimentünk a tankoknak. A külföldi magyar cserkészlet legfontosabb történelmi feladata, hogy szabad földön, szabad körülmények között a magyar fiatalság egy részét ránevelje a felelősségvállalás szépségére: a demokráciára, amire eddig a magyarságnak nem volt történelmi lehetősége.

A felelősségvállaláshoz szokott ember képes végrehajtani a legfontosabb vezetői műveletet: a döntést. A döntés és a felelősség szorosan összefüggő lelki folyamatok. Aki önmagát a felelősségvállalásra rászoktatja, annak mindig könnyebbé válik a döntés. Nincs olyan ember, akinek minden döntése helyes lenne. Amerikai statisztikai tanulmányok kiválóan minősítik azt a "business managert", akinek döntései átlagosan 50 százalékban helyesek. Az átlagos képességű és felkészültségű vezető döntéseinek mintegy 70 százaléka téves. Modern számítógépek segítségével lehetnek a vezetőnek a valószínű hibák csökkentésében. Azonban a legtokéletesebb gép is végső fokon az embertől függ. Az ember tehát még nem ruházott át semmit a gépre a felelősségből. A gép legfeljebb csak döntéseiben segédeszköze. A gép megoldhatná az emberiség kollektív biztonsági vágyának kielégítését s a felszabaduló energiákat magasabbrendű feladatok végrehajtására lehetne használni, mint a megrendült Isten-kép újrateremtése, a kozmikus világkép kiszélesítése, új esztétikai területek és formák keresése és így tovább. Sajnos erre a lépésre az ember egyáltalán nincs felkészülve és a szakadék a technika és az erkölcs között mindig nagyobb lesz. Miről van itt szó? Évszázadok óta felgyülemlett nevelői, vezetői feladatok elhanyagolásáról.

A következő fontos lelki motiváció az elismerés vágya. Nincs olyan ember a földön, akiben ne élne az ambíció, hogy valaki előtt elismerést érdemeljen ki. Rendjelek, kitüntetések, oklevelek, díszpolgárság, újságok személyi hírei, tiszteletbeli elnökségek, rangok és címek mind az elismerés különféle társadalmi formái. Az ember legbelsőbb metafizikai rémületével állunk itt szemben, a megsemmisüléstől való félelemmel. Senki sem akar, nem tud nyom nélkül eltűnni a létezésből. Mindenki egy darabja akar lenni az örökkevalóságnak, egy parányi része, atomja az Istennek. Még a fiatal lázadók sem mentesek ettől a törvénytől, akik különben gúnyt űznek a társadalom elismerési kultuszából. Ők társaik, a banda szemében akarnak vagányok lenni: ez az ő elismerési kódexük. Persze, az ideális demokratikus közösség az volna, amelyben az elismerés az ember alkotó képességének a mértéke. Túlzott naivitás volna annak elképzelése, hogy ezt az utópisztikus állapotot az emberi társadalom valaha is elérheti. A jó vezetőnek azonban mindent el kell követnie, hogy családjában, órsében, vállalatában, országában ezt a fokot megközelítse. Ha ez az állapot létrejöhetne, akkor a társadalomból a félelem és az erőszak tényezői eltűnnének.

Végül egy másik fontos lelki hajtóerő, a tisztelet iránti vágy, a respektus felé való törekvés az az érzés, hogy vannak, akik szeretnek bennünket, mindentől függetlenül. Első pillanatra hasonlóknak tűnik az elismerés vágyához, de vannak lényeges különbségek. Az elismerés vágyánál az ember a társadalommal, minden embertársával, magával a létezés rejtélyével, a megsemmisüléstől való félelemmel áll szemben. A tisztelet vágyánál azonban az embert csak válogatott személyek, vagy bizonyos csoportok véleménye érdek-

li. Ezt a motívumot jól ismerik a kriminológusok. A respektusnak van egy minimum quantuma, ami nélkül senki sem tud élni. Szép magyar kifejezés erre a fogalomra a betyárbecsület. A betyárok füttyölnek a társadalomra, de annak egy rétegével – a szegényekkel – kapcsolatban, a legszigorúbb erkölcsi kódexhez tartották magukat. Ez a lelki energia mozgatja azt az emigránst is, aki előbb társadalmi pozíciójából kimozdítva favágásból, vagy sepergetésből keresi meg kenyerét. Az ilyen ember számára többet ér egy intím, baráti vacsora az ő tisztelétére, mint egy száz százalékos fizetésemelés a munkájában.

A lelki hajtóerők és azoknak egyéni változatai ismeretében, a vezető az egyéni energiákat a közös feladat érdekében hasznosíthatja. S ha kellő gyakorlatra tesz szert, mint Stradivári a vonót, úgy vezetheti csoportját.

Cseh Tibor
Midland Park, N. J. USA

Gyermekek írnak a jó Istennek

A gyermekek másként nézik a világot, mint a felnőttek. Kapcsolatuk Istennel szintén más. Kicsi és nagy bajaikkal, kérdéseikkel és kívánságaikkal elfogulatlan és közvetlen módon fordulnak a jó Istenhez. Néhány szemelvény:

Kedves jó Isten!

A múlt héten meglátogattam a te templomod. Mondhatom, szép helyen lakol!

Anikó

*

Kedves jó Istenem!

A te templomod nagyon szép, de a zene! Nem tudnál néhány szép új éneket szerezni?

Barátod: Ernő

*

Kedves jó Isten!

Én már írtam neked egyszer, emlékszel rá? Én betartottam, amit akkor ígértem neked, de te még mindig nem küldtél nekem egy lovat, pedig kértelek. Számíthatok még rá?

Lajos

Jó Istenem,

tudatom veled, hogy a következő dolgokat szeretném:

egy kerékpárt, egy kutyát, fényképezőgépet, vegytan-dobozt és egy pár jó kesztyűt. Ha nem tudsz mindent küldeni, akkor küldjél nekem annyit, amennyit tudsz.

Viktor

(Vetés és Aratás)

Kedves jó Isten!

Az iskolában elbuktam. Most ismételtetem az osztályt! Ezt nem érdemeltem meg. Miért engedted meg?

Vili

*

Jó Istenem,

a gyerekek az iskolában mindig kinevetnek, mert dadogok. Nem tudsz ezen segíteni? Szeretnék rendesen beszélni, mint a többiek is.

Aladár

*

Édes jó Istenem!

Én úgy félek a haláltól! Ugye nem kell még meghalnom? A tisztelendő úr azt mondja, hogy feltámadunk, de én mégis szeretnék még egy kicsit élni. Ugye megengeded?

Adolf

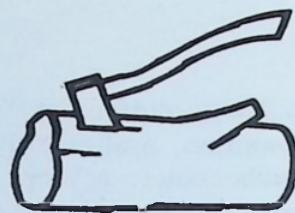
*

Jó Istenem,

Lina néni ma azt mondta, hogy a sok szép virágot a kertben mind te csináltad. Hogy tudtál ilyen szép színeket keverni? Én szeretnék festő lenni!

Gyurka

Az Én Módszerem

A GYAKORLATIAS KIKÉPZÉS ELVEI

A korszerű nevelésben fontos elv, hogy az oktatás a tanító és a tanuló közös munkája legyen, a tanuló is tevékenyen vegyen részt a munkában. Különösen fontos ez az elv a cserkész kiképzésben, amely kiváltképpen gyakorlati jellegű. A próbapontok szelleme is megköveteli a cserkész tevékenységét, cselekvő közreműködését (pl. környékismeret!). Nem árt tehát ezzel a kérdéssel foglalkozni.

Tévesen fogja fel a tevékenység elvét, aki ezt csak a külső cselekedetekben látja. Ennél többet jelent. Kellő érdeklődéskeltés után magával a fiúval kell a feladatokat megláttatni, amelyeket azután ő maga próbáljon megoldani (természetesen képességeihez mért dolgokról van szó); legyen tehát az egész az ő személyes ügye. Ez az élményszerűség, átélés a legbiztosabb módja az érdeklődéssel teljes figyelem felkeltésének, megindítója és lendítője a fiú testileg és szellemileg tevékeny közreműködésének.

Sohasem szabad tehát a próbapontokat elszigetelten "tanítani", hanem már kezdettől fogva úgy beállítani, mint a mindennapi cserkészéletben önmaguktól előadódó, nélkülözhetetlen tudnivalókat. Ezt természetesen nem úgy érjük el, hogy elmondjuk, milyen fontos ez vagy az, hanem hogy a fiúkat oly helyzet elé állítjuk, amely megköveteli valamely cserkészpróba tudását. Elmondok egy példát. Csatlakozunk egyik őrsünk kirándulásához. Egy szép síma területen legyen a pihenő. Ugy intézzük, hogy egy másik őrsünk egy közeli, látható, de a hallótávolságon túl lévő helyen legyen ugyanakkor. A fiúk észreveszik őket. Milyen jó lenne ezekkel egy közös játékot rendezni! De akkor ide kellene jönniök, mert itt van alkalmas játéktér. A fiúk megpróbálnak érintkezésbe lépni velük. Kibálnak, - nem hallatszik oda. Megpróbálnak integetni, - ezt ugyan észreveszik, de nem tudják, mit akarunk. Nincs más hátra, oda kell valakit küldeni; mire azonban követünk odaér - azok már elmentek (ezt így rendezzük). Milyen kár! Milyen jó lett volna, ha érintkezésbe tudtunk volna velük lépni! Hát hogyan lehetett volna? Ha úgy tudtunk volna nekik "integetni", hogy megértsék. Valakinek eszébe jutnak a karjelek. Csakhogy ez nagyobb távolságról már nem jól látható! Hát akkor növeljük meg a karunkat egy bottal, tenyerünket a cserkésznyakkendővel! Mindjárt csináltatunk is minden fiúval egy ilyen hevenyészett jeladó zászlót. Nem folytatom tovább, talán ennyivel is érzékeltettem, hogyan képzelem a dolgot. Így azután természetes, érdekes lesz a fiúk előtt, kipróbálhatják saját elgondolásukat (ezt soha ne nyomjuk el!); tevékenységre indítottuk őket.

Hasonló példákat lehetne mondani más próbapontokra is - csak egy kicsit törődni kell velük, már jó előre elgondolni a részleteket. Ha pedig olyan a próbapont, hogy a gyakorlatban ritkábban van alkalom alkalmazására (pl. mentés gázmérgezés esetén), akkor valamely romantikus játékkal vezethetjük be. Pl. kiránduláson egy barlanghoz érve azt mondjuk a fiúknak, hogy az őrsvezetőkkel körülnézünk benn, és ha érdekes, akkor őket is bevisszük. Be is megyünk. Egy perc múlva azonban az egyik őrsvezető kitámolyog és csak annyit tud könyögni, hogy benn hirtelen rosszul lettek, a többiek összeestek és ő is alig tudott kivánszorogni. Ezután ő is "elájul", a többi elképzelhető.

Mindez azonban még csak a megindulás, a kedv felkeltése volt. A kiképzés további menetében is érvényesülni kell az elvnek. Minél kevesebbet beszélni a próbapontról, minél többet cselekedtetni a fiúkkal. Erre idejében fel kell készülni a vezetőnek és előre gondoskodnia kell a hozzávalókról. Hiába akarjuk a térképnagyítást gyakoroltatni, ha nem gondoskodtunk arról, hogy legyen minden fiúnak hegyes ceruzája, radírja, térkép-darabja, vonalzója, stb. Persze, ha mindez előző este jut csak eszünkbe, akkor már elkéstünk és az a vége, hogy az egészet elmondjuk "elville". A próbák gyakorlásához legmegfelelőbb az őrsi keret, de hiba, ha teljesen az őrsvezetőre bízunk a gyakorlati kiképzést. Alaposan meg kell beszélni vele a teendőket minden egyes próbapont előtt. A vezető legyen türelmes és ne maga csinálja meg a feladatot az ügyetlen fiú helyett. Fontos az is, hogy az elvégzett anyagot tudatosítsuk, összefoglaltassuk a fiúkkal. (Enélkül a fiúk nem tudják "megfogni" a tanultakat; nem egyszer nem tudják elmondani, hogy mi mindenről volt szó!). A tanultak bevéséséről, ismétléséről is gondoskodnunk kell. Ennek módja a próbák állandó gyakorlása, "élése". Nem tudom eléggé hangsúlyozni, mennyire fontos a cserkészkirándulás, a próbapontok alkalmazása.

A fentebb elmondottak alkalmazását megmutatom egy példán. Át akarjuk venni a tájékozódás alpróbáját. Már előzőleg rászoktattuk a fiúkat arra, hogy a kirándulásokon nyitott szemmel járjanak, ismerjük a hegy nevét, ahol vannak; szóval már megismerik a környék néhány nevezetes pontját. Ezek után elvisszük őket egy olyan hegytetőre, ahol szép kilátás van és ahol még nem voltak és megkérdezzük, hogy hol vagyunk. Csak azt tudják megmondani, hogy "erre" látszik pl. a Jánoshegy, "arra" meg a Hármashatár-hegy. Hát mi az az "erre" meg "arra"? Rá fognak jönni, hogy szükséges egy határozott irányt kitűzni és azután ahhoz képest már megmondhatjuk a többi irányt. Rávezetjük őket arra, hogy legcélszerűbb az É-D irányt választani. Hát hogyan lehet kitűzni az É-D irányt? Ha ezt már tudják, itt csak azt tanítsuk meg, amit mindjárt alkalmazhatnak, pl. napállás, iránytű. A Sarkcsillagról egyik esti kiránduláson vagy egy este a táborban beszélhetünk. Mutassuk meg, hogy az iránytűt egy mágnes eltéríti és ennek kapcsán értesítsük meg az iránytű viselkedését. A mágneses pólusok és a földi pólusok különböző fekvését pl. egy narancson érzékeltethetjük, megmagyarázva ennek kapcsán a deklinációt. Állapítsák meg többen az északi irányt és rögzítsék ezt pl. egy kötéllel. Ez után botokkal tűzzék ki az előbb látott két hegy irányát. Ezután magyarázzuk meg az égtájakat. Utána még több ismert pontról állapítsák meg, hogy milyen irányban vannak. Hazafelé menet egy kiemelkedő ponton körülnézünk, figyelmeztetjük a fiúkat arra, hogy milyen érdekes így felülről a világ! Milyen kicsik lent a házak, az utak kis kanyargó vonalak, stb. Hát most ülünk fel képzeletben egy repülőgépre! Ekkor már a hegyek is eltörpülnek. Milyen lehet a lent elterülő világ fényképe? (Jó, ha be tudunk szerezni egy légifelvételt és azt bemutatjuk.) Hát ilyen fénykép-féle a térkép. Természetesen ez kisebb a valóságnál. (Méretarány fogalma) Mindjárt meg is mutatunk egy térképet és megmutatjuk a valóságban látható utakat, hegyeket a térképen.

Itt ebből ennyi elég. A következő gyűlésen beszélgetni kezdünk a múlt kirándulásról, élményeinkről. Azután rátérünk a kiránduláson tanult dolgokra, lerajzoltatjuk a noteszbe a szélrózsát. A múltkor már a térképpel is megismerkedtek. Csináljunk tehát egy térképet! Igen ám, de most nem vagyunk a szabadban! Hát - mondjuk - ha a hegy nem megy Mohamedhez, mi hozzuk be a cserkészotthonba a hegyeket - és elővesszük a terepasztalt. (Mi már jóelőre elkészítettük, vagy elkészítettük a múltkor látott vidék mását; természetesen leegyszerűsítve.) Csináltassuk meg ennek a "térképét". Maguk a fiúk fognak

rájönni a nehézségekre (tereptárgyak jelölése, hegyábrázolás). Próbálkozzanak ők a megoldással! Végül azután elővesszük a valódi térképet és összehasonlítjuk az övékkel, megmutatjuk az előfordult tereptárgyak térképjelét (rajzolják le a noteszba). A következő gyűlésre már gondoskodunk egy fából való hegyről, amely alapsíkjával párhuzamos síkokban rétegekre van fűrészelve: mindjárt megértik a szintvonalakat. Ők is faragjanak burgonyából "hegyeket, szeleteljék el és rajzolják le a "térképét". Ujabb térképjeleket is rajzoltatunk velük, a következő kiránduláson pedig vadászatot rendezünk olyan tereptárgyakra, amelyeknek jelét már ismerik.

Nem folytatom tovább, mert hosszadalmas lennék. Különben is minden vezetőnek saját magának kell hasonló "tanmenetet" kidolgozni, mert a fiúk képzettsége, értelmi foka stb. ezt lényegesen befolyásolja. Csak azt akartam kihangsúlyozni, hogy próbaoktatásunk gyakorlati, életszerű legyen. Így azután szívesen foglalkoznak a fiúk velük, szívesen próbáznak belőlük, amit minden vezetőtársamnak kívánok.

T. I.

NÉHÁNY GONDOLAT A PRÓBÁK FELDOLGOZÁSÁHOZ

A cserkészpróba nem cél, hanem eszköz. Ezt az elvet már nagyon sokan hangsúlyozták, mégis akadnak vezetők, akik félszeg szobatudósokat nevelnek cserkészeikből, akik a szabadban meg sem tudnak, meg sem szeretnek mozdulni, vagy pedig azt érik el, hogy fiaikat már a "próba" szó hallatára is csöndes rosszullet fogja el, annyira agyon vannak "oktatva".

Pedig, ezt soha se felejtjük el, a próbák rendszere csak keret, segédeszköz a vezető számára, hogy ez által neveljen gyakorlati tudású cserkészeket, akik tiszta szívvel imádkoznak Istenhez és füttyölnek a nehézségek közepette.

Ezek a gondolatok azt szeretnék célozni, hogy általuk igyekezzünk érdekessé tenni a próbákat, találjuk meg és tartsuk meg a helyes mértéket a próbák mennyiségében és soha ne tévesszük szem elől B.P. mondását: A cserkészlet szabadban való tevékenység.

Ne foglalkozzunk egy próbaponttal sem az unalomig. Mindenki hajlik arra a hibára, hogy bizonyos dolgokat, különösen elméletieket, amennyiben ő maga jól ért hozzá, "agyontanítson". Éppen olyan dolog ez, mint amikor tiszti próbán geológiát kérdeznek a próbázótól. Természetes, hogy a fiúk megúnják a próbával való foglalkozást, ha csak egy kevés iskolaszint is viszünk belé. Ilyenkor sürgősen abba kell hagyni az illető próba tárgyalását, különben a cserkészlet lassan elveszíti minden vonzóerejét a fiúk előtt.

A következőkben szeretnék tehát néhány alpróba-hoz hozzáfűzni egy-két irányelvet: miben látom a próbapont fontosságát, célját és milyen módszerrel tehetem élvezetessé a fiúk számára. Végül még a próbáztatás módjáról fűzök hozzá néhány szót. Teljességet azonban már csak azért sem lehet kívánni ettől a pár gondolattól, mert, egyrészt a próbák feldolgozása minden vezetőnek egyéni dolga, másrészt, mert egy ember soha sem tudhat annyit, mint száz, vagy ezer. Eredménye csak akkor lesz a mondottaknak és a mondandóknak, ha minden vezetőt egy kis gondolkozásra és revízióra készítenek ezen a téren.

ELSŐSEGÉLY. Nem anatómiai és sebészeti specialitásokkal tömjük tele a fiúk fejét, hanem alapos gyakorlással juttatjuk el őket oda, hogy bizonyos egyszerű esetekben, amikor beavatkozásuk bajt nem okozhat, biztosan megállják helyüket és használhatóan tudjanak elsősegélyt nyújtani. Tesszük pedig ezt azzal, hogy aránylag kicsi, de jól megválogatott anyaggal foglalkozunk és a fősúlyt a gyakorlatra fektetjük. Tehát:

1. A test részeinek rövid ismertetése.
2. Elsősegélynyújtási alapfogalmak ismertetése (gaze, tampon, pólyák, stb.)
3. Egyszerű sebek kezelése (fertőtlenítés, fertőtlenítő szerek, sterilitás!)
4. Kötözés pólyával és háromszögletű kendővel. Ezt a legváltozatosabb helyeken és eszközökkel gyakoroljuk.
5. Háromféle mesterséges légzési mód tökéletes elsajátítása.
6. Teendők egyszerű rosszullétnél, (piros, fehérarcú ájulás, napszúrás), vérzések-nél.

Gyakorlás: gyakorló mentőláda összeállításával;
páros módszer alkalmazásával;
újságcikkek megtárgyalásával.

Próbázás: teljesen gyakorlati!

Általában arra igyekezzünk, hogy a fiúk ne tudományos előadásokat tartsanak, hanem beleéljék magukat a helyzetbe és igazán elsősegélyt nyújtsanak csak. Ha valamelyik fiúnak különös kedve és tehetsége van az elsősegélyhez, ajánljuk neki, hogy végezzen el egy ilyen tanfolyamot a Mentőknél.

MEGFIGYELÉS. Két hónap alatt senkiből nem tudunk Kimet nevelni. Ha ellenben egy egész éven át foglalkozunk a megfigyeléssel, de úgy, hogy a hangsúly nem próbatanuláson van, hanem a fiúk lelkivilágának megfelelő keretén és módszerén, akkor elmaradhatatlan a haladás, még a legkevesebb tehetséggel megáldottaknál is. Célunk: nyitott szemmel járjon a fiú a világban. Módszer:

1. Egyes tárgyak megfigyeltetése és az eredmény leírása.
2. Egy-egy személy megfigyeltetése, rövid ideig utána kérdésekre kell felelni.
3. Fokozatosan 16-20-24 tárgyas kimjátékokat játszunk, a megfigyelési és leírási időt is csökkentve. Később a tárgyak nagysága, különbözősége, helye, színe is figyelembe veendő.
4. Kirakatokat, egy utcasarok életét figyeltetjük meg.
5. Iz, szín és szagkimeket játszunk.
6. Gyakoroljuk a nyomolvasást, éjjeli nyomkeresést.
7. Bilderspiele alapján gyakoroljuk a következtetést.
8. Utcán megfigyelünk embereket és következtetünk egyéniségükre, foglalkozásukra, jellemükre, stb.

Próbázás: tulajdonképpen nincs: legyen haladás mindenkinél a megfigyelési készségben.

Hogy a jól kidolgozott és élvezetesen végrehajtott megfigyelési program milyen örömet szerez a fiúknak, azt csak az tudja, aki már megpróbálta egyszer!

KÖRNYÉKISMERET. Nem múzeumi katalógusokat és biológiai szakmunkákat tanítunk. Ellenben ismerje minden fiú annyira szűkebb értelemben vett hazáját, hogy ezen ismeretének gyakorlati hasznát vehesse.

1. Sok felfedező sétán gyűjtjük össze a nevezetességeket.
2. Készítünk térképeket az otthon, lakásunk és lakóhelyünk körzetéről, először más térkép alapján, később fejből is.
3. Állandóan gyakoroljuk az útbaigazítást (napi jótett!)
4. Készítünk a fiúkkal idegenvezetési terveket.
5. Készítettünk növény-, gyömolcs, fa-, levél-, rügy-gyűjteményeket.

Próbázás: mutassa meg a nevezetességeket egy idegennek, készítse el fejből a megkívánt térképeket, vagy rajzolja be vaktérképbe a fontosabb nevezetességeket. Természetismeretből csakis kiránduláson lehet próbázni.

TÁJÉKOZÓDÁS. Célunk, tudjanak a fiúk a maguk erejéből eligazodni a szabadban. Tehát nem a szobában tanítunk meg néhány száz válogatott térképjelet, hanem mennél több kiránduláson mutatjuk meg a fiúknak, hogy hogyan is kell leolvasni a térképről, ami a szemük előtt van. Nem ér semmit, ha csak a papíron tudják a csillagok szerint való tájékozódást és még soha meg nem próbálták, hogy térkép nélkül, csak iránytűvel jussanak el valahová. Ha van próbapont, amit szeretnek és szoktak szobaivá laposítani, amivel viszont nagy hibát követnek el, ez az!

1. Megmutatjuk a világtájakat, a szélrózsát, az iránytű használatát szabadban, mutatunk térképeket, megmagyarázzuk, mi a lépték.
2. Megpróbáluk egy terem, tábor, vagy más, egyszerű alaprajzú terület letérképezését.

3. Sokat járunk kirándulni és állandóan használjuk a térképet. Összehasonlítjuk a valósággal és ilyenmódon vezetjük rá a fiúkat az egyes térképjelek jelentésére, ill. a terep alakzatok térképjelére. A szintvonalakat, hegyábrázolást homokasztalon is megmutatjuk.

4. Készítettünk térképvázlatot pl. egy kirándulás útvonaláról, térkép alapján, később fejből is.

5. Gyakoroljuk a diktálás alapján való térképrajzolást.

6. A kirándulásokon állandóan a fiúk vezetnek, térkép alapján. Mindent a szabadban csinálunk és a vezető megmutat mindent, könyvszagú magyarázat helyett.

Próbázás: Vezessen önállóan egy kirándulást a fiú, lehetőleg ismeretlen terepen.

JELADÁS. A morsejeleket szívesörömmel elfelejti mindenki, mihelyt lepróbázott belőle. Csak egy kellemetlen és céltalan magolás emléke marad meg az egészből, ha nem foglaljuk ezt a pontot is érdekes, izgalmas keretbe.

1. Használjunk a fiúk képességeinek megfelelően különböző módszereket s jelek megtanulására. Már akkor is adjunk le és vegyünk fel, ha 4-5 jelet tudunk, hogy hozzászokjunk a leadás ill. felvétel körülményeihez, nehézségeihez.

2. Gyakoroljunk mindenféle módot leadásra (egy és két nagyászló, kiszászló, síp, lámpa, naptávíró, morse-billentyű, kopogtatás, stb.)

3. Keressünk játékokat a jelek megtanulására.

4. Gyakoroljuk a szabadban a jeladást: kisebb-nagyobb távjeladások, különböző terepeken és módokkal.

5. Először felvenni tanuljanak meg a fiúk.

6. Írjuk morseval a naplót, parancsokat, hirdetések, "kettévágott végrendelet", stb.

7. Időnként elevenítsük fel tudásunkat, de sohasem ismétlés, hanem játék, vagy más romantikus keretben.

Próbázás: zászlóval 16-20-as, sippal 20-30-as sebességgel kívánjunk meg leadást és felvételt.

A MOZGALOM ÉS A CSAPAT TÖRTÉNETE. Üres adatok megtanulásánál, azt hiszem mindenki érzi, hogy többet jelent, ha tudja a fiú, mi a cserkészlet ön maga, környezete, hazája, a világ számára.

1. Ne történelmi adatokat tanítsunk, hanem meséljünk sokat a fiúknak ezekről a dolgokról, a csapat életéről, kiváló vezetőkről, a csapatélet nagy eseményeiről.

2. Olvassunk fel könyvekből, cikkeket, amelyek a mozgalom fejlődéséről szólnak.

3. Tartsanak lépést a fiúk a mozgalom eseményeivel, fejlődésével. (Magyar Cserkész-olvasás.)

4. Ápolják a csapathagyományokat.

Próbázás: szóban és írásban (inkább előbbi!)

TAKARÉKOSSÁG. Sokhelyütt meglegszenek azzal, hogy a fiúk eleget tesznek a szükséges formásoknak: van a takaréknak bizonyos pénzüsszegük. Pedig nem ez a fontos, hanem az, hogy tényleg tudjanak takarékoskodni a fiúk holmijukkal, a rájuk bízott dolgokkal.

1. A vezető járjon elől jópéldával.

2. Legyen minden fiúnak takarékkönyve és gyűjtsön állandóan, ha csak filléreket is.

3. Igyekezzen mindenki táborozási díjának egy részét maga előteremteni. Vegyük ezt figyelembe a segélyezésnél.

Próbázás: figyelje a vezető, vajon a fiú csakugyan takarékos-e?

KÖZHASZNU ISMERETEK. Ami ide tartozik, legyen közhasznú is és tudják, sőt használják is a fiúk.

1. Azokat a megbízatásokat, amelyek írásbeli munkákkal járnak, váltogassuk, hogy minden fiú jól megtanulhassa őket.

2. Készítsünk minta-szolgálati jegyeket, jelentéseket stb. és mutassuk meg a fiúknak.

3. Szerezzünk régi telefonkönyvet, csekklapokat, utalványokat és gyakoroljuk ezek használatát és kitöltését.

Próbázás: gyakorlatban.

ÜGYESSÉGEK. Egy kiránduláson, vagy ami még rosszabb egy összejöveten nem teszünk egyetlen ügyetlen fiút sem ügyessé. Ellenben a próba anyagának állandó ébrentartásával, gyakorlással, jóakarató és hozzáértő útmutatással sokat használhatunk.

1. Minden kirándulás és összejövetel programjában szerepeljen egy-egy ügyesség elsajátítása, gyakorlása.

2. Készítsünk egész éves műhelymunka-programmot: szerszámok, faanyagok ismerete, egyszerűbb munkák, akinek megfelelő ügyessége van, arra bízunk komoly feladatot is. Használjuk fel ezt a csapatszertár, műhely, otthon, őrsi sarok gyarapítására.

Próbázásban elsősorban a készség gyarapodását kell figyelembe venni.

FŐZÉS. Gyakorlat teszi a - szakácsot! Ezért:

1. Szoktassuk rá a fiúkat a tisztaságra a konyha körül.

2. Tanuljanak meg jól tüzet gyújtani, a legnehezebb körülmények között is!

3. Bízunk rájuk konyha körüli kisebb feladatokat. (Tízórai készítése, kenyérvágás, tűztáplálás, mosogatás, stb.)

4. Ismerjék meg a leghasználatosabb edényeket, méreteiket.
 5. Tanuljanak meg rántást készíteni, teát, kávé, kakaót főzni és adagolni is.
 6. Készítsenek néhány egyszerűbb ételt: rántotta, paprikáskrumpli, stb.
 7. Rendezzünk néhány kirándulást, ahol mindenki maga főz a hozott nyersanyagból.
- Ugyanúgy táborban: egy napig mindenki csak nyersanyagot kap!
- Próbázás: Megfelelő részvétel a táborban a konyhai munkában, vagy kiránduláson főzzön magának jó és egyszerű ételeket.

TÁBORI MUNKÁK. A leggyakorlatibb próbapontot állandóan gyakoroltassuk!

1. Minden kiránduláson szerepeljen!
2. Készítsünk kis sátmockelleket, megjelölve az adatokat és elnevezéseket.
3. Gyakorljuk sokszor a gyors és jó sátorverést.
4. Táborban mindenki egyenlő mértékben végezze a munkákat.

Próbázás: Legyen használható a fiú a táborban, a kiránduláson.

GYAKORLATI CSERKÉSZÉLET. Ezt tanítani nem lehet, ebből próbázni sem lehet. Erre nevelni kell a fiúkat állandóan, kitartó és nem csüggedő munkával. Tulajdonképpen az egész munkáját ebben az egy pontban sűríti a vezető, illetve ebben a pontban kristályosodik ki a többi tereken végzett munkájának eredménye. Ő nem kötelező lelki olvasmányok, nem kötelező templombajárás, bibliaolvasás, lelkiismeretvizsgálat! A fiúknak vérükben legyen mindez. Nem a tábori munkák: ez a leggyakoribb cserkészpróba! A lélek és szellem ez! És amelyik vezetőnek a fiai ezt a próbát nem állják meg, annál végzetes hibák vannak!

Még néhány szót általában a próbáztatásról. Elvileg nem helyeslem az olyan próbázást, amelyre készülni kell, ahol vizsgaszzerűen kérdeznek és a próbázó drukkol. Egyrészt az anyagot mindig kell tudni, legalábbis legnagyobb részben, másrészt egy rövid próbázás nem nagyon győz meg, vajon a próba minden pontjában otthonos-e az illető. Végül: a lámpaláz nem kis mértékben rontja a tényleges tudást, bármennyire igyekszünk elkerülni a "vizsgáztatást".

Éppen ezért, helyesebbnek tartom, egynehány pont kivételével, ahol ez nem nagyon lehetséges, a tulajdonképpeni "próbázás" mellőzését. A vezetőnek ugyanis kell annyira ismerni fiait, hogy tudja róluk, miután bizonyos ideig foglalkoztak az illető anyaggal, hogy megfelelő tudással rendelkeznek-e. Ha azt látja, hogy eleget foglalkoznak a próbaponttal és a fiú kellő jártasságra tett szert, minden további próbáztatás nélkül, egyszerűen megadja a próbát az illetőnek. Ehhez azonban az kell, hogy a próba gyakorlása (és nem tudása!) közben a vezető megfelelően tanulmányozza a fiúk felkészültségét. Egyáltalán cserkészpróbára tanulni jóformán nem szabad, csak gyakorolni kell. Ahol pedig elkerülhetetlen a próbáztatás, ott elsősorban a leglényegesebb alapismereteket kérdezzük, ne lehetetlen részleteket és specialitásokat, mert így esetleg a fiúk utazni fognak az utóbbiakra és az egyszerű, alapvető kérdésekben lesznek tájékozatlanok.

S. J.

TÁRGYI MAGYARSÁGISMERET ÉS A ROVEREK

A rovereket két általános csoportba osztom: olyanok akiknek van cserkész múltjuk és talán még az őv. tábort is elvégezték és az olyanok akik mint idősebbek léptek be a csapatba, cserkész múltjuk minimális és vezetői beosztásra sem tartanak igényt. Kérdés az, hogy egy ilyen csoportban hogyan lehet felkelteni a magyarságismeret iránti érdeklődést. Egy próbarendszert dolgoztam ki, amelyben cserkészjellegű próbák keretén belül adnám meg a rovernek a magyarságismeretet, ugyanakkor a vezetőnek is egy vezérfonalat nyújtok. A beterjesztett próba egyes pontjai rövidek és minden különösebb nehézség nélkül végre lehet azokat hajtani.

MAGYARSÁGISMERETI PRÓBA

I. a) Ismeri az ősmagyarok történetét; olyan térképet tud készíteni, amelyiken vázolja a vándorlások útvonalait; őrsi keretben kiállítást rendeznek olyan maguk készített tárgyakból, amelyek az ősmagyarok életmódját tudják érzékeltetni (mint pl. bőr kulacs, kucsma, magyar sátovertő tereprajza, rovás írás táblán, fokos, stb.).

b) Ismer az ősmagyarok történetét leíró versekből, legendákból, vagy regényekből néhányat; rövid elbeszélést ír arról, hogyan képzei el az ősmagyarok életét.

c) Ez a próba jó alkalmat adhat portya vagy egyéni akadályverseny megrendezéséhez aminek a honfoglalás lenne a keretmeséje.

II. a) Milyen lehetett az új keresztény Magyarország? Leírja a nagy Árpádházi királyaink élettörténetét, regényszerű beszámolót ír a tatárjárásról; őrsi keretben színdarabot adnak elő Szent István életéről.

b) Ismeri e kor legendáit: Szent László, Szent Gellért, stb.

c) Őrsi keretben megvitatják, hogy kik a nagy történelmi alakok ebben a korban és milyen példákat mutatnak a cserkész tíz törvénnyel kapcsolatosan.

III. Tanulmányozza a török megszállás előtti kor történetét.

a) Ismeri a népi meséket amelyekben Mátyás király alakja szerepel.

b) Őrsi keretben, jelmezekben, díszletekkel házi készítésű filmet rendeznek a Hunyadiak életéből és azt levetítik a csapatnak.

c) Ismeri Szilágyi Erzsébet történetét (Arany verse).

IV. a) Tanulmányozza a török világot Magyarországon.

b) Fényképek, levelezőlapok és könyvek segítségével megismerik a híres várak történetét.

c) Megismerik ennek a kornak hős magyar alakjait, ballada szerű költeményeket írnak róluk.

d) Tábortüzeknél a várvédőknek meg a Szultánnak és törökjeinek életét mutatják be, jelmezekkel, énekekkel és jelenetekkel.

V. a) A kuruc-labanc korból versekben és énekekben mutatják be.

b) Egy napos kuruc-labanc számháborúban való részvétel őrsi keretben.

c) Szalonna sütés kuruc tábortűz keretében, a korból jellemző énekek és balladák és történetek előadásával, esetlegesen hangszerekkel kísérve.

VI. a) Ismeri az 1848-as szabadságharcot.
 b) Szavalóverseny korhű kosztümökben.
 c) Petőfi, Kossuth és Széchenyi alakjainak lefestése.
 d) Népi tánc betanulás,
 e) Portya: maguk főznek, iránytűvel és morse jelek segítségével találják meg a "honvédek", és "Kossuth Lajos azt üzente" jelszóval közelítik meg Kossuth táborát egy kiinduló helyről.

VII. a) Tanulmányozza az osztrák-magyar monarchia korát.
 b) A magyar "úri hímzést, kézimunkát és dísz viseletet" ismerik.
 c) E kor nép és katona nótáit ismeri.
 d) Lovaglással egybekötött őrsi kiránduláson a magyar huszár életét igyekeznek megismerni.
 e) Huszár vagy legény táncot tanulnak be.
 f) Újságot ad ki az űrs: a kornak megfelelő versekkel és maguk írta prózai történetekkel. (Itt be lehet iktatni azt is, hogy a csapat újságját is a roverek szerkessék és adják ki.)

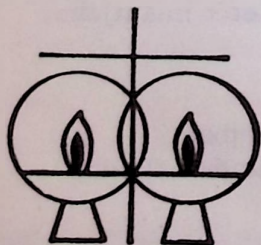
VIII. a) A XX. század Magyarországnak történetét tanulmányozza.
 b) Ismeri a magyar cserkészlet történetét.
 c) Fénykép albumokból, esetleg régi újságcikkekből és levelezőlapokból állítanak össze őrsi keretben egy korképet.
 d) Hogy politikától mentesek maradjunk, a mostani Magyarország helyzetét csak személyes tapasztalatok vagy élmények és fényképes bemutatások felhasználásával tanulmányozzák, olyan fiatalok előadásaiban akik voltak látogatóban Magyarországon.
 e) Csapat táncestet rendeznek magyar zenével.

A rover táborokat lehetne külön is rendezni és a táborok keretmeséjét lehetne akár-melyik alpontról az előbb felsorolt próbaanyagból venni.

A csapat igyekezzék a rover cserkészeket ünnepélyek rendezésében és más csapat-megmozdulásokban foglalkoztatni és a csapatparancsnok éreztesse velük hogy munkájuk a csapat életének nagyon fontos és szerves része.

A roverek nagyon jól felhasználhatók akadályversenyek és csapat portyák megrendezésében és ez utóbbiakban magyarságtudományi ismeretüknek nagy hasznát vehetik.

Vareska Andrea lcst.
 Cleveland

ÖRÖMHIRI CSERKÉSZHÁZASSÁGOK:

Dr. Kondray Gergely és Tomascsek Ildikó
 1973 május 5-én

Tomascsek László és Gerebély Zsuzsanna Mária
 1973 május 26-án

örök hűséget esküdtek egymásnak.

ISTEN ÁLDÁSÁT KÉRJÜNK FIATAL PÁROKRA !

KERETMESE KIDOLGOZÁSA EGY PRÓBÁZTATÓ AKADÁLYVERSENYHEZ

Talán a próbáztatásnak egyik legjobb módja az akadályverseny és a tábor erre a legalkalmasabb hely. Így az egyéni akadályversenyt úgy tervezném, hogy az a verseny mellett egyben próbáztatás is legyen.

Így a 10-12 éves fiúkat választottam mint korosztályt, a Vasgyúró próbaanyagát vettem akadály anyagként és Toldi Miklós történetét használtam fel keretmesének. Ugy gondolom, hogy a magyar irodalom Toldi jelleme egyenlő a "Vasgyúró" egyéniséggel. Egy 12 éves fiúnak ez a Toldi jellem kétségtelenül vonzó.

A tábor alatt naponta a fiúk egy ügyes vezető előadásában Toldi történetét hallgatják meg: vagy szavalat formájában vagy prózai előadásként. Így mire az akadályversenyre sor kerül a fiúnak két dologra kell ügyelnie: ismernie kell Toldi történetét és tudnia kell a "vasgyúró" próba anyagot.

Az akadályverseny tíz állomásból fog állni; a Toldi mese bele van iktatva a "vasgyúró" próbapontokba, és így egy érdekes és élvezetes versenyben vesz részt a fiú. Gazdagabb lesz, mert nemcsak a magyar irodalom egyik legnagyobb hőskölteményét ismeri meg, de a vasgyúró próbát is leteszi.

A pontozók a próbapontok kivitelét a Toldi mese ismeretét és az egyéni ügyességet és viselkedést kell hogy elbírálják.

Vasgyúró próbaanyag:

1. Órsi és vasgyúró játékokat játszik.
2. Magyar népi játékokat ismer és játszik.
3. Futást, menetelést, hegymászást, fáramászást és kődobást gyakorol.
4. A tábori könyhát legalább egy napi tüzelővel ellátja, fél köbméter földet kiás.
5. Fontosabb méreteit ismeri, becslésre azokat fel tudja használni.
6. A fontosabb vezényszavakat ismeri.

Az akadályverseny állomásai:

- I. Toldi a háznál: Tüzifát szed össze anyjának.

Árktól és a parasztokkal.

Két kisebb zsák lisztet elvisz a következő állomáshoz.

- II. Toldi megmutatja az utat a katonáknak gerendával.

Kellék: egy kisebb gerenda, súlyban a korosztálynak megfelelő (egy pontozó)

- III. Toldi elbujdosik.

Az állomásnál leül, kigúnyolják a katonák és malom követ dob közékük.

Lebonyolítás: leül a fiú, három pontozó gúnyolja a "Toldi"-t, az felkap egy nagy kitömött zsákot és célba dobja.

- IV. Toldi és a farkasok.

Lebonyolítás: Egy pontozó - Toldi szolgája - kenyeret és vizet ad a fiúnak enni, figyelmezteti a farkasokról és azután arrébb áll. A másik pontozó leereszt egy fáról két kitömött zsákot. "Toldinak" a két zsákot egymáshoz kell vernie és egymáshoz kötnie.

V. Menekülés Toldi György elől a temetőig

Lebonyolítás: Fut a "Toldi" egy célíg (temető), ott egy másik pontozóval találkozik (Bence szolgál) és az arany pénzt csak úgy kapja meg, ha felismeri a vezényszavakat.

VI. Kocsma jelenet Bencével

Lebonyolítás: Két pontozó és Toldi egy népi táncot és egy népi játékot adnak elő.

VII. Toldi felszedi fegyverét és a budai hegyet megmássza

Lebonyolítás: vagy egy magasabb dombot vagy egy fát mászik meg és a pontozó akkor átadja neki a saját maga által készített fa kardot és pajzsot. ~

VIII. Toldi megbecsli a cseh óriás magasságát

Lebonyolítás: A cseh óriás egy papírból kivágott alak, legalább 50 lábra a "Tolditól" (Ha van víz, kis tó vagy folyó, "Toldi" még egy csónakot is átvihet)

IX. Toldi levágja a cseh óriás fejét

Lebonyolítás: A pontozónak a feje tetejére egy maskot ragasztanak úgy hogy azt "Toldi" le tudja "vágni" fa kardjával.

X. Toldi találkozik Lajos Királlyal

Lebonyolítás: Egy pontozó mint Lajos király egy "gyémánt" kardot nyújt át "Toldi"-nak, gratulál neki a teljesítményért és a kardot mint "próbajelvényt" adja át.

Vareska Andrea lcst.
Cleveland

Magyaroknak — Magyar szívvvel SZIVESEN AJÁNLUK

**AZ AMERIKAI MAGYAR
REFORMÁTUS EGYESÜLET**

KITÜNŐ
Élet-, Baleset-, Kórházi-, Betegség-, Családi- és Tanulmánysegély
BIZTOSÍTÁSAIT
Ligonierl Bethlen Otthonunk gyermek- és öreg gondozásával együtt.

In the True Spirit of Fraternalism
SERVICE WITH SECURITY IS ASSURED
Through the best Life-, Sick Benefit-, Hospitalization-,
Educational- and Family Security Insurances With a Home
For The Aged and Dependent Children in Ligonier, Pa.

**THE HUNGARIAN REFORMED
FEDERATION OF AMERICA**

3216 New Mexico Avenue, N.W. Washington, D.C. 20016

A magyar iskolák
számára kidolgo-
zott tanmenetet és
minden óra anya-
gát készséggel
megküldi a MA-
GYAR CSERKÉSZ
SZÖVETSÉG
P. O. Box 68.
Garfield, N. J. 07026
USA

VALLÁSOS NEVELÉS A CSERKÉSZETBEN

E cikk írására az a tény késztet, hogy több városban a szülők és néha még cserkészvezetők is azt mondják, hogy a külföldi magyar cserkészletben nem törődnek eleget a fiatalok vallásos nevelésével. E megjegyzés vagy talán vád nagyon súlyos s azt hiszem itt az ideje, hogy őszintén szembenézzünk vele.

Mielőtt azonban a probléma komolyabb vizsgálatába bocsátkoznánk, két alapvető megjegyzést szeretnék előrebocsátani:

1. A vallásosság és ennek következtében az azt építő vallásos nevelés nem merül ki a vasárnapi istentiszteletben és a katekizmus megtanulásában, vagy a Biblia ismeretében. Ez mind fontos, szükséges és elengedhetetlen, mint alap. A vallásosság szíve azonban a hit. Az igazi hit pedig ott kezdődik, ahol az élet: valami nagy, feltétel nélküli odaadás, elkötelezettség mindarra, amit Krisztus mondott; mindannak - legalább szándékolt - megélése, amit az egyház Krisztussal együtt tanít. "Mit használ, ha valaki azt állítja, hogy van hite, belőle fakadó cselekedetei azonban nincsenek? Üdvözítheti őt a hit? ... "A hit, ha tettek nem származnak belőle, magában halott dolog" (Jak. 2, 14-26). Szent János még keményebb: "Aki azt állítja, hogy ismeri őt, de parancsait nem tartja meg, az hazudik és nincs benne igazság. Aki azt állítja, hogy benne él, annak úgy kell cselekednie, ahogyan ő cselekedett..." (1 Ján. 2, 3-6.) Az apostolok Mesterüktől tanulták ezt a szemléletet: "Nem mindenki, aki mondja nekem: Uram, Uram, jut be a mennyek országába, hanem aki teljesíti mennyei Atyám akaratát (Mt. 7, 21). - "Atyám minden szőlővesszőt lemetsz, amely nem hoz bennem gyümölcsöt". (Ján. 15. 21.)

2. A cserkészlet természeténél fogva nem hitbuzgalmi egyesület s nem vállalhatja a rábízott fiatalok vallási, erkölcsi nevelésének egész feladatát. A vallás-erkölcsi nevelés elsősorban a szülői ház, az egyházak és a hitoktatók feladata. Tekintve azonban, hogy a cserkészlet, főképp a magyar cserkészlet, az "emberebb ember" kialakítását választotta feladatául, a fiatalok vallás-erkölcsi neveléséből is ki kell vennie a részét. Ahol ezt elhanyagolják, ott nem cserkészlettel állunk szemben, még akkor sem, ha a vezetők és fiatalok cserkészjelvényt és egyenruhát viselnek.

Vizsgáljuk már most meg, hogy mi a vallás és a vallásos nevelés helyzete a Szövetség elvi állásfoglalásában és nevelési elméletében. Az Alapszabályban olvassuk: ... A Szövetség célja: a magyar és magyar eredetű ifjúságnak Baden Powell és Teleki Pál útmutatásai nyomán, cserkészszellemben való nevelése. Tagjai testi, szellemi és lelki felkészültségének fejlesztése, hogy a vallásos lelkületet, az általános emberi jogok tiszteletét és a magyar nép iránti szeretetüket a cserkész törvények szerint élve jellemükben egyesítsék... (II. 2.)

... A Szövetség működésének és jellemnevelő programjának lényegét a Cserkész törvények foglalják magukban, amelyek követését a tagok önkéntes fogadalommal illetve ígérettel vállalják... (II. 5.)

A második Cserkész törvény így szól: ... "A cserkész híven teljesíti kötelességét, melyekkel Istennek, hazájának és embertársainak tartozik". - A cserkészektől megkífvánt fogadalom magában foglalja e törvény teljes szövegét.

Az Alapszabály értelmében a Szövetség rendes tagjai csak azok lehetnek, akik alávetik magukat a Szövetség Alapszabályainak és Szabályzatainak és azok rendelkezéseit követni képesek (III. 2.)

A Cserkészélet Szabályai az alábbiakban foglalkoznak az e cikkben felvetett kérdéssel:

"A fogadalmat tett cserkész magatartását mindenütt és mindenkor a cserkésztestvérek szabályozzák. A cserkészfegyelem tényezői: a szeretet, az engedelmesség, a rend és a cserkészszerű magatartás. - A cserkész a fogadalomtétel alkalmával önként vállalja a cserkésztestvérek szellemében és a cserkészlet szabályai szerint való életet, a cserkészfegyelem jellemzője tehát az önkéntesség, amely magasabb színvonalú fegyelmet jelent, fokozottabb kötelező erővel. A cserkészfegyelem legértékesebb tényezője az önfegyelem: saját akaratával maga is tudja szabni magatartásának, cselekedeteinek helyes feltételeit". (II. 7. 1-3.)

"Ha a kapott rendelkezés nyilvánvalóan a tíz cserkésztestvérről, a fogadalommal vagy a társadalmi erkölcs magasabb elveivel ellentétes, annak teljesítését meg kell tagadni". (II. 12. 5.)

"Cserkész nem lehet vallás- és nemzetellenes, vagy olyan egyesület tagja, melynek keretében a cserkésztestvérek és fogadalmának megtartása kérdésessé válhat.

Cserkésztestvérek és öregcserkészek számára - vallásuk szerint - a helyi magyar egyházakhoz való tartozás kötelező". (II. 19. 1-2.)

"Vasárnap és ünnepnapokon minden cserkésznek - vallásfelekezete szerint - istentiszteleten kell résztvennie. - Cserkészek, másvallású istentiszteleteken cserkésztestvérekben, még saját akaratukból, önként sem vehetnek részt, kivéve ha a kerületi vezetőt, ünnepélyes alkalmakból, előzetesen hozzájárul. Táborban, összevonásoknál, az istentiszteletek, áhítatok számára kellő helyről és a szükséges csendről a felelős vezető gondoskodik". (II. 20. 1-3.)

A TÁBOROZÁSI SZABÁLYZAT utasítja a parancsnokot, hogy gondoskodik, hogy a táborozás alatt minden résztvevő, vallásának megfelelően, a kötelező vasárnapi istentiszteleten részt vegyen. (19.1.)

A FENNTARTÓTESTÜLETI KÁTÉ szerint csak olyan intézmény szervezhet cserkészcsapatot, mely magyar nemzeti és keresztény erkölcsi alapon működik, a Magyar Cserkészszövetség célkitűzéseivel egyetért, a Szövetség alapszabályai és szabályzatait a csapat működésének alapjaként elismeri. (II. 1.2.4.)

Ami tehát a Cserkészszövetség Alapszabályát és szabályzatait illeti, nem kétes, hogy elvben a vallás-erkölcsi nevelés fontosságát és szükségességét elismerik és hangsúlyozzák. A jellemneveléssel foglalkozó anyag három próbára osztódik el: Tanítvány, Hitvalló és Apostol próba. Nemcsak elnevezésüknek van evangéliumi színezete, hanem minden próba egy evangéliumi történet keretében kerül feldolgozásra. Hasonló a helyzet a cserkész próbaanyagot tartalmazó három Cserkészkönyvben is.

A próbák követelményei részletezik a cserkésztestvényt és sürgetik annak megvalósítását:

A Tanítvány próba veti meg az alapot: tanulj meg a tíz Cserkésztestvért. - Értsd azok jelentését. - Elszánt jóakarattal igyekezzél szerintük élni. - A fogadalom előtt álló fiatal figyelmezteti az első Cserkésztestvért: "Cserkészsé nem az egyenruha felvételével, nem is a gyakorlati ügyességek elsajátítása által leszel. A testvérek szerint élet a cserkész ismertetőjele. A cserkészlet életforma. A fogadalom letétele ennek az életformának vállalását jelenti". (15. o.)

A Hitvalló próba már részletesebb követelményeket állít fel: Isten gyermekéhez illően viselkedj. - Egyházad tanítása szerint gyakorlati vallásos életet élj. - Ismerd hited tanítását s járj hitoktatásra. - Ismerd Jézus életének legfőbb mozzanatait. - Olvasd rendszeresen a Bibliát. - Rendszeresen imádkozzál. - Jézus barátságában élj...

Az embertársakkal szembeni kötelezettség terén is a keresztény erkölcs tételeit tükrözik a próbakövetelmények: - Minden embert tekints testvérednek, - Igyekezzél leküzdeni magadban a vallási, faji és nemzetiségi előítéleteket. - Mindig légy segítségére kész. - Mindennap imádkozd el a felebaráti szeretet imáját.

Az öneveléssel kapcsolatban is komoly követelményeket állít a Hitvalló próba. A Cserkészkönyv II. nemcsak a követelményeket sorolja fel, hanem ki is fejtí azokat.

Az Apostol próba követelményei arra irányulnak, hogy a serdülő s az érettség felé közeledő cserkész komoly, öntudatos elszántsággal és kitartóan dolgozzék a cserkészszellem és az evangéliumi szellem győzelméért környezetében. A Cserkészkönyv III. gyakorlati útmutatást ad e feladat megoldására.

Mint látjuk tehát a Magyar Cserkészszövetség elvi állásfoglalásában és nevelési elméletében tudatában van felelősségének a vallás-erkölcsi nevelés területén. Hogy néz ki a gyakorlat?

A gyakorlat valószínűleg olyan sokszínű, mint ahány csapat, parancsnok vagy vezetői gárda van. Ahol a parancsnok és a többi vezetők cserkész jellemek, erős a hitük és gyakorlati vallásos életet élnek, ott a csapat szelleme is ennek megfelelő s ott komoly erőfeszítés történik a cserkészek vallás-erkölcsi nevelésére. Azért mondom, hogy komoly erőfeszítés történik, mert az erőfeszítés nem jár mindig a várt és kívánt eredménnyel. Hiszen Jézus Krisztus első rajában is akadt egy Júdás, az Úr minden erőfeszítése ellenére.

Vannak azonban, sajnos, olyan csapatok is, ahol bizony édes kevés történik a vallás-erkölcsi nevelés terén; ahol a cserkész törvény csak a könyvekben létezik, de az emberek életéből nem tükröződik. Ennek a tényállásnak különböző okai vannak.

A legtragikusabb helyzet, ahol a vezetők egyáltalán nem tartják fontosnak cserkészeik vallás-erkölcsi nevelését és saját életük sem olyan, mely példaként állhatna a csapat előtt.

Más esetben a vezetők meggyőződése nem elég erős ahhoz, hogy cselekvésbe menjen át. Vannak aztán olyan vezetők is, akik önmagukban jó emberek, de a fiatalok előtt nem állnak vonzó eszményként s hiányzik belőlük a pedagógiai készség is ahhoz, hogy a cserkész-eszményt megkedveltessék cserkészeikkel s így hiányzik a cserkészszellem a csapatban.

Nem állítom, hogy minden cserkészvezető e négy csoport valamelyikébe tartozik. A valóság sokrétegebb ennél. Az azonban biztos, hogy a vezetők egyéni élete, egyénisége és meggyőződése valamint vezetői rátermettsége és a csapat cserkészszelleme egyenes arányban állnak egymással.... Éppen ezért, ha nem akarunk úgy járni, mint a mondabeli kínai császár, aki nagypecsétes dokumentumban elrendelte, hogy birodalmában többé ne legyen árvíz, de gátak építéséről és a folyómedrek rendezéséről nem gondoskodott s meglepődött a következő árvíz láttán, a Cserkészszövetség sem elégedhet meg azzal, hogy jó alapszabályaink és szabályzataink vannak, melyek elrendelik a vallás-erkölcsi nevelést, hogy **próbarendszerünk az Evangélium szellemével van átítatva és a Szövetség főbb képviselői fennhangon hirdetik a hit, a vallásos jellemnevelés fontosságát.** Cselekedni is kell és ellenőrizni, hogy mi történik csapatainkban ezen a téren. - Ime, néhány ajánlat:

1. A parancsnokokat a Szövetség Intéző Bizottsága nevezi ki. Szerintem szükséges lenne, hogy az Intéző Bizottság sokkal kimerítőbb és megbízhatóbb információval rendelkezék a jelöltekről vagy jelöltről, mint ahogy eddig történt. Egyetlen valamirevaló intézmény vagy iskola sem nevez ki valakit felelős állásba, amíg az illetőről kellő ismerettel nem rendelkezik.

2. Ha komolyan végrehajtanánk a Cserkészélet Szabályainak azt az intézkedését, mely megkívánja, hogy a cserkésztisztok és öregcserkészek - vallásuk szerint - a helyi magyar egyházközösségbe tartozzanak, akkor remélhetőleg jobban számíthatnánk a helyi lelkipásztorok közreműködésére a cserkészcsapatban. A vallás-erkölcsi nevelés szempontjából ez a közreműködés fontos.

3. A csapat és táborellenőrzések idején külön figyelmet kellene szentelni a jellemnevelő munka minőségére. Különösen fontos lenne megtudni, hogy hogyan történik a próbáztatás a Tanítvány, Hitvalló és Apostol próbákból. Tudatában vagyok, hogy az ellenőr nem lát a cserkészek szívébe, lelkébe, azt azonban megállapíthatja, hogy tudják-e a 10 cserkész-törvényt és a fogadalom szövegét, vannak-e az Apostol próbára készülők számára cserkészviták, járnak-e a cserkészek templomba és hitoktatásra, olvassák-e a Bibliát, imádkoznak-e, különösen a cserkészzetben, stb. Ezek mind külsőségek ugyan, de ahol még ezek is hiányoznak, ott jogosan feltehető, hogy a jellemnevelést nem veszik komolyan a vezetők. Ahol pedig ez a helyzet, ott ne hívjuk az ifjúsági csoportot cserkészzetnek. Vagy találjunk más, jobb vezetőket, vagy vonjuk meg a csoporttól a cserkészcsapat igazolást.

4. Vezetőképzésünkben szerintem a vallás-erkölcsi nevelés szempontjainak mind elméletben, mind gyakorlatban nagyobb fontosságot kellene tulajdonítanunk. Nem elégedhetünk meg csak a cserkész-tudományok és népi ismeretek valamint egy kis pedagógiai ismeret átadásával. A reggeli és esti imán túlmenő mélyebb lelki-képzésre lenne szükség vezetőképzésünk minden fokán. Enélkül, attól félek, úgy járunk, mint a fentebb említett kínai császár. Ha a Szövetség vezetősége nem tesz gyakorlati lépéseket az Alapszabály kivitelezésére, akkor joggal vádolhatnak bennünket, hogy "vizet prédikálunk és bort iszunk" s így hűtlenek leszünk fogadalmunkhoz, mellyel a kötelezettségeket önként vállaltuk: "Fogadom, hogy híven teljesítem kötelességeimet, amelyekkel Istennek, hazámnak és embertársaimnak tartozom. Ismerem a cserkész-törvényt és azt mindenkor megtartom. Példámmal és munkámmal - erőmhöz képest - azon leszek, hogy a társadalom, a család és az egyes emberek életében a cserkész-törvények szelleme minél jobban valóra váljék. Cserkész-tiszti szavamra fogadom, hogy a reám bízott cserkészeket mindenkor a 10 cserkész-törvény szellemében és legjobb tudásom szerint vezetem. Isten engem úgy segítjen."

Dr. Ádám János, S.J. cscst.

*Tekintet nélkül arra, hogy másoknak tetszik-e vagy nem,
tekintet nélkül arra, hogy látják-e vagy nem,
tekintet nélkül arra, hogy lesz-e sikere vagy nem:
tedd a jót!
Tégy minden jót, amit megtehetsz,
ott, ahol vagy,
ugy, ahogy teheted,
akkorát, amekkorát tehetesz,
de mindig, szüntelen ez legyen a programod!*

Sik Sándor

FÖLDÉDESANYUNK

a magyar cserkészszövetség "vezetők lapja"
regös és néprajzi rovata

Szervátiusz Jenő: Menasági ballada
(A kiváló erdélyi szobrász domborműve fából.)

Ami van, azzal

Mindig azzal, ami van:
kövel, husáanggal,
égből lopott lánggal,
kerékkal, kereszttel,
Dávid Ferenccel,
cséphadaróval,
szekerce-szóval,
hitvitával,
hitért-halállal,
végvári vígsággal,
vésett virággal,
Vitéz Mihállyal,
balladával,
karddal-kenyérrel,
a kenyér nevével,
kaszával-könyvvel,
Dózsa Györggyel,
tűzkoronával,
lélekbeli lánggal,
szarvassá lett fiú-
kiáltozással,
meztelenre nyúzott
idegekkel,
megcélzott koponyával,
kivetettel,
pajzsnak feltartott
értelemmel,
várnak állított
szerelemmel,
liliomszállal,
káromkodással,
élettel-halállal,
ami van azzal —
a megmaradásért.

Hervay Gizella (Erdély)

CÉDRUSFA

Irta: ADÁM JENŐ

Nyáron múlt negyven esztendeje. Lent jártam Somogyban. Amúgy hátizsákosan róttam a nyárfás földutakat. Ha falun haladtam át, rettenetesen zargattak a kutyák. Szélben lobogó ló-dengallérom, sűrű, hosszú hajam miatt afféle barboncásnak (a garahonciás diákokat hívták így arrafelé) néztek. Csoda-e, ha felhőrdültek szegény ebek? Sokfelé megfordultam, de annyi mérgeesen vicsorgó kutya nem akadt sehol, mint amennyi Osztopán, Pamuk, Kánya, Mernye kis házaiból förmedt rám, hogy falkába verődve kicsaholjanak a faluból. Mert végigkísértek; percnyi nyugtot nem hagytak. Az emberek is — már aki dologidőben ott volt —, sandán bámultak utánam. Mint később bevallották, Singer varrógép-, vagy traktor ügynöknek véltek. Erre az akkor kevésbé ismert masinára a jó bonnyaiak rettenetesen ráfizettek. Így, ha már vigécnek néztek, csoda, hogy ki nem ebrudáltak. .

Pedig hát csakugyan ügynök voltam; népdalszedés ügyében jártam.

Hosszas bandukolás után egy időre Igalban vertem tanyát egy kedves családnál. Pesten tanuló fiuk révén kerültem velük ismeretségbe. Igazi magyar szívességgel láttak.

A gazda hirtelen-fekete, törökös, mokány magyar, mindegyre gazdasági gépekről álmodott, s ahogy mondta, a benzin szagát többre becsüli, mint a ház előtt porlepetten bóbiskoló rezedá illatánál. — Fúrge asszony, gyerekek, öreg szüle. Eltek. mint ezernyi más hozzájuk hasonló: dolgoosan, rendesen.

Jómagam hol a mezőt jártam, ahová az öreg gulyás nótái húztak, hol a szőlőkben hűsölve vártam az estét, míg örökösen száraz torkú nótás embereim borra, szalonmás rántottára megérkeztek.

Volt a faluban két igen dalos, de egy kicsit italos öregasszony; afféle paraszti vigőzvegyek, akik rég túladvá férjeiken, maguk éltek világukat. Sok csintalan nótát kuncogtak el, s csak akkor berzenkedtek, rebbentek meg, mikor a kottapapírról visszadaloltam őket. Nagy szemeket meresztve szóltak: „Ajnyel!” — hogy aztán kurtát hörpintve még csintalanabbra gyűjtsanak.

Egyik igen meleg nap hűvösödő estjében a tornácon ülve tétlenkedtem. A jószág javában élvezte, harsogva ette, amit eléje raktak. Teli szájjal kémleltek az ajtó felé: jön-e még? — Suhog, zizeg a széna. Kút csikordul, vödör csörren. Olyan szabályos minden, hogy könnyben írni se lehetne szebben.

Bent a konyha melletti kis szobából csendes, halk nóta szól, amúgy öregesen. Ma is hallom:

En ültettem a cédrusfát,
Más köti hozzá a lovát.
Ne kösd hozzá a lovadat,
Elveszem kantárszíjadat.

Benézek. Az öreg szüle az. Agya szélén ül. Munkában törődött vékonyka teste alig nagyobb a kisgyerekénél. Nyakán a fejkendő megoldotta. Gyérülő, ősz haja két fültben verődött arcába. Ugy énekel. Nem kérte rá senki. Nem tudta, hogy efféle szándékkal járok. — Moccanni se mertem. A szürkülő estében úgy hatott a dal, mint réges-régi magyar múlt elszállott lehelle-tének hazatévedő szellemjárása.

En ültettem a cédrusfát,
Más köti hozzá a lovát.

...az elpihenés zsongító merengésében úgy került elő a dal, mint öreg almáriumban emlékként kendőbe kötve őrzött gyönyös ékesség. Hány ajak dúdolhatta ilyen formásra! Hány rég elporladt szíven futott át dallamának szelíd áramlása! Századokon át titkos utakon járó ér, ami ott akkor előbuggyant. Időtilen magyar szellemiség.

De mindettől eltekintve (ugyan, hát lehet ettől eltekinteni?) művészi, költői becsét tekintve is mennyire érdemes.

En ültettem a cédrusfát,
Más köti hozzá a lovát.
Ne kösd hozzá a lovadat,
Elveszem kantárszíjadat.

Porban takált kavics. Az egykori földes utakon több volt belőle. Ez, lám, ottmaradt az aszfaltos múlt szélén. Vegyük fel, morzsoljuk le porát. Csupa költői beszéd; szemérmes, fejtett érzelem.

En ültettem a cédrusfát, ... illet ugyan ki ültet? Cédrusfa, ciprusfa, citrusfa, citromfa, ... nemés fa ... Ó-testamentom fája, szerelem jelképe. En ültettem ... szépet, nemeset műveltem; szerelem, mit szívbe plántáltam. — De lám: Más köti hozzá a lovát ... Csalódás! Nehezen várt, sok aggodással érlelt gyümölcse más áhítozik. Az szakítsa le?

A kárvallott lélekben meggyülemlik az ellenvetés: Ne kösd hozzá a lovadat! Elveszem kantárszíjadat! ... azaz, győztesen vágató szerencsédet megzabolázom. — Jelképes szavak finom játéka.

Ugyan mit oroztak el attól, aki cédrusfát ültetett? Megfelelő a másik verse:

Mindenkinek azt ajánlom,
Szerelemnél jobb az álom.
Mert az álom nyugodalom,
A szerelem szívfájdalom.

Bizony, a szóköltészet remeke. Szavakba öntött szívverések. Költészet! Ismeretlen a szerző. A dallam? Veszendő! Nagyon keleti. Nagyon régi. Nagyon népi. — Félreértés ne essék! Nem kódnokzik oda a skarlátveres szerelmi sebeket fitogtató érzelmes tánc- vagy más dalok mellé; velük össze sem hasonlítjuk. Csak éppen az jut eszünkbe, hogy: szép ez is!

Drága Szili néni! Köszönjük a dalt. Elmény volt!

Nem sokkal utóbb haza kellett siessek. Egy andocska eb harapása a Pasteur-intézetbe sürgetett, mivel hogy a kutyaszőrrel való gyógyítás helyett, mékiscsak biztosabb a szérum.

Aztán kórusra írtam a dalt. Sokfelé énekelték már. Így, én is ültettem egy cédrusfát, hogy más is hozzáköthesse a lovát. Szívesen adom kezükbe a kantárszíjat. — Dalolják!

MÁR NAGYON ELSZAPORODTAK AZ EMBEREK, MINT SÚRÚ BÖGÖLYRAJ ZÚGTAK, MINT SÚRÚ SZUNYOGRAJ BÚGTAK. MÁR NEM VOLT ELÉG VAD AZ ERDŐBEN A VADÁSZOKNAK, MÁR NEM VOLT ELÉG HAL A VIZBEN A HALÁSZOKNAK. ROSSZAK LETTEK AZ EMBEREK, OTT ARATTAK, Ahol NEM VETETTEK, S LOPVA, REJTVE, VAGY NYILTAN EREJÜKET FITOGTATVA, DE ELVETTEK A MÁSÉT.

MEGHARAGUDOTT NAGYON ATA-TEN ÉS ELHATÁROZTA, HOGY ELPUSZTITJA AZ EGÉSZ EMBERISÉGET. ELŐBB ÚGY GONDOLTA, KIIRTJA ŐKET MIND EGY SZÁLIG, AZTÁN ÚGY HATÁROZOTT, MARADJANAK ÉLETBEN A JÓK, A SZÓFOGADÓK. ELKÜLDÖTTE HÁT MADARÁT. SZÁLLT A TURUL A VILLÁMNÁL SEBESEBBEN ÉS MAGA KÖRÉ GYÜJTÖTT HÉT ŐSZ, ŐREG EMBERT. A TÖRZSFŐK KÖZÜL A LEGERŐSEBBET, A LEGVÉNEBB HARCOST, A LEGIDŐSEBB KARDKÉSZITŐ KOVÁCSOT, A HALÁSZOK, VADÁSZOK, PÁSZTOROK, FÖLDMÍVESEK KÖZÜL IS EGY-EGY BÖLCS VÉNET ÉS SZÜLT NEKIK :

- MEGHARAGUDOTT ATA-TEN, MERT OTT ARATTOK, Ahol NEM VETETTETEK, MERT AZ ERŐSEBB ELVESZI A GYENGÉBBTŐL AZ ÖVÉT, ÉS ELHATÁROZTA, HOGY ELPUSZTITJA AZ EMBERLAKTA VILÁGOT. -

- JAJ NEKÜNK - SIRÁNKOZOTT A HÉT ŐREG-BIZONY ROSSZAK AZ EMBEREK ! DEHÁT NINCS ELÉG VAD AZ ERDŐBEN VADÁSZOKNAK, NINCS ELÉG HAL A VIZBEN HALÁSZOKNAK. MIT TEGYÜNK HÁT ? -

A TURUL MEGBILLENTETTE SZÁRNYAIT :

- ÚGY IGAZ, AHOGY MONDTÁTOK. TÚL SOKAN VANNAK. MINT SÚRÚ BÖGÖLYRAJ ZÚGNAK, MINT SÚRÚ SZUNYOGRAJ BÚGNAK AZ EMBEREK ÉS ZAJONGÁSUK SÉRTI ATA-TENT. EZÉRT MEGNYITJA A FELSŐ ÉG CSATORNÁIT ÉS AZ ÉG VIZEI ELBORITJÁK A FÖLDET. -

-JAJ NEKÜNK -SÍRT A HÉT ŐREG-MIT CSINÁLJUNK HÁT, HOGY MENTSÜK AZ ÉLETET ? -

- IGY PARANCSOLJA ÁLTALAM ATA-TEN: ÉPÍTSETEK TUTAJT. HÉT TÖRZS VAS-TAGSÁGU LEGY EN. BORÍTSÁTOK HÉT EGYMÁSRA BORÍTOTT NEDVES IRHÁVAL, FONJATOK HÉTSODRÁSU KÖTELET ÉS HÉT EMBER SÜLYU KÖVET KÖSSETEK VÉLE TUTAJOTOKHOZ. IGY PARANCSOLJA ATA-TEN !-SZÓLT A TURUL ÉS VISSZASZÁRNYALT AZ ÉGBE.

A HÉT ŐREG PEDIG ELMENT AZ EMBEREK KÖZÉ ÉS ELMONDTA, MI VÁR RÁJUK. AZ EGYIK KACAGOTT, A MÁSIK MEGIJEDT, DE AZTÁN ELFELEDTÉ, A HARMADIK ENGESZTELŐ ÁLDOZATOT MUTATOTT BE, DE AZTÁN MEGNYUGODOTT, A NEGYEDIK HEGY TETEJÉRE KÖLTÖZÖTT, AZ ÖTÖDIK ELBUJT EGY BARLANGBA, A HATODIK KÖLCSÖNADOTT KINCSET SZEDTE ÖSSZE ELŐBB, A HETEDIK ELKENDŐZÖTT ARÁJÁÉRT MENT ELŐBB. BIZONY KEVESEN KEZDTEK AZONNAL A TUTAJOK ÉPÍTÉSÉHEZ. KEVESEN ENGEDELMESEKEDTEK AZ ELSŐ SZÓRA.

PEDIG CSAK A SZORGALMASOK FEJEZHETTÉK BE A TUTAJOK ÉPÍTÉSÉT. EGY - SZERRE CSAK ELKEZDETT ZUHOgni AZ ESŐ. ÖMLÖTT ALÁ A SOK VÍZ A FELSŐ ÉGBŐL. RÖVID IDEIG ÖMLÖTT ? HOSSZU IDEIG ÖMLÖTT ? -ÉN AZT MEG NEM MONDHATOM. ELŐBB ELÖNTÖTTE A SÍK FÖLDEKET, MÉLY VÖLGYEKET, AZTÁN A SZELID DOMBOKAT, VÉGÜL A LEGMAGASABB HEGYEKET IS.

CSAK AZOK MARADTAK MEG, AKIKNEK KÉSZEN JÓ TUTAJUK VOLT. MERT AKI NEM ELÉG VASTAGRA ÉPÍTETTE, AZT ELNYELTÉK A HULLÁMOK, VAGY HA NEM ELÉG SOK IRHÁVAL BORITOTTÁK BE, MEGGYUJTOTTA AZ ÉGBŐL ALÁHULLÓ TŰZ, AKI MEG NEM ELÉG HOSSZURA-VASTAGRA FONTA A KÖTELET, AZT ELSODORTA AZ ÁR, KI TUDJA, MERRE, KI TUDJA, HOVÁ....

IGY CSAK A JÓK. SZORGALMAS AK, ENGEDELMESEK MARADTAK ÉLETBEN.

BARCASÁG

Az én házasságom

Csángó népmese

Amikor én amolyan markos legén voltam, hát elhatároztam, hogy megházasodom. Mán készen volt minden a lakadalomra, csak még liszt nem volt, amiből kalácsot süssenek. Nem sokat gondolkodtam, hanem a sóp alól kihúztam a tikmonyhéjszekeret, hat tücsköt befogtam, s csak úgy félkézvel felhúnytam a szekérre hat köből búzát.

Ahogy odaérek a malomhoz, hát látom, hogy a malom nincs otthon, elment a martódalba eprészni. — Ilyne a kutya napját neki! — mondottam magamba. — Hazakergetlek én minnyát, ha te éjenkor mész el eprészni.

Hamar kifogtam a tücsköket a járomból, az ostort elcikke leszúrtam a fűdbe: A kebelemet jól megraktam kövel, s mentem, hogy a malmot dobogájjam haza. De a malom észrevette, hogy jövök: nagy hirtelen elkerült, hazafutott. No, én erre a sok követ kieresztettem a kebelemből, s az inget bédugtam a szívu alá.

Mire a szekérhez visszaérkeztem, a malom mán erősen zakatolt: örülte a búzát. Menek, hogy vegyem el az ostort. Hát amíg én amoda jártam, addig az szépen kilevelezett. Meg és bokrosodott, a seregélymadarak és belétojtak, ki és keltek a fiókák. A csuda fogott el, mert mán meg és tulosodtak, el akartak repülni. Egyszerbe kiszedtem őket a fészekből s béraktam mind a kebelembé. A dészüt és jól megszorítottam, nehogy kicússzék az ingem alóla. Hát amint menek a malom felé, egyszer csak érzem, hogy kiszalad a fűd a lábam alól: a seregélymadarak felkaptak és elrepültek velem. Vittek, vittek, arra az Ót (Olt) felé. Én lenézek, hát látom, hogy a víz szíjén mosnak a szásznék. Ahogy a szásznék megláttak repülni, összecsapták a keziket és mind azt kiabálták:

— Okhár Jézusz! Okhár Jézusz! (Oh Herr Jesus)

Én úgy értettem, hogy ezt kiabájják: — Odd meg a szívu! Odd meg a szívu! Meg és ódtam. Hát erre mind kirepültek alólam a seregélymadarak, én meg lesüppantam a víz szíjibe. Ugy ám, hogy még egy csomó halat és kiüttem a vízzel együtt. Ekkor a szívu még jól megköttem s a kebelemből megraktam halval. Odajöttek a cigánybúrdék, azok és annyi halat összeszedtek, hogy alig bírták elvinni. No, osztán így megrakódva halval, visszamentem a malomhoz.

Hát halljátok csudát! Amíg én odajártam a madarakval, a malom megörölte a búzát; a hat tücsökből olyan szép hat csitkó lett, hogy mind táncolva mentek a hámbó; a tikmonyhéjszekér és vastengelyüvé változott. Felraktam rá a lisztet, vittem nagy kevélyen haza.

Otthon osztán olyan lakadalmat csaptam, hog' még most és rúgnám, ha itt nem vőnék. Itt a vége, fuss el véle! Aki nem hiszi, járjon utána.

Leírta:
TATRANGI PÁL ANDRÁS
(Tatráng, 1893)

tikmonyhéj = tojásbéj
sóp = szekérszín, félser
szívu = szíj
seregélymadarak = seregélyek
dészü = széles bőrv

Kós András: Apáczi

A Brassó megyei Barcaságban Hétfalu környéke régi csángó település. E táj szülötte Apácza Cseri János, a fejedelmi Erdély kiváló tudósa, az első magyar enciklopédia szerzője.

„Cserkészvilágnézet“ és az igazi problémák.

... Részletek Dr. Mattyasovszky Zsolnay Miklós elnök megnyitó beszédéből a Magyar Cserkészszövetség közgyűlésén. New York, 1973. április 28-án. ...

KEDVES CSERKÉSZTESTVÉREIM!

Húsz esztendővel ezelőtt választottatok meg elsőben a Magyar Cserkészszövetség elnökévé. - Ha abban az időben újra meg újra felmérni próbáltuk az előttünk álló feladatokat, nehézségeket, nemegyszer úgy tűnt, hogy azok meghaladják erőnket. S amikor mégis habozás nélkül köteleességeket kerestünk és vállaltunk, akkor az "okosak" körülöttünk a fejüket csóválták: minek? - mi értelme van? Hiszen ha derék, de hiábavaló kedvtelés. Idejétmúlt szerepek továbbjátszása.

S mi mégis hittünk és bízunk. Bízunk önmagunkban, és hittünk egymásban. Hittünk a cserkésztestvérnyelvi lelküket formáló és lelküket megtartó erejében. Hittünk elhivatottságunkban. Hittünk a fiatalok természetben fogant idealizmusában. Hittünk abban, hogy a cserkészelvek a változó életkörülmények között egyaránt érvényesek, egyaránt alkalmazhatók. Hittünk a magyarság varázsában, és bízunk a jó Isten segítségében.

A most letelt húsz esztendő életemnek egy harmadát teszi ki. De vannak itt köztetek, akiknek csaknem egész életét méri ez a húsz év. S ha annak idején előrefürkészve nehéz volt is belátni az előttünk kanyargó utat, most visszatekintve elég támpontot látunk ahhoz, Szövetségünk jövőjét, a magyar cserkészlet jövőjét magabiztosan tervezgessük tovább.

Ennek a jövőtervezésnek egyik mozzanata, hogy az Intéző Bizottságnak új elnök jelölését javasoltam. - Nyilvánosan is szeretném itt vázolni azokat a szempontokat, amelyek a változást indokoltá teszik, s amelyeket az I. B. is méltányolt. Nincsen arról szó, hogy elfáradtam, vagy elkedvetlenkedtem volna. Arról sincsen szó, hogy bárki is visszavonulásomat ajánlotta volna. Ha a jó Isten is úgy akarja, még további húsz esztendőig kívánok aktív cserkészvezető maradni. A változást tehát nem negatív, hanem pozitív érvek indokolják. A csapatok és a Szövetség működésében egy új generáció visz ma vezető szerepet. Vezetőképző táborainknak, értekezleteinknek éppenúgy, mint az Intéző Bizottságnak és a központi vezetői testületnek, fiatal, az emigrációban felnőtt vezetők képezik a gerincét. Ez a cserkész dinamika, a mozgalom egyre erőteljesebb kibontakozása indokolja, hogy a fiatalabb generáció fokozatosan átvegye azokat a posztokat, amelyek az általa végzett munka jelentőségének megfelelnek. Úgy vélem, gyengeség jele volna, ha 20 év után nem volna emberünk a váltásra. S ugyancsak gyengeség jele volna, ha nem volna elég belátásunk ahhoz, hogy erőnket a legcélszerűbben és a legokosabban használjuk fel.

Ismeretes előttetek, hogy a legtöbb országban a cserkészlet a katonaiszerményből sarjadt ifjúsági mozgalommá. Így természetes, hogy katonai hagyományokra is támaszkodott. Lassú fejlődés következménye volt, amíg a katonai jelleg háttérbe szorult, s a jellemnevelés, a honpolgári erények fejlesztése és a globális testvériség érzése lettek az uralkodó tényezők úgy az egyes nemzetek cserkészletében, mint a világcserekészletben.

Ezen fejlődés irányát Magyarországon az "emberebb ember és magyarabb magyar" eszménye szabta meg. Különösen erősen hatott ez az eszmény a gödöllői jamboreera való előkészüldés éveiben. Az ezekben az években kiteljesedő cserkész öntudat új, sajátos külsőségeiben igyekezett megnyilvánulni. Cserkészképzésünk magyarságtartalma új irányt vett

és kibővült. Az addig többé-kevésbé befelé élő mozgalom teljes lendülettel fordult a nemzet felé, amelynek kovászává vált. Ugyanekkor kapcsolata az országon kívüli cserkészvilággal elmélyült. Új jelvényeket terveztünk és új egyenruhába bújtunk. S ekkor tűntek el cserkészletünkől az addig általánosan elfogadott "rangok". A gödöllői átalakulásban ezek vezetői képesítéssé, illetve az ellátott feladatkörre vonatkozó megbízatásokká alakultak át.

Magam azóta is így látom a cserkész "hierarchiát". Hiszen már azok közé tartoztam, akik sohasem kaptak cserkészti rangot, hanem ennek megfelelő képesítést nyertem el. A Szövetség elnöki tisztét sem tekintettem rangnak, hanem azt mint a közös akaratotokból fakadó megbízatást láttam el. S ha jól is esett az újra és újra megnyilatkozó bizalmatok, elnöki megbízatásomat csupán egynek tekintettem, számos más, egyaránt fontos, cserkész megbízatás között.

KEDVES TESTVÉREIM!

Évekkel ezelőtt egy hetet a belgiumi tengerparton pihentem. Feleségemmel a homokdombok között sétálgatva, váratlanul egy gyönyörű modern templomra bukkantunk. Pompázó rózsakert vette körül. Harangja torony helyett egy lantalakú tetőklépzésben függött. Gyönyörű színes üvegablakok és áhítatokat szobrok ékesítették. Minden részlete eltért a megszokott formáktól, s mégis igézően művészinek láttam. - Ez meglepett, mert bizony a modern művészet "remekel" eddig nem sok csodálatot tudtak bennem ébreszteni. Általában csúnyának, izléstelennek, vagy a legjobb esetben közömbös, jelentéktelen tárgynak láttam azokat a modern "műalkotásokat", amelyek kiállításokon nagydíjakat nyertek, s amelyekért egyes műgyűjtők ma vagyonokat fizetnek. Bevallom, magamban már hitelt adtam a "szakértők" által hangoztatott véleménynek, hogy a magamfajta ember ízlése maradi, szépérzéke korlátozott, fejlődésképtelen, s ezért nem tudja az új kifejezésmódok szépségét felfogni.

A Westende közelében felfedezett "Notre Dame des Dunes" templomának varázsa azonban egycsapásra eloszlatta kételyeimet, visszaadta, megerősítette eredeti szépérzékeimet. Hiszen ennek a templomnak minden anyaga, minden vonala, minden építészeti és díszítőelgondolása modern volt, s mégis szépnek láttam. Ugyanolyan szépnek, mint a régi belga mesterek műveit, akiknek századokon át átöröklött tehetsége új formában bontakozott ki ebben az épületben.

Ami a művészetet illeti, "Notre Dame des Dunes" élménye óta ismét magabiztos vagyok. Tudom, hogy amit nem tudok szépnek látni, az nem is szép. Hiába bizonygatják mások, önmagukat is ámítva. - Ugyanígy vagyunk a korunkat évezredekkel megelőző ősi kultúrák, műalkotásaival. Ezek lehetnek számunkra teljesen idegenek, teljesen szokatlanok, s mégis művészinek, szépnek látjuk őket, anélkül, hogy lelkünket előbb át kellene hangolnunk, vagy szépérzékünket át kellene nevelnünk.

S amint a tiszta művészi értékek nem függenek az időtől, úgy nincsen kétféle mérték emberi létünk más, társadalmi, vagy erkölcsi értékeinek tekintetében sem. A tegnap, a ma és a holnap mértéke azonos. A "Notre Dame des Dunes"-el kapcsolatos élményem jut az eszembe, amidőn a korunkban végbemenő társadalmi és erkölcsi változásokat figyelem. A közvéleményre erőltetett modernizmus ezen a téren éppenúgytehetségtelenséget vagy illetéktelenhaszonlesést leplez, mint a művészetek világában.

Ujságírók, politikusok, szociológusok, sőt még teológusok is, egyre erőszakosabban bizonygatják, hogy társadalmi és erkölcsi értékrendszerünk idejét multá és gyökeres reformokra szorul. A haladást jelentő változások már folyamatban vannak, s az azokkal való szembe-

fordulás bűnös, reakciós magatartás. Szakértők és álszakértők vastag köteteket írnak új tanaikról, majd napról-napra visszatérő TV műsorokon sugározzák azokat. Szerintük a régi erkölcsi értékek elavultak, eltűnőben vannak, s azok helyére új "értékek" lépnek. Amennyiben egységesek és határozottak azonban a régi értékek tagadásában, annyira bizonytalanok, üresek, vagy ellentmondók az új "értékek" meghatározásában. Tanaikban a bűn, a bűntudat és a bűnhődés fogalmai elmosódnak. A lelkiismeret elhomályosul. Az önmagunkért és egymásért való felelősség egyre lazul. Az erények terhekké válnak. Istent holtta nyilvánítják. A természet törvényeivel, amelyeket pedig egyre jobban ismernek, egyre felelőtlenebbül játszanak. A haza, a család, a szülő, a gyermek egymáshoz való viszonyában mind kevesebb értéket látnak, s mind több üres terhet, amelytől az embernek szabadulnia kell.

S emberek, akik még tegnap elutasították maguktól az ilyen lelkiismeretlen és tudománytalan tanításokat, a szakadatlan agymosás folytán lassan elveszítik tisztánlátásukat. Lassan hinni kezdik, hogy ez a kor szelleme, amellyel haladni illik. S egyre többen akadnak szerette a világon, akik ezt a szertelen újító szellemet, régi értékeket romboló, de azok helyébe csupán jelszavakat nyújtó szellemet, a cserkészethez is átplántálni próbálják. - A Magyar Cserkészszövetség ezeket a törekvéseket mindmáig egy emberként utasította vissza.

Igaz, az emigrációs évek során nálunk is sokminden változott. Alkalmazkodnunk kellett az új körülményekhez. Változtak szabályzatok, változott próbarendszerünk, változtak segédkönyveink, változott egyenruhánk, változott szervezeti felépítésünk. De nem változott nevelői módszerünk alapja, amely az egyéni kezdeményezés és felelősség elvére épül fel, s nem változott az az erkölcsi értékrendszer, amelyet számunkra tíz cserkésztestvérünk fejez ki.

Minden erény, amelyet egy-egy törvényünk kifejez, egy-egy örökérvényű és megmászhatatlan erkölcsi vagy társadalmi értéken alapszik. A társadalmak fejlődése, vagy hanyatlása, ezen értékek felismerésétől, rendszerbe foglalásától, és a belőlük fakadó erények gyakorlásától függ. Egy-egy nemzedék, vagy egy-egy embercsoport ezeket az értékeket figyelmen kívül hagyhatja ugyan, de hatályon kívül nem helyezheti.

Korunk legmerészebb társadalmi újítóinak elgondolásait, gyakorlati próbálkozásait elképesztő ellentmondások jellemzik. Igazmondást kívánnak az egyéntől, de ugyanakkor a kollektívum rendjét égbekiáltó hazugságokra építik fel. Istent amott hivatalból tagadják, emitt nemlétezőnek tekintik, de azért - ami biztos, biztos - hűségüket vesznek ki az elv-, illetve polgártársaktól. Az önzetlenséget, a szorgalmat, a takarékoskosságot ugyan erényként tükmálják az egyénre, de ugyanakkor a tékozlás és a gyengébbek kizsákmányolása a materialista államgazdálkodásnak jellegzetes módszere marad. - Az ilyen ellentmondások boncolgatását még sokáig folytathatnók.

Számunkra az ilyen újítások nem jelentenek haladást. Számunkra a tíz cserkésztestvérünk erényei örök emberi értékekkel egyenlők. Ezen meggyőződésünkhöz az érveket idealizmusunk, józan életösztönünk, emberi megfigyeléseink és tapasztalataink szolgáltatják. Valljuk, hogy a hűség, a kötelességteljesítés, a tisztaság, a testvériség, a természet szeretete, a jó kedély, az önfegyelem erényei szebbé, boldogabbá teszik egyéni életünket, teljesebbé teszik magyarságunkat, és felvirágoztatják a társadalmat, amelyben élünk.

KEDVES CSERKÉSZTESTVÉREIM! - Régi bölcs mondás: "változik a világ, s mi is változunk benne". Hiszen az élet maga állandó változás. Nem mindegy azonban, hogy az élet

változásait tudatosan éljük-e, vagy sem? Tudatosan észleljük-e, vagy sem? Hogy felismerjük-e a változások indokait és következményeit? Hogy serkentjük, vagy fékezzük-e azokat? Hogy a javunkra használjuk-e fel azokat, vagy áldozataikká válunk? - A ma tömegembere többnyire csak sodródva él. A cserkész, különösen pedig a magyar cserkész, - amint ezt már néhányszor kifejtettem - nem sodródik, hanem tudatosan él. Tudatosan változik, és tudatosan észleli a világot, a környezet változásait.

Eddig részben olyan átalakulásokról beszéltem, amelyek szűk cserkészcsaládunkat hatották át, részben pedig olyanokról, amelyek világviszonylatban jelentkezők. Befejezésül egy olyan változási folyamatot szeretnék megemlíteni, amely emigrációs magyar társadalmunk jelensége, s mint ilyen cserkészletünk jövőjét közelről érinti.

Részben természetes fejlődés következménye, hogy az utóbbi években emigrációnk új magyarságtartalommal telítődik fel. Ezelőtt 25-28 évvel jóformán csak emlékekből és morzsákból éltünk. Magyar kultúránkunk annyiból állt, amennyit a szívünkben és az agyunkban menekítettünk magunkkal. Ebből nyújtottunk egymásnak és gyermekeinknek, s ebből sarjadt a nyolcadik törzs kultúrálkötésainak zsege hajtása.

Azóta sokminden változott. Mindenek előtt: pénzünk lett! Ez lehetővé teszi, hogy magyar könyveket, hanglemezeket, műtárgyakat gyűjtögezzünk. Ezekkel felfrissíthetjük, gazdagíthatjuk kulturánk színvonalát. Pénzünkkel kontinensek távolságát tudjuk áthidalni, akár hogy csak egymást látogassuk, akár hogy együtt táborozzunk, vagy kongresszusokon találkozzunk. Magyar előadásokat, sajtót, kiállításokat tudunk finanszírozni.

Vagyoni gyarapodásunkkal párhuzamosan a vasfüggöny is meglazult. Évente százvezrek tudnak Magyarországra látogatni, vagy onnan rokonokat látogatni hívni.

Természetes lelki átalakulás jeleménye az is, hogy számos honfitársunk érdeklődésének középpontjában a politikát a kultúra váltotta fel. A múlt meddő politikai vitái, eszmefuttatásai lassan elapadnak. Ehelyett ma ugyanazok a magyarság eredetéről vitatkoznak, vagy a világban évszázadok óta szétszórta magyar kultúrártékek felderítésén és számbavételén fáradoznak. Egyre több idegennyelvű kötet kerül magyarok tollából a világ könyvpiacára, és a magyarságról terjesztett hazugságok sorra cáfolatot nyernek.

Már nem ilyen könnyen magyarázható meg az a jelenség, hogy a magyar kormányzat, amely Sztalin atyuska idején csak gyalázott, vagy ignorált bennünket, néhány éve buzgón kapcsolatot építget az emigráció felé. Az 1966-os prágai határozatok óta minden társ-emigrációban észlelhetünk ilyen mozgólódást, ez azonban sehol sem oly intenzív, mint a magyarság körében.

Egyik legjelentősebb ilyen lépés az a jól átgondolt és bőkezűen finanszírozott kulturakampány, amellyel a magyar otthon az emigrációt áthatni törekszik. - Ez a kampány két vágányon szalad. Az egyik a becsületes nemzeti vágány, amely kiváló otthoni magyarok ihletett küldetésadatából ered, és a magyar kultúrát szomjazó külföldi magyarok tárt karjaiba, szívébe torkollik. A másik vágány a kommunista vágány, amelynek nyomtávolsága hol szélesebb, hol keskenyebb. Ezen a vágányon kultúra ügyes csomagolásában osztálygyűlöletet szállítanak közénk, történelmi értékeink lejáratását, és az orosz imperializmus dicsőítését. Ennek a vágálynak a váltóit idekinn beépített ügynökök, haszonleső üzletemberek, és könnyen léprecsalt hajótörött egzisztenciák állítgatják. Hogy ez a vágány hová torkollik, az ma még nem dőlt el.

Ennek a vágálynak egy célja van: hogy érzelmeinket pátyolgatva értelmünket elhomályosítsa. Hogy lassan teljes érzelmi és szellemi függőségbe kerüljünk. Hogy eltereljük figyelmünket népünk gyarmati sorsáról, vezető helyünkről az öngyilkosok világstatisztikájában, és utolsó

helyünkről a születéseikében. Ezen a vágányon nemcsak pártos lírát és pártos társadalmi tanulmányokat szállítanak nekünk, de határtalan szemérmertlenségükben még remekíróink műveit is átírják. - Ilyeneket tapasztalva megértem egy-egy szabadságharcos barátomnak keserű kifakadását: ha magyarságomat csak kommunista közreműködéssel tudom megtartani, akkor inkább lemondok arról, hogy magyar maradjak.

Nekünk cserkészeknek különös örömet jelent emigrációnk kulturális fellendülése. Aggodalommal észleljük azonban azt a torz magyarkodást, amely egyre többhelyütt úti fel fejt.

Ezeknek a magyaroknak a szellemi és lelki vajúdása hasonló a háború utolsó éveiben lábrakapott "törzsökös" mozgalomhoz, amelynek hívei, mint kábítószerek rabjai, fantáziavilágba vomultak az élet komoly valósága elől.

Büszke örömmel tartjuk számon, hogy lelkes, felkészült tudósok az emigrációban is egyre bővítik a hungarológia tudománykörét. De már a fejünket kell hogy csóváljuk akkor, amikor mások minden tudományos előképzettség nélkül, néhány cikk, vagy könyv átolvasása után fantáziavilágba vomulnak. Mint megszállott táltosok egész történelmünket újjáköltik. Évezredes nemzetfenntartó hagyományainkat megtagadják, eltorzítják. Nemzeti értékrendszerünket sutbavágják, s azok helyébe zagyva, érthetetlen "értékeket" propagálnak. - Emberek, akik képtelenek voltak eligazodni az utolsó magyar emberöltő eseményei között, most egyszerre teljes magabiztossággal mozognak az 5-6000 évvel ezelőtt virágzott szumir világ eseményei és problémái között. Hogy keletkezésükben hozzábiggyesztenek kerekén 5000 esztendő mai időszámításunkhoz, ez ártalmatlan kedvtelés. Amikor azonban gyalázkodó tanulmányokat írnak és terjesztenek Szent Istvánról, apostoli királyunkról, akit a magyarság egyik legnagyobb áruőjaként emlegetnek, mivel "eladta népét a pápának" és a Nyugatnak, s amikor nyíltan izgatnak a keresztény magyar egyházak ellen, akkor felelőtlen útra lépnek. Az ilyen magyarkodás furcsa, ferde vágányon szalad, s ez a ferde "nemzeti" vágány előbb-utóbb a kommunista kulturvágányba torkollik.

Ezek a csoportok Krisztus magyarságát bizonygatják, s ugyanakkor Istenségével szemben közömbösek. Egy évezred legnagyobb magyarjai a szemükben jelentéktelen figurák, s az értékekkel, amelyekért azok életüket adták, balgán játszadoznak. Miközben 6000 év dicsőségében sütkéreznek, a magyar jövőt ássák alá.

S végül, miközben emigrációnk szellemi vezetői egyre több sikerrel munkálkodnak a dunavölgyi népek közötti megértésen, ezek a mélymagyar táltosok gyűlöletet szítanak mindazon népek ellen, horvátok és szlovákok, szerbek és románok, németek és zsidók ellen, akikkel a sors rendeltetése folytán együtt kell élnünk, s akikkel bennünket közös emberi értékek széles skálája köt össze.

Igaz, voltak közöttünk mindig különcök. Mindig voltak hóbotos magyarok. Nincs is ebben semmi veszély. Mégis, az említett csoportok tevékenységére csak azért kívántam felhívni a figyelmeteket, mert egyre népesebbek, egyre szervezettebbek és egyre hangosabbak. S talán az sem csak a véletlenül múlik, jelentős megerősödésük egybeesik a hazulról indított kultúrkapcsolat erősbbödésével.

KEDVES CSERKÉSZTESTVÉREIM!

Nem is gondoljátok, hogy milyen örömmel és büszkeséggel vettem tudomásul 1972. nyarán azt a határozatot, amelyet a Szövetség Intéző Bizottsága és az ülésen résztvevő 26 csapatparancsnok egyhangúan fogadott el a hazai kultúrkapcsolatok tárgyában. A határozatnak a szelleme és szövege egyaránt Teleki Pál hagyatékát tükrözi.

Amikor a határozatot olvastam, az jutott eszembe, hogy a Teleki hagyatékkal egy új próba került a cserkészképzésünkbe: a három kísértés próbája. A cserkészsorba lépő fiúktól

és leányoktól elvárjuk, hogy népmeséink bölcsességét követve három kísértést győzzenek le. S amint mi a gyermekektől győzelmet várunk a kísértésekkel szemben, úgy a sors kollektív kísértések elé állítja egész közösségünket, s a magyar nemzet azt várja, hogy mi ezeket a kísértéseket legyőzzük.

Emigrációs működésünk első nagy kísértését a politika képezte. Előbb a bal, majd a jobboldal nyomása nehezedett reánk. Szabad-e mozgalmunkat politizálni? Vagy engedjük-e, hogy mozgalmunkat mások politizálják? Érvek szóltak mellette, érvek szóltak ellene. Körülöttünk mindenki politizált. A megszálló hatalmak, a menekült tömegek, a győztesek és a legyőzöttek. Politizált a Cserkész Világiroda, és politizáltak testvérszövetségek. Mi egységesen ellentálltunk ennek a kísértésnek. Legyőztük. Ennek köszönhető az a tekintélyünk, amelyet világviszonylatban ma a magunkénak mondhatunk.

Második nagy kísértésünk a Dollár kísértése volt. Az anyagi jólét, a kényelem és a kapzsiság kísértése. Csináljunk-e minél több Dollárt cserkésztevékenységünk, cserkészkötelességeink rovására? - Ezt a kísértést is legyőztük.

A harmadik kísértéssel az utóbbi évek során kerültünk szembe. Milyen irányt kövessen magyarságunk? Afentemlíftethatározat útmutatást ad ehhez. A végleges választ azonban csak állandó és következetes magatartásunk adja majd meg. A harmadik kísértés féltve őrzött és gondosan ápoltságunk magyar kultúránk terén jelentkezik. S amikor le kell győznötök, ne keressetek kiutat mások tanácsában, jóbarátok megszavaztatásában. Csak arra gondoljatok, hogy a magyar népmese hőse, a bojtárlegény vagy a királyleány adott esetben mit tenne a helyzetekben? - Így bizonyosan le fogjuk győzni a harmadik kísértést is.

JÓ MUNKÁTI

A Magyar Cserkészszövetség Intéző Bizottsága, a csapatparancsnokokkal kibővített rendkívüli ülésén, Fillmoreban 1972 augusztus 20-án a következő határozatot hozta:

"A magyar cserkészlet egysége és hagyományos jellegének megőrzése érdekében a Magyarok Világszövetsége által kezdeményezett kultúracsere előmozdítását a Szövetség nem tartja feladatának. Ezért sem a Magyar Cserkészszövetség, sem annak szervei abban szerepet nem vállalnak, előadókat nem hívnak meg, s ezzel kapcsolatos rendezésben nem vesznek részt."

A Magyar Cserkészszövetség 1973. évi jelentése

ÜGYVEZETŐ ELNÖKI JELENTÉS

VISZONYUNK A TÁRSADALOMHOZ

Korunk divatos betegsége, a „permissive society”, számunkra nem okoz nehézséget. A tapasztaltabb időségekkel együtt, az élesszemű fiatalok sem vállalják. Tisztán látják, hogy az anarchiába vezet.

Akinek nem felel meg a szabályokkal kötött cserkészkeret, keres olyan szervezetet, ahol többet megengedhet magának. Ám számunkra mindig a minőség volt fontos. Lemondást, áldozatot vállaló, önkéntesen engedelmeskedni tudó emberekből állt és fog állni a cserkészlet.

A puhányok feladhatják a magyar nyelvet, eldobhatják erkölcsi normáinkat. Ez nemcsak kényelmes, néha hasznos is lehet. Ám mi tudjuk, hogy lehet a befogadó társadalomban kultúránkra büszkén integrálódni és hisszük, hogy nincs szebb feladat, mint önmagunk emberségével, magyar kultúránkkal környezetünket gazdagabbá, jobbá tenni.

A cserkész közösségi ember. Számára a magyarság és a cserkészlet hivatás. Nemcsak hivatás, de kitüntetés is. Kitüntetés, hogy részese lehet egy, az ember életét és környezetét szebbé tevő munkának. A cserkészvezető tulajdonképpen pap, aki szebbet, jobbat és nemesebbet hirdet, aki az áldozatvállalás és lemondás szószólója; aki a külföldi — sivárabb — magyar életben lankadatlan hittel vállal szolgálatot.

A törökindulás idején a szerzetesek és prédikátorok sok nehézség között, önfeláldozó munkával tartották meg a magyarság hitét. Jelenlegi feladataink sokmindenben azonosak. Becsületos polgárai vagyunk annak az országnak, amelyben élünk, ám magyar kultúránkat is óvjuk, ápoljuk és megtartjuk. Nemcsak megtartjuk, de terjesszük is, nemcsak magunk örömeire, de mások életének szebbé tételére is.

Vállaljuk, hogy a „permissive society” nagy lelki sivatagjába tartalmat viszünk, a sötétbe fényt adunk, nemesebb célokat jelölünk meg, dope, sex-mánia és alkohol-mámor helyett. Tesszük ezt abban a tudatban, hogy Isten szánt bennünket erre a feladatra.

VISZONYUNK A SZÜLÖKHOZ

Noha fiataljaink tudják, hogy a „generation-gap” legtöbb esetben csak szóbeszéd, mesterséges képlet, mégis fontosnak tartom, hogy a szülők és a cserkészlet viszonyával foglalkozzam.

A szülők sokszor panaszkodnak, hogy 16-20 év közötti gyermekeik nem értik meg őket. Nem fogadják el tanításait. A gyermekek ugyanakkor azt fájlatják, hogy szüleik más terminusokban beszélnek, más képletekben élnek.

Mindez nem új. Ezelőtt is így volt. Olyan ez, mint az ürrepülés. Amikor az űrhajó holttérbe kerül — a hold másik oldalán, — megszakad az összeköttetés a földdel. A televízió nem közvetít, a hang nem jut el hozzánk. Aztán amint a holtpontot elhagyják, újra élővé válik a kapcsolat.

Ugyanez áll a szülők által elmondott jótanácsokra is. Mindenképpen elraktározódnak gyermekeink fejében. Akkor is, ha pillanatnyilag nem tanáraim tanácsát fogadtam meg.

Szülői értekezleteink programjában ne csupán beszámoló, filmvetítés, táborelőkészítés szerepeljen. Ne csak aktívításokról essék szó. Hozzunk hozzáértő előadókat. Lássák el a szülőket jótanácsokkal, beszéljék meg problémáinkat. Így magunk munkáját tesszük könnyebbé. Kevesebb szülői panasszal, kevesebb gyermeklelélekből jövő bánattal találkozunk. Ha a szülők tudják, hogy mit, mikor, hogyan mondjanak, gyermekeik látják hasznát.

A világ változásai, a technika fejlődése mind nagyobb veszélyeket hordoznak magukban. A gyerekek nagyobbat bukhatnak, mint régebben. Ezer veszély ólálkodik körülöttünk, az atheizmus, a kábítószerek, a nihilizmus képében. Tegyük meg minden tőlünk telhetőt a családért. A szülőket és gyermekeiket irányítsuk vezetői fogadalmunk szavai szerint: „Példámmal és munkámmal — erőmhöz képest — azon leszek, hogy a társadalom, a család és az egyes emberek életében a cserkész törvények szellemé minél jobban valóra váljék.”

VEZETŐI CSEREAKCIÓN

Immár tíz év óta rendszeresen beszámolok arról a ma már az egész világot behálózó tevékenységünkről, amelyet röviden „Vezetői csereakció”-nak nevezünk. Előbb központi látogatók járták a világot, majd vezetők egyénileg jöttek tanulmányútra a központba. Később a vezetőképző szakembereinket hoztuk át minden világrészről a Sík Sándor Cserkészparkba.

A legutolsó közgyűlés óta a csoportos tanulmányutak olyan méreteket öltöttek, hogy az Intéző Bizottság az alábbi szabályokat léptette életbe:

„Az Intéző Bizottság 1973-ra az Európa és Amerika közötti vezetőkcsereét évi 10 személyben állapította meg. Tíz fő megy Amerikából Európába, illetve Európából Amerikába. Az Amerikából Európába menők csak végzett segédtiszták lehetnek. Elsősorban olyanok, akik igazolásukhoz szükséges szolgálatukat végzik. Az európaiak tíz személyből kettőt a különböző vezetőképző tagozatokra előadónak, nyolcat cst. illetve st. képzésre hallgatónak hoznak át. Valamennyi jelölt érdemeit, rátermettségét részletesen indokolni kell, mielőtt a csoportba kerül. Ausztrália évi 2-3 vezetőt küld Európába, illetve az USA-ba, főként a vezetőképzés szakágaiban való tapasztalatszerzésre. Ezek költségeit 1/3 - 1/3 arányban, a kiküldendő személy, a csapat és a kerület fizeti.”

Délamerikában Buenos Aires, Sao Pau és Caracas vállalták, hogy ösztöndíj alapot létesítenek. Ezek nyertesei a központi Sík Sándor Cserkészparkban szerezhettek vezetői képesítést.

Ezzel Vezetői csereakciónk egész világot átfogó, egymás problémáit ismerő, egymást segíteni tudó vezetői kart teremt nemcsak a cserkészlet, de a külföldi magyarság számára is. Hiszem, hogy ma még alig felmérhető horderejű kezdeményezésünket a világ magyarsága támogatni fogja.

AZ ISKOLÁK ÉS A CSERKÉSZET

Az 50-es évek elején egyetlen külföldi ifjúsági mozgalmunk a cserkészlet volt. A cserkészcsapatok megszervezése után iskolákat is létesítettünk. A külföldön működő magyar iskolák jórésze cserkész alapítású, vagy cserkész segítséggel kelt életre. Eleinte nagyrészt laikusok tanítottak. Ma zömmel képzett pedagógusok állnak rendelkezésre.

Az iskolák serkentő hatással vannak cserkészletünkre. Ma már nem érvényesülhet az a könnyű felfogás, hogy minden, amit adunk, jó. Hálásak vagyunk az építő kritikáért. Ha néha fájdalmas is egy-egy megállapítás, látjuk, hogy a szülők figyelemmel kísérik a csapatok munkáját. Ez teszi szükségessé, hogy a csapatok életét mi is komolyan ellenőrizzük és iskoláinknak komoly szellemi alapot adjunk.

Iskola Bizottságunk

Felméréseink azt mutatják, hogy a komoly cserkész-munkának elengedhetetlen igénye az alapos magyar tudás. Ehhez nívós magyar iskolákra van szükség. Ezért cserkész iskoláink vezetőiből Iskola Bizottságot alapítottunk. Összegeztük a kívánságokat. Ezzel egy időben szakképzett pedagógusaink tantervet és tanmenetet dolgoztak ki, ovodásaink, alsófokú iskoláink és felső-oktatásunk számára. A munkába bevontuk a nem-cserkész iskolák tanítóit is. Kitűnő tapasztalataikat hasznosítva széles igényeket lefedő és helyi körülményekhez könnyen alakítható tanmenet született. Ezzel megszűnt az egyes iskolák magárautaltsága.

A tantervet és tanmenetet minden általunk ismert iskolának megküldtük. Az általunk nem ismert iskolákat és egyéb érdeklődőket pedig a sajtó útján értesítettük. Eredményként igen nagy érdeklődéssel találkoztunk Északamerikából, tengerentúlról. Pld. Ausztráliában, ahol eddig aránylag kevés magyar iskola működött, a tanmenet birtokában valamennyi cserkészcsapat iskolát nyitott, nagy úrt töltvén be ezzel.

Tantervünk

1. Kiadványunk ereje, hogy a tananyag feldolgozásában cserkészvezetők és nem-cserkész tanítók széles rétege egyaránt közreműködött. Magyarországon régebben végzett; otthon nemrég diplomázott; végül külföldön képesített pedagógusok egyaránt rendelkezésre bocsájtották tapasztalataikat. Így a tanmenet valamennyi pedagógus réteg tapasztalatának szintézise.
2. A szerkesztőgárda komolyan szemelött tartotta az egymástól eltérő helyi lehetőségeket. Két év ovoda; két év ABC; két év alsó; két év felső osztályra osztotta be az elemi tananyagot. Ez kisebb helyeken összevont osztályok tanításához is megfelel. Am éppúgy felbontható 8 osztályos oktatáshoz is.
3. Legnagyobb előnye a tervezetnek az, hogy annak anyagára támaszkodva, bárki értelmes ember vezethet iskolát amíg pedagógus akad. Több városban éppen a kiadott tanterv inspirálta az iskola alapítást.

Felsőoktatásunk

A közel másfél évtizede használatos „érettségi” anyagunkat átvizsgáltuk. Szakembereink megállapították, hogy túlságosan részletekbemenő tudást követelünk jelöltjeinktől. Ezért a kevésbé fontos tételeket összevontuk. Könnyebb érthetőség okából valamennyi tételt új feldolgozásban, nagy emberekhez, azok korához, nagy eseményekhez kapcsoltuk. Ezzel kapcsolatosan még büszkén jelenthetem, hogy az elmúlt tíz év során a cserkészcsapatok és cserkész-iskolák által előkészített érettségizők száma meghaladja a háromszázat.

MIT TANULHATUNK MÁSOKTÓL?

Megtisztelő meghívás alapján ez évben is résztvettem a National Partners Konferenciáján. Rajtam kívül valamennyi résztvevő amerikai intézményeket képviselt. Ennek megfelelően a különböző egyházak püspökei, veteránok, szakszervezetek képviselői, nem-cserkész intézmények kiküldöttei voltak jelen. Ez a konferencia — amerikai cs. nagytanácsnak is mondhatnánk — négy évvel ezelőtt „Manpower 1976” néven programot indított be.

Ennek keretében Amerika függetlenségének 200 éves évfordulójára a hatmilliós cserkészlétszám elérését és 200,000 cserkészcsapat regisztrálását tűzték ki célul. A beindításakor 4,600,000 cserkészük volt, 152,000 cserkészcsapatban. Ez mostanáig 4,900,000 cserkészre és 178,000 cserkészcsapatra növekedett.

Jelentésük szerint a fejlődés üteme nem kielégítő. Ha a hátralévő 3 évben nem sikerül jobb eredményeket elérni, közel egymillió cserkessel maradnak le az eltervezett hatmilliós létszámtól.

Rendkívül tanulságos volt a cserkészletben eltöltött évekről szóló összegezésük. Az előadó azt a meglepő tényt közölte, hogy az amerikai fiúk zöme egy évig tagja az amerikai cserkészletnek. Az okokat illetően őket idézem: „No blame on the Program”. Kutatók, hozzáértők tervezgetik, alakítják. A vezetőknél mindent kezükbe adnak. A hiba — mint az előadó mondotta — a körzetek és a csapatok vezetőiben keverszandó.

Feltűnést keltett az is, hogy évente több ezer csapat szűnik meg. A hiba-forrás okát keresve az elmúlt évben több ezer megszűnt csapat ügyében kapcsolatot kerestek az érdekeltekkel. Kiderült, hogy a legtöbb fenntartó intézmény nem is tudta, hogy cserkészcsapata van. Ebből következően a csapat megszüntetéséről sem értesült.

Nagyon tanulságos előadás fejtegette a BSA és „partnerei” viszonyát. „Eddig azt néztük mit kapunk támogatóinktól emberanyagban és pénzben” mondta az előadó. „Ma inkább arról szeretnénk beszélni, hogy mit adunk mi önöknek emberben, vezetőben, ötletben, stb.”

Nekünk magyaroknak meglepő, hogy különösen a szakszervezetekre kapcsoltak rá erősen. Oka: egy-két extreme esettől eltekintve, a szakszervezeti munkás patrióta amerikai. A konferencián lépten-nyomon találkozhatunk pamphletekkel: „A Painters' Union sokat nyer, ha cserkészcsapatokat tart fenn. Szolgálja az ifjúságot; hazafias kötelességet teljesít; tagjai kapcsolatba kerülnek az új generációval; megtanulnak velük bánni; ez saját családjukban is hasznos lesz; a generation-gap így könnyen kiküszöbölhető.” Legerőteljesebben a Teamsters Union e célra kétféle példányban nyomtatott újságja ajánlotta a cserkészlet támogatását.

Tanulságok

- a. Nem szabad a cserkészletet üzleti módon irányítani. A számokban való gondolkodás előbb vagy utóbb megbosszúlja magát.
- b. A cserkészlet ereje nem a cserkészek és a csapatok számában, hanem azok minőségében van.
- c. Mi magyarok tartsuk magunkat továbbra is régi, bevált elvünkhöz: ahol nincs megfelelő vezető, ott inkább ne legyen cserkészcsapat.
- d. Vezetőképzésünk a legnagyobb erőforrásunk.
- e. Képzetlen ember kezébe csak megfelelő ellenőrzéssel adjunk cserkészeket.

KÜLFÖLDÖN FELNÖTT CSERKÉSZEINK HANGJA

Szívet melengető üzeneteket olvasgatunk a mostanában beérkező fogadalom-újtási ívekről. Az az ifjúság jelentkezik bennük, amelyet külföldi cserkészletünk nevelt emberré.

„Ügylátszik, a sors egyik iróniája, hogy csak akkor kezdem igazán megbecsülni a Magyar Cserkész'-t, amikor az élő kapcsolat a cserkészlet és köztem végkép megszakadt. 13 éve itt cserkészkedek... miután férjem tanári állása... szeretném a cserkészletet magammal vinni.”

„Mivel két kis gyermekem van, 3 és 5 évesek, az utolsó években majdnem lehetetlen volt cserkészmun-kát végezni. Egy-két társadalmi megmozdulásban résztvettem, s ha lehetett, segítettem. Most azonban eljött az idő, amikor családi és tanulmányi lekötöttségeim csökkentek. Nagyon szeretnék újra aktívan résztvenni a cserkészletben.”

„15 évig voltam aktív cserkész. A cserkészlet volt az a mozgalom, ami szívembe véste a komolyabb elveket. Kötelességemnek tartom, hogy most én is visszaadjak valamit annak a Szövetségnek, ami nekem olyan sokat nyújtott. Miután anyagilag jelenleg keveset tudnék nyújtani, felajánlom időmet és tudásomat. Választ várok, hogy mivel tudok segíteni.”

Afrikai levél: „Tekintettel arra, hogy itt nincs magyar, jelenleg egy benszülőtt csapat kiscserkészeit vezetem. A második csapatot indítom be az idén. Legyetek szívesek katalógust küldeni a cserkészkönyvekre, jelvényekre vonatkozóan.”

ÚJÍTÁSOK

Az elmúlt évek során magyar cserkészletünk hatalmasat fejlődött. A Szövetségi ügyvezetés feladatai úgy megsokszorozódtak, hogy a munkakörök átcsoportosítása elengedhetetlenné vált.

Az elmúlt hónapokban tartott megbeszélések alapján az elméleti és gyakorlati feladatok pontos rögzítésével és újra csoportosításával óhajtjuk jelenlegi nehézségeinket megoldani. Ezért VEZETŐTISZTI TESTÜLET állítunk fel.

A Testület célja, hogy a Szöv. Központja (főtitkár, sajtó-, külügyi-, gazdasági-, jogi-osztály) mellé olyan intézményt létesítsen, mely a csapatokat és általában a gyakorlati vezetést jótanácsokkal, ötletekkel látja el; figyelemmel kíséri egyrészt a magyar cserkészlet, másrészt a világcserkészlet fejlődését; ezekről összefoglalásokat készít az I.B. számára; az I.B.-vel és a Központtal egyetemben, céljainkat, programunkat meg-szabja, irányítja.

Polgári életből vett példával így magyarázhatnám: van Iskolabizottság, vagy iskola-hatóság (minisztérium, stb.), ahol meghatározzák a tanítandó anyagot és van végrehajtó intézmény, a tankerületek, az iskolák, amelyek megtanítják az anyagot, elvégzik a feladatot. Katonai példával: van hadügyminisztérium, ahol terveznek és elméletben irányítanak és van hadseregparancsnokság, akik a terveket végrehajtják, a katonákat mozgatják.

A Testület felépítése: élén a Szöv. Vezetőtisztje áll. Helyettese egyúttal a Vezetőképző Vezetőtiszt. További munkakörök: Adminisztratív Vezetőtiszt, Cserkész Vezetőtiszt, Leánycserkész Vezetőtiszt, Kiscserkész Vezetőtiszt, Öregcserkész Vezetőtiszt, Regőscserkész Vezetőtiszt és az Iskolaügyek Vezetőtisztje. A feladatokat részletesen meghatároztuk és az érdekelteknek hozzászólásra kiküldtük. A tervezetet kísérletnek tekintjük. A következő közgyűlésen jelentjük eredményeinket, tapasztalatainkat az ügy végleges rendezéséhez.

GÖDÖLLŐ 40 ÉVES

Szeretettel emlékezünk meg 1973-ban, a 40 évvel ezelőtti hatalmas cserkész sikerről, a gödöllői jamboreéről. Dícséret és köszönet illeti mindazokat, akik megrendezték és a magyar név jó hírét öregbítették. Bizonyára élnek minden csapat környékén e jamboree veteránjai. Üdvös lenne, ha a csapatok körében rendezett megemlékezésekbe őket is bevonnánk. Nemcsak mi magyarok emlékezünk, de az amerikai és más külföldi résztvevők is. Tudomásunk van egy Seattle-ben rendezendő találkozóról, ahol a gödöllői jamboree amerikai résztvevői gyűlnek össze. Tőlünk kértek kiállítási anyagot, emlékeket. Ugyanezért megkerest bennünket a skót cserkész szövetség Edinburgh-i központja is. Helyi megemlékezéseinkbe vonjuk be külföldi barátainkat is.

NÉPI ÉRTÉKEINK ÁPOLÁSA

A regős-munka cserkészletünkben több, mint 40 éves múltra tekint vissza. Sajnos ma az otthoni kedves emlékü falujárásokat külföldön nem iktathatjuk programunkba. Helyette alapos tanulás, népi ismeretekben való jártasság-szerzés a feladat.

Hosszú éveken át Délamerika volt regős-cserkészletünk, népi értékeink világítótornya. Különösen brazil cserkészletünk tűnt ki. Az elmúlt két esztendő munkája alapján új büszkeségünk Ausztrália. Legutóbb hatodik regőstáborukat tartották. Minden regőstáborukon egy-egy magyar tájegységet dolgoztak fel, mutattak be, „tanultak meg”, részletesen. Dícséretükre válják és utánzandó példa legyen mindannyiunk számára, hogy nemcsak elméleti, hanem gyakorlati síkon is elsajátítják az anyagot. Minden alkalommal valamennyi fiú, illetve leány előre elkészíti a szóbakerülő tájegység népviseletét. A regősnapokon ezt viseli. Nemcsak a hímzéssel, viselettel, dallal, építkezés-sel stb. foglalkoznak, de gondosan átveszik a vidék földrajzát, történelmét is.

Szívből ajánlom, hogy ausztráliai példára a többi kerületek is hasonló módon rendezzék meg regőstá-boraikat. Ausztráliai magyar cserkészeink ügyességét dícséri az a tény is, hogy a csapatok több ezer kilométerre vannak egymástól. Mégis, minden alkalommal 70-80 résztvevő jelenik meg a különböző városokból.

Északamerikai regőseink iktassák programba a West Virginia-i öreg magyar települések, a Saskatchewan-i régi magyar tömbök meglátogatását. Ezekben a helyeken igazi regőlést lehet folytatni ma is.

SZOLGÁLATAINK

Csapatjótett

A cserkészlet programjában nemcsak jellem- és magyarságnevelés szerepel. Ezekkel egy síkon az embertársak szolgálatát is vállaljuk. Ezt ma legszebben úgy tehetjük, ha minden cserkészcsapat évente vállal egy-egy menekültet az olaszországi menekült táborokból. A jogi és hivatalos eljárást az illetékes szervek intézik. A cserkészcsapatnak csak az állás-, lakás-szerzés és a beilleszkedésben való segítség feladata. Ennél nemesebb csapat-jótett alkalmat elképzelni is alig lehet. Fontos, hogy fiatalságunkat ezen keresztül is szoktassuk rá a magyarság és az emberiség szolgálatára.

Elszakított területek magyarsága

Munkánk nemcsak a külföldön élő, de az otthoni magyarságot is szolgálni kívánja. Különösen szívünkön viseljük az utód-államokban kényszerített magyarság sorsát. Külföldi fiataljainkat minden eszközzel ösztönözzük, hogy Erdélyben, Felvidéken, Délvidéken végzett tanulmányutakon egészítsék ki a cserkészeten tanult népi tudásukat. Ismerjék meg az elszakított magyarság mostoha sorsát és lássák saját szemükkel a magyarság ellen elkövetett igazságtalanságokat. Munkánk egyik jellemzője, hogy megszállt területen élő magyar nyerte el 1970-es jubileumi pályázatunkat. Olyan valaki fogalmazta meg külföldi magyar cserkészeten feladatait, aki sohasem volt magyar cserkész. Írása őszinte tükre volt annak az elképzelésnek, ahogy egy kisebbségi magyar fiatal szolgálni szeretné az Isten-Haza-Embertárs eszmény-triászt.

Csereakció

Egyik legfontosabb magyarságszolgálatunk a vezetői csereakció. Ennek keretében kapcsoljuk össze négy világ rész külföldön felnőtt magyar ifjúságát. Kezdeményezésünk nyomán nemcsak az egyes országokban, világ részekén belül ismerik egymást a magyarok jövő vezetői, hanem világviszonylatban is.

Iskoláink

Büszkeségünk a cserkészeten által fenntartott közel harminc külföldi magyar iskola. Ezzel is tanúságot teszünk, hogy a cserkészeten nem öncélú intézmény. Sokkal inkább szolgálat. Iskoláink minden magyar fiatal számára nyitva állnak mind elemi, mind középiskolai fokon. A cserkészeten érettségizett többszáz magyar fiatal, külföldi magyarságunk komoly erőforrása.

Tankönyvek

A történelem tanítás megkönnyítésére könyvformában jelentettük meg Tóth Veremund összefoglalását, melyet jegyzet alakban már évek óta használnak a cserkész magyarságtudományi tanfolyamokon.

Földrajzi segédkönyvünk készül. Remélhetőleg hamarosan az ifjúság kezében lesz.

Könyveink

Cserkészkönyvünk mindhárom kötete elkészült. Az új kiscserkészkönyvek nyomdában vannak. Mindkét kiscserkész korcsoport külön anyagot kap. Modern, új könyveket. Cserkészkönyveink lapjai nem csupán a cserkészekhez szólnak. A versek, elbeszélések, tájleírások, ismeretanyag az egész magyar fiatalságot szolgálják. Ajánljuk használatra nem-cserkészek számára is.

Tanítók lapja

A külföldi magyar iskolák és tanítók számára lapot indítottunk. Ebben pedagógiai kérdések, nevelési tapasztalatok, iskolai hírek látnak napvilágot. A lap elsődleges célja, hogy a különböző cserkész- és nem-cserkész iskolák programját, munkáját egymáshoz közelebb hozza.

Iskolatáborok

A már évek óta bevezetett elemi-foku iskolatáborok mellett tavaly először rendeztünk felsőfokú, tehát „érettségi” előkészítő táborot. Ez nyitva áll cserkész, nem-cserkészek részére egyaránt. A tanfolyamon előadásokon tanultakat beszélgetésekkel bővítettük. Ezek keretében az egyes korok megfelelő történelmi térképeit is elkészítették a hallgatók. A bevált kísérlet után ebben az évben nemcsak történelem, hanem földrajz szakon is indítunk kúrust.

HALOTTAINK

Otthoni magyar cserészeten elhunyt nagyjai közül Dr. Koszterszitz Józsefre, (Koster Atya) és Dr. Major Dezsőre emlékezünk kegyelettel. Több cserészeten generáció köszöni nekik a jó cserészetenkedés lehetőségét, lelki töltékezést.

Nagytanácsunk Tb. Elnöke, Dr. Eckhardt Tibor is az Örök Hazába távozott. Temetésén azzal búcsúztunk tőle: „Nem haltál meg, mert ifjú szívemben él tovább tántoríthatatlan magyarságod, tiszta emberséged.

Aktív vezetőink közül Tasnády Rudolf cspk., a Szövetség hosszú éven át ausztráliai társelnöke, hagyott itt bennünket. Pótolhatatlan űrt és veszteséget jelent ez nemcsak a perthi, de az egész magyar cserészeten számára.

BÚCSU ÉS KÖSZÖNET

Köszönetet mondok távozó elnökünknek, Dr. Matyasovszky Miklósnak. Húsz évig viselte az elnöki tisztelet. Konferenciákon, táborokon és írásaiból ismertük meg értékes képességeit, emberszeretetét, cserészeten szellemét. Úgy éreztük mindannyiunk büszkesége fiatalos megjelenésű, nagy tapasztalatú elnökünk, aki nemcsak a szónak mestere, hanem szívvel-lellekkel cserészeten is.

A Szövetség központi munkájában 1947 óta élveztük támogatását. Rá mindenkor számíthatunk. Amíg a cserészeten gyakorlati mezején tevékenykedtünk, ő társadalmi síkon érlelte, készítette elő a talajt cserészeten számára.

Nyugodtsága, bölcsessége, kitűnő jogérzéke szám-talanszor oldott meg komoly problémákat.

Mindezeket most hálátelt szívvel köszönöm meg neki. Kérem fogadja el szeretetünk csekély jeleként, hogy ünnepélyesen, közfelkiáltással a Szövetség Örökös Elnökévé válasszuk.

Őszinte köszönetet mondok Révay Istvánnak, a Cserészeten Nagytanács eddigi elnökének is, ugyancsak hosszú éves és értékes munkásságáért. Évtizedes tevékenysége talán több barátot szerzett a cserészeten mint a csapatok és a központ. Miután Bécsbe távozott és végleg ott telepedett le, a Nagytanács Dr. Holyos János személyében új elnököt választott, akit szeretettel köszöntök a Nagytanács elnöki székében, úgyis mint aktív cserészeten tiszttartó és mint az ifjúság köz-szeretetének örvendő barátját.

Bodnár Gábor

VEZETŐTISZTI JELENTÉS

Vezetőképzés

Nagy súlyt fektettünk mind a vezetőképzésünk gyakorlati lebonyolítására, mind vezetőképzési rendszerünk kiépítésére. Amíg 1971-ben csupán az észak-amerikai kerületben rendeztünk vezetőképző tábort (igaz, az I. és II. Ker. vezetőjelöltjeinek részvételével és minden eddigit meghaladó létszámmal), az 1972. évben (beleértve 1973. januárját) valamennyi kerületben volt őrsvetési tábor, három kerületben segéd-tiszti tábor, ezentúl Északamerikában cserkész-tiszti és kiscserkész-vezetői tábor.

Az I. Kerület 1971 óta az észak-amerikai központi vezetőképző táborra küldi át st. és cst. jelöltjeit. Ez a megoldás nem csupán erőnk gazdaságosabb kihasználását tette lehetővé, hanem a közös élmények, baráti kapcsolatok kiépítése révén vezetői gárdánk egységének, Szövetségünk belső szellemének megerősítésében is hatalmas szerepet játszott.

Vezetőképzésünk egyik legfőbb erőfeszítést és egyben legjelentősebb eredményét a táborra való alapos előkészület alaposabb és szigorúbb végrehajtása és ellenőrzése képezte. A st. és cst. jelöltektől a tábor előtt kérjük be írásbeli feladataikat. Az őv. és kcs. őv. jelöltek szintén a tábor előtt vizsgáznak az előkészítő tanfolyam anyagából. Az alapos felkészülés és szigorú vizsgáztatás eredményeképpen a résztvevők tudása meghaladja az eddigi nívót, mind magyar tudás, mind cserkészismeretek terén; ez észrevehető a tábor menetén is.

Az elmúlt évek kísérleti munkája alapján kiépült a kiscserkész őrsvetési táborok munkarendje. Így elértük, hogy cserkész és kiscserkészkorúak őrsvetési képzése egymással teljesen egyenrangú, párhuzamos kiképzéssé vált.

Az elmúlt két év tapasztalatai alapján múlt év őszén teljesen átdolgoztuk és korszerűsítettük az őrsvetési képző táborok kiképzési anyagát. Az új munkaterv az eddiginél fokozottabb mértékben veszi figyelembe a gyakorlati őrsvetési igényeit, az önálló munkára való szoktatást, a közösségi élményt, a magyarságismereteket és a cserkész-szellem eleven átélését az őr életében. Az 1973-as táborokon már az új munkatervet alkalmazzuk. Elkészítésénél köszönettel említem meg Novák Ferencné és Szekeres Szabolcsné számos ötletét és gyakorlati segítségét.

Mint több előző alkalommal, ezúttal is a vezetőképzés beszámolója képi jelentésem gerincét. Esetleg meglepőnek tűnik, hiszen ez nevelési munkának csupán része. Ennek ellenére nem lehet túlbecsülni vezetőképzésünk jelentőségét. Nem csupán a csapatokon belül folyó cserkészmunka egyik alapja és lényeges segítése a vezetőképzés. Ezen túlmenően felbecsülhetetlen szerepet játszik cserkészletünk jövője, sőt Szövetségünk magyarság-szolgálatának szempontjából is. Vezetőképző táborainkon; cserkész-tiszti konferenciákon, közös táborozásokon (több világrész vezetőinek részvételével) valódi közösséget képző, egymás barátságához ragaszkodó, közös szellemi alapú fiatal vezetői gárdán van kialakulóban. Ennek számos példáját láthattuk az utóbbi években. Bízom benne, hogy ez a

vezetői közösség nemcsak cserkészletünk jövő működésének záloga, hanem valóságokban gondolkodó, higgadt nyugati magyar fiatal értelmiség magvát is képezi az elkövetkező években.

A kerületek megmozdulásai közül kiemelem a rendszeres cserkész-tiszti konferenciákat és parancsnoki értekezleteket az I., III.+V. és IV. kerületben; az évente megrendezett — egyre népszerűbb — észak-amerikai akadályversenyt és a IV. kerület példás szervezésű reggeli hétvégeit.

Magyar nevelés a cserkészletben

Cserkészletünk magyar tudásának felmérése és a múlt közgyűlés által elfogadott határozat (csak magyarul tudó gyermekek lehetnek cserkészcsapatok tagjai) ellenőrzése céljából megindult a magyar nyelvi vizsgáztatás, elsőnek Ausztráliában, ahol 12 csapat tagjai vizsgáztak, és az US nyugati végeken (5 csapat).

Felmérések

Nevelési és kiképzési munkánk alapjai adva vannak mind kiscserkész, mind cserkész fokon. Arra kell törekednünk, hogy az anyagot a cserkészlet nevelési elveinek megfelelően vonzó és színes módon vigyük át a valóságba. Persze sok függ e téren a helyi adottságoktól, a vezetőktől, de mindenképpen hogy minél több ötletet, ösztönzést kapjanak. Remélem, hogy a vezető-tiszti munkakör átszervezése e téren is haladást fog jelenteni.

Fontos, hogy cserkészletünk szellemi alapjai mindig frissek maradjanak, hogy tradicionális cserkész-szervezetünket korunk és magyarságunk mai keretében, mai kérdéseire válaszolva éljük tovább. Az utóbbi években cserkész-tiszti és segéd-tiszti tábort végzett fiatal vezetőink számos esetben mutatták meg, hogy csapatmunkában, azon kívüli felelősségteljes beosztásban képesek résztvenni cserkészletünk útjának korszerű megfogalmazásában. Rajtuk és velünk együtt valamennyi cserkész-vezetőn múlik, hogy cserkészletünk következő években is erősödjék, megállja helyét.

Most, amikor munkakörülményeim és lakhelyváltásom következtében 12 év után megválok a Szöv. Vezetőtiszti munkától, köszönöm minden cserkész-vezetőnek azt a bizalmat és segítséget, amellyel ebben a munkakörben támogatott. Kérlek Benneteket, adjátok meg ugyanezt a teljes, cserkész-szeretetre alapozott támogatást azoknak a vezetőknél, akik ezt a munkát átveszik.

Páris, 1973. március havában.

Jó munkát!

Dr. Némethy György, Szöv.VT.

H. VEZETŐISZTI JELENTÉS

Magyar nevelés a cserkészletben

(Pótlás a VT.-i jelentéshez)

Minden csapat-székhelyen van — elérhető távolságban — magyar iskola vagy tanfolyam, amelyet cserkészzeink látogathatnak. Az iskolák zömét cserkészvezetők szervezték, vezetik. A cserkészek túlnyomó többsége látogat magyar iskolát. Minthogy csapataink 16 éven aluli cserkészei és fiatal vezetői ma már kb. 93%-ban külföldön születtek, a magyar iskolák számának növekedése lényeges fordulóponthoz a magyar nevelésben.

Legtöbb városban, ahol két csapat (leány és fiú-csapat) van, magyar iskola is működik. A tanulók általában korosztályonként és tudásuk alapján kerülnek beosztásra.

Az elkövetkező években szeretnénk elérni, hogy cserkészzeink évente ne csupán egy, hanem annál több magyar könyvet olvassanak. Ez a szám több évre visszamenőleg nem mutat javulást. A magyarság megőrzésének záloga a nyelv, ennek állandó fejlesztése és bővítése csak olvasással történhet. A mindennapi beszédben használt nyelv csak korlátozottan adja meg a nyelv valódi zamatát. Lényeges, hogy magyar nevelésünkben ötletesen emeljük az olvasási nlvót. Kiemelkedő példa a III. és V. kerületek számára megrendezett évi őrsi-akadályverseny, melynek egyik feladata egy könyv elolvasása. Őrsvezetőképző táboraink előfeltételként kötelezővé tettük a „Pál utcai fiúk” elolvasását és arról beszámoló írást. Példamutatóink ezen a téren a 34., 25., 26. és 45. cscs-ok.

A nyelvhasználat további erősítését, növelését az egyes csapatok közti levelező akció is növelheti. Ezt egyénileg, valamint csapaton belül, kell szorgalmazni. Így baráti kapcsolatok is kiépülnek.

A csapatok nevelési munkája

A fogadalomtétel és próbázások számát, a csapatok nevelési és mozgalmi adatait az 1971-72. évről a melléklet foglalja össze.

Szemelvények:

5. cscs. (USA): „Hogy roverkori cserkészeket megtartsuk, komolyabb rover foglalkozást vezettünk be. Gyakorlati munkával és külön rover-kirándulásokkal szép eredményeket értünk el. Vezetői munkát ugyan nem végeznek, de közreműködésükkel könnyítenek vezetőik gondjain.”

14. cscs. (USA): „... A Betlehemezés huza-vonával indult. A tervezett két őrsből csak egy őrre való betlehemező maradt. A kezdeti sikerek után a csoport anynyira fellelkesült, hogy a jövő évi betlehemezésen nemcsak az ideiek vesznek részt, de akik kimaradtak is részt óhajtanak venni.”

18. cscs. (USA): „Havonként csapatkirándulást és két-napos portyát is tartunk.”

25. cscs. (Brazília): „A nyári tábor stj.ek vezették, jó eredménnyel.”

Kastl (Németország): „... Csapatunk működése teljesen különbözik a többi külföldi magyar csapatoktól. A környezet a magyar légkört és tanítást megadja. Nyelvi nehézségek nincsenek. Az iskola ezenkívül a lányoknak nyújt himzési órákat, táncsoportban és énekkarban való szereplést. Tehát a cserkészlet jellemnevelésre szánhatja teljes idejét.”

34. lcscs. (USA): „A nyári táborra mindenkinek el kell olvasni „A koppányi aga testamentumát”. A tábor keretmeséje lesz. Kérdőíveket küldtünk ki a nevelés felmérésére. Példa: milyen százalékban oszlik meg a magyar és angol beszéd a családban?”

36. lcscs. (Brazília): „Karácsonykor a klcs. raj ellátogat a paulói Szeretet Házba, ahol karácsonyi énekekkel, szavalatokkal örvendeztetjük meg idős magyarjainkat.”

39. lcscs. (Argentína): „Húsvétkor a fiú-őrök egy-egy apa autójával körüllátogatják a leány-őröket. Locsolkodás és népi játék.”

41. és 42. lcscs. (USA, Kanada): „A vezetőkhöz külön jött a Mikulás és csomagjában hozta az üdvös tanácsokat...” „A karácsony előtti héten egyes őrök szegény családokat látogattak meg. Átadták szerény csomagjaikat...”

47. lcscs. (Köln): „... Három bábszínház előadást tartottunk.”

51. cscs. (Adelaide): „Téli tábor a litván cserkészekkel. Az akadályverseny alatt 15 mérföldes portya.”

63. lcscs. (Ausztrália): „Az idén, az eredeti viseletet utánozva, kalotaszegi és torockói ruhákat készítettünk.”

73. és 74. cscs. (Calgary): „Fiú- és leánycserkész vegyes zenekarunkkal igen nagy sikert arattunk.”

76. cscs. (München): „... A tengerentúlról érkezett fiatal vezetői gárda nagy varázssal hatott ránk. Nemcsak tudásuk, de viselkedésük is nagyszerű volt.”

80. cscs. (Linz): (Érdekesség: van csapat, amely problémái szinte „kőkorszakra” emlékeztetnek — háború utánra.) „A helyi osztrák rendőrség hiányolta, hogy a csapat rendőrségi engedély nélkül működik.”

Néhány adat csapatparancsnokainkról

Csapatparancsnokaink átlag működési ideje 5 év.

Csapatösszejövetelekre átlagban 10 mérföldet (16 km) utaznak.

Átlagban 15 cserkész-táboron vettek részt.

Átlag iskolai végzettség 16 év (tehát egyetem).

Átlagos magyar iskolázottság 10 év. Ebből kb. 31% Magyarországon elemi vagy annál kevesebbet végzett. 61% külföldön lett cserkész.

Kb. 40% lelkész, szerzetes, tanár, vagy egyéb hivatásos pedagógus.

Fischer Viktor, Szöv. VT.h.

LEÁNYCSERKÉSZ VEZETŐISZTI JELENTÉS

Jelentésemet néhány olyan számadattal kezdem, mely megvilágítja leánycserkészletünk jelenlegi helyzetét.

80 magyar cserkészcsapat működik világszerte; ebből 32 leánycsapat, 18 vegyes csapat. Legnagyobb leánycsapatunk létszáma meghaladja a 130-at. Ez a csapat egyben az egész Magyar Cserkészszövetség legnagyobb csapata. Három további csapatunk működik 60-on felüli létszámmal. Az átlagot az a 18 csapat jelenti, melynek létszáma 30 és 60 között mozog. A többiek taglétszáma 30 alatt van.

Jubiláló csapataink

1952-53-ban alakultak s húsz éve működnek: a 36. sz. Dobó Katica (Sao Paulo), a 37. sz. Szt. Margit (Montreál), a 38. sz. Rozgonyi Cicelle (Passaic) és a 34. sz. Zrinyi Ilona (Cleveland).

Az elmúlt évben hat új csapatunk alakult, melyben leánycserkészek is működnek.

GONDJAINK:

1. A „Magyar Cserkész” előfizetők száma igen csekély. Az európai csapatok jelentéséből kitűnik, hogy ahol az EMCSE-t olvassák, ott egyáltalán nem akad olvasó tábora a magyar cserkészvilágegységét szolgáló „Magyar Cserkész”-nek.

2. Néhány csapat a kiscserkész korhatárát négy évre vitte le. Így sokszor „baby-sitting”-gé fajult a cserkészlet. Ameddig nincs kialakult technikánk a négy éves gyerekekkel való foglalkozáshoz, a gyerekeknek nem tudunk eleget nyújtani, elkedvetlenítjük őket és küszködő őrsvezetőiket is.

3. Néhány próbát nehezen és lassan végeznek el a lányok. A parancsok egy része ennek okát a próbák elavultságában látja. Úgy tűnik, hogy a lányok nem képesek az anyag egy részét beleilleszteni saját életükbe.

Lelkiélet

Komoly kezdeményezés volt néhány csapatnál lelkiélet tekintetében a csapat rendszeres lelkigyakorlata; a magyar istentiszteleteken való közös részvétel; a közös áhítatok. Az 56. sz. Bánffy Kata csapat (USA) bevezette, hogy kirándulások, ill. táborok végén a csapatotthonban tart (ekumenikus) istentiszteletet.

Sajtó

Hét leánycserkészcsapatnak van rendszeresen megjelenő csapatújsága. Leggyakoribb ezek közül a „Zrinyi Ilona” (USA) és a „Tormay Cecil” (Ausztrália) csapatoké, amelyek kéthetente jelennek meg. Így állandó tájékoztatói a csapat tagjainak és azok szüleinek.

Regőscserkészlet

Az ausztráliai kerületi regőstáborra a „Tormay Cecil” (Ausztrália) csapatból 18 leány varrt magának kalocsai képviselőt.

A „Rozgonyi Cicelle” (USA) és az „Árpádházi Boldog Erzsébet” (USA) csapatok regősmunkát a jótett gyakorlásával kapcsolták össze. Betlehemezésüket öregotthonokban is előadták.

Társadalmi viszonyok

Több északamerikai csapatnak pénzszerzési alkalmat nyújt a rendszeres sütemény-készítés és árusítás. A 38-as csapat űrsi sátrait ilyen kalács eladásokból vette meg.

A következőkben szeretnék még jelentést tenni a leánycserkész vezetőképzésben szerzett tapasztalatainkról és szeretném vázolni ezzel kapcsolatos, jövőt illető elképzeléseinket.

Szekeres Szabolcsné, Lcs. VT.

KÜLÜGYI JELENTÉS

Ahhoz, hogy a Magyar Cserkészszövetség külügyének jelenlegi állását kellő megvilágításba helyezzük, rövid visszapillantást kell tennünk az előző időszakok külügyi helyzetére.

1945-50 között a Magyar Cserkészszövetség mint házája területén kívül működő szövetség a többi kelet-európai cserkészszövetséggel együtt tagja volt a cserkész világszervezetnek, a Nemzetközi Iroda keretében felállított D. P. Division-ban.

A kivándorlás utáni években (1949-52) a nemzetközi konferencia határozatai értelmében a menekült cserkészszövetségeknek bele kellett volna olvadniuk a befogadó országok cserkészszövetségeibe.

A keleteurópai cserkészszövetségek ezt a megszüntetésüket célzó határozatot sérelmesnek tartották. Ezért egyenként kiépítették saját világszervezetüket és együttesen azon fáradoztak, hogy szövetségi alapon való működésüket a nemzetközi konferenciától valamilyen formában elfogadtassák. Ezalatt az időszak alatt a Magyar Cserkészszövetség rendkívül intenzív külügyi munkát folytatott. Cserkészeink úgyszólván minden nemzetközi megmozduláson jelen voltak. Törekvéseink támogatására világszerte barátokat szereztek. Ugyanakkor az „Exile” cserkészszövetségek közti együttműködés rendszeresen és széles alapokon folyt.

A Cserkész Világkonferencia 1962-ben ismét a menekült szövetségek ellen foglalt állást. Ebben a döntésben legnagyobb szerepe azoknak az államoknak volt, ahol a nemzettestben sok a bevándorló.

Ezért az 1962-től 1971-ig terjedő évtized alapjában véve a befeléfordulás évtizedévé vált. Külkapcsolataink nemcsak nemzetközi, de még menekült cserkész viszonylatban is mélypontra értek. Ugyanakkor azonban szövetségünk belsőleg komolyan megerősödött és helyzetét is átértékelte. Elhagyta nevéből a menekült („in exile”) megjelölést. Ezzel magát egyszerűen külföldön működő, de erőteljes magyar cserkészmozgalomnak tekinti. Belső megerősödését kitűnően bebizonyították az 1970 és 1971-es években megrendezett páratlan sikerű és részvételű jubileumi táboraink négy világrészben.

Új külügyi irányvonalunk

Ebből a belső megerősödésből indult ki új külügyi irányvonalunk, amint a világszervezetben megindult erjedés is segít. Ebben nagy része volt annak az 1967-ben készült nagyszabású szociológiai felmérésnek, mely a cserkészlet helyzetét világszerte kiértékelte. Ez ugyanis helytelenítette a világszervezet és a menekült nemzetek közti fennálló rendezetlen állapotot. A tanulmány következményeként indult meg az új próbálkozás, azaz a helyzetnek nem nemzetközi, hanem nemzeti szinten való rendezése.

Az új próbálkozás első komoly eredménye 1971 őszén született meg. A kanadai cserkészszövetség az ott működő nemzetiségi (azelőtt „menekült”) cserkész szervezet mint a kanadai szövetség egyenjogú társtagjait fogadta el. Ennek eredményeként a kanadai cserkészszövetség támogatja a nemzetiségi cserkészmun-

kát saját kiképzési rendszerével, saját egyenruhájával, saját nyelvén, nemzetiségi vezetés alatt is. Az egyezmény értelmében a kanadai magyar és egyéb cserkészek a nemzetközi eseményeken is saját egyenruhában, zászlóikkal és jelvényeikkel jelennek meg.

A kanadaikkal folytatott tárgyalásokkal egyidejűleg a Boy Scouts of America is hajlandónak mutatkozott egy hasonló megállapodás megkötésére. Jelenlegi USA megoldásunk: Minden szövetségi államban jogi személyként ismertettük el a Magyar Cserkészszövetséget. Pontos törvénytartásunk jutalmaként federális adómentességet is élvezünk.

Hasonló kezdeményezések történtek a többi világ-részekén is, részben a kerületi vezetőtiszteken keresztül, részben a külügyi hivatal vezetőjének személyes részvételével, mint például 1972-ben Argentínában és Braziliában. Kezdeményezéseink változó sikerrel folynak, meglehetősen sok türelmet és időt igényelve. Megjegyzendő, hogy a leánycserkész világszervezet a nemzeti foknál való elismerés kérdését kezdettől fogva helyeselte; így leánycserkészeink jogi helyzetüket és működési alapjukat a helyi szövetségekkel több országban már évekkal ezelőtt teljesen kielégítő módon rendezték.

Összefoglalva:

Az elmúlt két év külügyi munkája a külföldi magyar cserkészet nemzetközi helyzetének megerősítésére irányult és főként szövetségi és kerületi szinten folyt. A legalizálás a helyi igények szerint oldódott meg.

Az 1970-71-es jubileumi táboroktól kezdődően komoly lépések történtek az irányban is, hogy a többi keleteurópai nemzetiségi cserkészszövetségekkel újból megerősítsük és elmélyítsük kapcsolatainkat. Ezt a célt szolgálták az 1971 és 1972-es években tartott litván, lett, eszt és ukrán jubileumokra küldött képviselőink, valamint a röviddel ezelőtt megrendezett nemzetközi cserkészkonferencia, melyen hat nemzet képviselői vettek részt.

A jövő feladata, hogy csapataink a külügyi szolgálatot, azaz hírnevünknek **kifelé** való növelését és erősítését a régi hagyományokhoz híven **ismét magukra vállalják** és ezzel a magyarság jövőjét szolgálják.

Dr. Chászár Ede cscst.

a Külügyi Hivatal vezetője

GAZDASÁGI JELENTÉS

Folyóévi jelentésem nem csak a szokásos két esztendősi időszakot öleli fel, hanem az 1973. április 22-ig bejegyzett adatokat is tartalmazza, tehát tíz hónappal többet mint az előző időszakok jelentései. Közel három évről számolok tehát be.

	BEVÉTEL	KIADÁS	TÖBBLET/HIÁNY
1970-71	\$36,785.63	\$30,986.87	\$5,798.76
1971-72	31,284.87	33,630.63	2,345.76
1972-73	29,290.13	35,122.88	5,832.75

1971-et még többlettel zártuk, 1972-ben már 2000 dollárnál több mínusz jelentkezett, ami a mostani zárásra már 5000 dollárt tesz ki. Az okokat vizsgálva a hiány tagdíj bevételeink csökkenéseiben keresendő. Sajnos kisebb lett gyűjtő akciónk eredménye is az elmúlt esztendőben. Az előbbi csökkenő jellegű bevételeket valamennyire ellensúlyozza a N. Y.-i cserkészből növekvő haszna.

Kiadásaink között a vezetőképzés, ill. a csereakció szerepel aránytalanul megnőtt fedezetlen összeggel. Ez az összeg az idén 5000 dollár fölé emelkedett. Javasolom, hogy a Közgyűlés a költségvetés összeállításánál komolyan latolgassa jelentésem erre vonatkozó adatait.

Bizonyos vagyok abban ha a kerületek a jövőben komolyan kooperálnak és a tagdíj valamint a miszsiós 10% beszédével segítségünkre sietnek, deficitünket kiküszöbölhetjük.

Komoly értékünk a Cserkészbolt, melynek tiszta vagyona:

Árban	\$21,682.00
Készpénzben	491.67
Összesen	\$22,173.67

Ezért Derka Lóránd cst. Cserkészbolt igazgatót illeti elismerés.

Csapatunkat illetően örömmel jelenthetem — az évi jelentések alapján — hogy csapataink összvagyon a pénztári, szertári és könyvtári adataik alapján meghaladja a 100,000 dollárt. Ehez jön a Szövetség és az egyes cserkész szervek tulajdonában levő ingatlan vagyon, cserkészparkok, cserkészházak, melyek értéke közel félmillió dollárra becsülhető. További támogatást és főleg pontos befizetéseket remélve, kérem jelentésem elfogadását.

Szaday Tibor, G.H.F.

A KÖZPONTI SAJTÓ

ÉS TÁJÉKOZTATÓ HIVATALI JELENTÉSE

A Szövetség sajtó tevékenysége elsősorban cserkészkönyvek, valamint cserkész-folyóiratok kiadásából áll. A CSERKÉSZKÖNYV sorozat mindhárom kötete megjelent. Négy világrészben, valamennyi csapat használja. Szerkesztők: Bodnár Gábor, Dr. Ádám János, Beke Imre, Kővári Lajos, Mauksch Péter, Dr. Némethy György, Pap Gyula, Tóth Veremund. Rajzolták: Kristó Nagy Katalin és Fehérkuty Bálint.

A MAGYAR CSERKÉSZ kéthavonta kopogtat be a cserkészekhez. Koréh Ferenc szakavatott szerkesztésében, számos cserkészvezető közreműködésével, ifjúságunk kedvelt olvasmánya világszerte.

A VEZETŐK LAPJA negyedévenként jelenik meg, Dr. Ádám János szerkesztésében. Cserkészparancsnokok, tisztek és segédtiszték részére nyújt tanulságos útmutatást.

ISKOLÁINK ÚJSÁGJA: a külföldi magyar iskolák értesítője.

A fentiek kiadását maga a Központ intézi. Az egyes csapatok sajátmaguk is adnak ki a helyi és körzeti igényeknek megfelelő olvasnivalót. Ilyen, jobbra időszaki kiadványok: a clevelandi „Görgey Arthur” cscs. BASTYA c. értesítője és a „Zrínyi Ilona” lcs. TÁBORTŰZ lapja, melyek kéthavonként jelennek meg. Philadelphia csapatai időszakonként adják ki DINAMÓ c. lapjukat, 500 példányszámban. Pittsburghban a CSERKÉSZ HÍRADÓ az ottani csapatok lapja, San Franciscóban pedig TÁROGATÓ a hivatalos újság. Tengerentúl EMCsÉ az Európai Magyar Cserkész Értesítő rövidített neve; Linz városában pedig CSERKÉSZHÍREK címen jelenik meg magyarul író ifjúsági lap. Ausztráliai 54-es és 63-as csapataink pedig „5463” fejléccel adnak ki tartalmas újságot.

A Magyar Cserkészszövetség őszinte hálával tartozik mindazoknak a külföldi magyar újságoknak, melyek a SAJTÓKÖZLEMÉNYEINKET rendszeresen leközlik. Ezzel nem csupán a cserkészletnek nyújtanak felbecsülhetetlen szolgálatot, hanem ifjúságunk magyar-nak megtartásához is hozzájárulnak.

Az AUSZTRÁLIAI MAGYAR ÚJSÁG állandó CSERKÉSZ OLDAL rendszeresítésével egyik legkomolyabb összekötő kapocs az egymástól roppant távolságokra lévő csapataink között.

Azáltal, hogy a menekülttáborok egykori cserkészeiből egyre magasabb pozíciókat betöltő értelmiségiek váltak, a magyar cserkészmozgalom újabb erőforrásra tett szert. Sajtószolgálatunk célja, hogy minél több ilyen „beérkezett” cserkészt megtartsa a magyarság és a magyar ifjúság szolgálatára.

A Szövetség oktatási tevékenységének mérvéről fogalmat alkothatunk, ha szemügyre vesszük a cserkészmagyarságtudomány elemeit felölelő könyvek példányszámát. 1969 óta nem kevesebb mint 12,000 kötetet nyomtatott a Szöv., melyek a következőképpen oszlanak meg:

Cserkészkönyv I. (2 kiadás) 3,000 kötet; Cserkészkönyv II. 2,000 példány; Cserkészkönyv III. 2,000 példány. Továbbá Leánycserkészkönyv 1,000 kötet; Őrsvezetők Tanácsadója 1,000 kötet; Őrsvezetők Velemjárója 500 kötet; Játékoskönyv 500 példány; Különpróbakönyv 1,000 példány és Tóth Veremund „Magyar történelem” 1,000 kötet. Tehát 6 új könyv összesen 9,000 és 3 régebbi cs. kötet új kiadásban 2,000 példányban került szétosztásra.

Báchkai Béla

KIVONAT AZ 1973 ÉVI ÁLTALÁNOS TISZTJUTÓ KÖZGYÜLÉS JEGYZŐKÖNYVÉBŐL

A Szavazatszedő Bizottság jelentése: Szavazatok száma: 131

A hivatalos jelölőlista változás nélkül elfogadva.

SZÖV. ELNÖK: Dr. Némethy György

ÜGYVEZETŐ ELNÖK: Bodnár Gábor

ALELNÖKÖK:

Rauch Károly
Piller Gedeonné

TARSELNÖKÖK:

Dr. Ádám János
Bedy Balázs (III.)
Benedek László (II.)
Dr. Chászár Ede
Glaser János (V.)
Goór György (IV.)
Kővári Lajos
Gémes Istvánné
Nickl Károly (I.)

SZÖV. VT.: Beodray Ferenc

SZÖV. VT. h.: Fischer Viktor

INTÉZŐ BIZOTTSÁG:

Dr. Ádám János
Bócsay Zoltán (III.)
Fehér Gyula
Fejes Ferenc (V.)
Fischer Viktor
Dr. Forgách Péterné
Kardos Béla (IV.)
Kővári Lajos
Ligeti László
Mauksch Péter
Novák Ferencné
Schloder Miklós
Szabó Ödön (I.)
Vareska Andrea
Vass Dénes (II.)
Végvári Vazul

FEGYELMI BÍRÓSÁG:

Elnök: Bernhardt Béla
Dr. Forgách Péter
Dr. Lehotay Judit

SZÁMVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG:

Elnök: Pál András

TB. ELNÖKÖK:

Dr. Bátori József
Nt. Bertalan Imre
Dr. Gerencsér István
Dr. Teleki Géza

TB. TARSELNÖKÖK:

Nt. Bernhardt Béla
M. Bodolai Margit
Dr. Gácsér Imre
Dr. Henkey Károly
Dr. Harsányi András
Pál András
Tóth Veremund
Tury Ferenc

PÓTTAGOK:

Falk Viktor
Göcsei Rita
Lendvai L. Imre
Simonyi Viktor

Solymosi Aladárné
Dr. Vareska György

Derka Attila
Fehér Gyuláné

Ne adjátok fel magyarságotokat!

„Érdemes, szép és dicső dolog magyarnak lenni. Ebben a nemzetben van valami olyan érték, kincs és gyönyörűség, amiért sulyos keresztet viselve, kinosan szenvedve, nélkülözve, megfeszülésig dolgozva, robotolva érdemes, sőt kötelesség élni és halni.”

Tizenhat évvel azután születtem, hogy halálos golyó oltotta ki életét Teleki Pálnak, az egyik legnagyobb magyarnak. És, aki most előttetek állok, mindössze csak tizenhat éves vagyok. Ami születésem előtt történt a magyar földön, arról csak cserkészkönyveink történelmi fejezeteiben olvastam keveset. És hogy ki volt valójában Teleki Pál, azt abból tudom amit a cserkészet, szüleim és a magyar iskola tanított róla. Csak tizenhat éves vagyok. Csak annyit értek a világból, amennyit tizenhat éves ésszel érteni lehet. Magyar népünk igen sokszor tragikus sorsáról is csak annyit mondhatok, amennyit egy olyan fiatal leány, mint én, érthet és tudhat. Akinek szüleit furcsa szelek távoli világok felé sodortak és akitől a sors elvette az országot, mielőtt azt megláthatta volna.

De ha csak ennyit tudok és csak tizenhat év tapasztalata az, amit magamban hordozok, akkor miért állok én előttetek? Sokan mások idősebbek, okosabbak és sokkal tapasztaltabbak nálam. Én csak azért jöttem, hogy tanúságot tegyek sok hozám hasonló koru cserkészleány és fiu nevében, hogy valóban „érdemes, sőt kötelesség is élni” és talán halni a nemzetért, mely minden magyarnak és nekünk, cserkészeknek Teleki Pált adta.

Aki még 20 éves sincsen, az nem tudja, nem is érti, hogy miért kellene meghalni valamiért. De azt tudhatja, hogy élni csak úgy érdemes, hogyha nem csak napról-napra élünk, hanem az életünket olyan célokért áldozzuk, melyekben Istennek és embernek is kedve telik.

Teleki Pál — ugye így tudjátok ti is — mindhalálig jellemes ember volt; és adott szavához mindhalálig hűséges maradt. Minket is erre nevelt a cserkész-törvény: „A cserkész egyenes lelkű és feltétlenül igazat mond”. Ugy tanultam, hogy Teleki

Pál halálát igazán az okozta, hogy nemzetéhez való hűségét élete árán is megőrizte. Ugye, nem felejtettétek még el a második törvényt: „A cserkész hiven teljesíti kötelességét, amellyel Istennek, hazájának és embertársainak tartozik”. Mikor most Teleki Pál emlékét idézzük és nem nagyon értjük, hogy miért kellett Teleki Pálnak ilyen tragikusan meghalni, és miért választotta a halált, amikor annyit tett a magyar életért, mi, tizenhat évesek és idősebbek mindnyájan értjük mégis, hogy a mi kötelességünk élni és életet áldozni a magyar-jövőért.

Főcserkészünk, Teleki Pál mondta: „A külföld mindig megbecsülte a magyar egyenességet, a magyar őszinteséget és a világos magyar beszédet.”

Az én beszédem is ilyen akar lenni: Egyenes, őszinte és világos magyar beszéd. Most amikor nagy cserkész-családunk nevében szeretettel köszöntelek mindnyájatokat, mit is mondhatnék mást, mint amit ő üzent: „Ne adjátok fel magyarságotokat semmi veszéllyel szemben sem.” A világ nem kedvez nekünk. És ma annyi a veszély. Minket itt nem háborúk fenyegetnek, és talán nem is talál el gyilkos golyó: De megölhetnek minket a mindig változó divatok, az anyagiasság, az akaratgyengeség, a jólét... És miért is mondom ezt — mindnyájan nagyon jól tudjátok. De Teleki Pál példája, és a nép, melyet annyira szeretett, azt követeli tőlünk, hogy mi ne elégedjünk meg a tömegek áldozatot nem ismerő életével, mi többet, nagyobb, nemesebbet akarjunk.

Isten hozta minndazokat, akik hisznek a szépben és a jóban, és akik akkor is szeretik népüket és hazájukat, ha az kicsi és elhagyott.

Példaadónk, Teleki Pál, mint Főcserkész, a siron tul is vezérünk marad, és én, a 16 éves őrsvezető, 1973-ban, és távol a hazától, sem mondhatok nektek mást, mit amit a törvény mond és amire ti mind fogadalmat tettetek: „A cserkész feljebbvalóinak, jólelkűvel és készségesen engedelmeskedik.”

Ezt a szöveget JÁMBOR ÉVA öv. intézte 1973 április 29-én a Teleki Pál emlékünnepély közönségéhez a newyorki magyar házban.

Beszélgetés a magyar iskolákról

A megbeszélrt időpontban érkeztem a garfieldi cserkész központba. Azt ugyan nem igen reméltem, hogy egyhamar rámkérül a sor, mert itt a napnak minden percében telefon cseng, emberek jönnek-mennek. Így hát várok. Közben azon gondolkodom, melyek azok az aktuális kérdések, amelyekre választ kaphatnék Bodnár Gábortól, akiről köztudomású, hogy a külföldi magyarság problémáit alaposan ismeri.

Nyelvoktatás, tanmenet, tankönyv, ifjúsági vezetőképzés... Ilyen és hasonló gondolatok foglalkoztatnak, miközben „Gábor bá” valahonnan végre megérkezik. Sietve felteszem az első kérdést:

— Mi készítette a cserkészvezetőséget erőteljes nyelvoktatásra?

— Úgy láttuk, hogy a legjobb akaratú kezdeményezések is sorozatos gyűléseken megfeneklettek. Ezért képzett pedagógusokból bizottságot hoztunk össze. Összeüjtöttük a cserkészlet által fenntartott iskolák vezetőit. Közreadtunk egy gyakorlati tanmenetet. Ezt világszerte el is fogadták magyarul lakta gócpontokban. Ugyanis a külföldi magyar szakemberek idekinti tapasztalatok alapján szerkesztették meg.

— Felmérhető-e számokban is az elmúlt évek eredménye?

Az ötvenes évek elején néhány nyári iskoláról tudtunk csupán. Ezek is inkább „napközi otthon” jellegűek voltak. Azóta, s különösen a legutóbbi évek során, a hétvégi iskolák száma nőtt meg. Az oktatás is rendszeresebbé vált. Ma, csak az USA-ban 26 hétvégi iskoláról tudunk. Ezek legtöbbje heti 3–4 órában tanít alapvető írást-olvasást és egyéb magyar ismereteket.

Három mindennapos magyar iskola is működik: Passaicban — a hivatalos tanítási órák után, — Barbertonban — a hivatalos tanítási időbe iktatva — és végül New Brunswickon, ahol az egyházközség iskolájának mind a 8 osztályában rendszeres magyar oktatás folyik, a hivatalos tanítási időn belül. Ebben az iskolában két tanítónő csak magyar oktatással foglalkozik. A tanulók negyedévenként osztályzatot kapnak magyar nyelvből is. A mindennapos és hétvégi iskolák mellett, nyári iskolák is működnek. Egyre több hivatásos tanító kapcsolódik bele nevelői munkánkba. Öröndetes tény, hogy az elmúlt évek során több olyan tanítóval gyarapodott nevelői közösségünk, akik tanulmányaikat a közelmúltban Magyarországon végezték s sikerült nyugatra jutniok. Így találkozok nevelői tevékenységünkben az újabb magyar pedagógia és a külföldi magyarság igénye. Ekként született meg nemrégiben az a tanmenet, amelyet cserkészvezetők és egyben hivatásos pedagógusok állítottak össze a külföldön működő különböző típusú magyar iskolák számára.

— Az iskolák mellett magyarság-ismereti tanfolyamokról is hallottunk.

— A cserkész élete állandó tanulás. Már a fiatal őrsvezető-jelökt is több hónapos előkészítő tanfolyamon, majd vezetői táboron vesz részt. Az előkészületek magában foglalják a szükséges történelmi, irodalmi, földrajzi és néprajzi ismereteket is. Tiszti fokozaton úgynevezett „Érettségi előkészítő tanfolyamokat és táborokat” szerveztünk, külföldön született vezetőjelöltjeink részére. Közel 300-an szereztek kiegészítő magyar érettségit külföldi diplomájuk mellé a cserkészletben.

— Ily szétágazó tevékenység tananyaggal való ellátása nem könnyű...

— Odaadó, lelkes vezetőgárda, hozzáértő szerkesztők tették lehetővé könyveink kiadását. Eddig 84 könyvünk, zsebkönyvünk, füzetünk jelent meg és jár kézről-kézre Ausztriától Ausztráliáig. A cserkész-tudnivalókat három cserkészkönyvünk öleli fel 364 oldalon. Gazdagon illusztrálva, nemcsak a gyakorlati ismeretek tárháza, de irodalmunk gyöngyeinek is foglalatja. Ehhez a könyvhöz cserkész művészeink készítettek a rajzokat, melyekre külön büszkéek vagyunk.

— Pótolják-e ezek a kiadványok a hazai tanfolyamokat?

— Sajnos, nem! Még számos más könyvre volna szükség. A Magyarországon nyomtatott iskolakönyvek ugyanis — bár jól szerkesztettek és tetszetős kiállításúak — sok helyen megemészthetetlen pártpropagandával vannak teletűzdelve. Nem tömhetjük a külföldi magyar gyermek fejét azzal a propaganda szólammal, hogy a magyar nép egy év ezred rabigája után csak 1945 tavasza óta úr a saját portáján. (Annnyit már elemistáink is tudnak, hogy idegen hatalom katonai jelenléte még sehol sem jelentett szabadságot.) Azt sem taníthatjuk, hogy a vöröshadsereg azért jött Magyarországra, hogy Iván és társai, csokoládét osztogassanak a gyerekeknek.

— Eszerint az itteni magyar iskolák nem használják a hazai könyveket?

— Ez a tanítótól függ: van, aki részben vagy egészben használja a jobb, illetve propagandától mentes könyveket, vagy maga rostálja ki a nem kívánatos részeket. Van, aki csak külföldön megjelent oktatási anyagot használ. Ügyelni kell olyan könyvekre is mint pl. Helon László ponyvája. Felfedeztem Amerikát c. kötetében sok helyen elárulja, hogy igen felületesen ismeri Amerikát és az amerikai magyarságot. De azért egy Second Ave.-i vendéglő képét (New York-i magyar negyed) mint a fasiszta huligánok, renitenskedő helyét közli le. Ilyen körülmények között a nyugaton élő magyar érthetően gyanús szemmel nézi a kultúrserét.

— Lehet-e ma kultúrcseréről komolyan beszélni?

— Az eddigi kísérletezések egyoldalúak. Budapest küldhet könyveket, művészeket, zene- és énekarokat stb., ám a cserkészkönyv hazaküldése a címzett részére zaklatást eredményezhet. Cserkészcsapat csak „inkognitó”, „álruhában” járhatna magyar földön. Szó sem lehet, hogy cserkész árvalányhājasan „tüntessen” Magyarországon, mondta egy kinn járt bennfentes. Ugyanakkor ide a legexponáltabb párttag is bejöhet, bármilyen könyv ideküldhető. Hol itt a csere? Szerintünk kultúrközeledestről csak akkor lehet szó, ha újból igazi cserkészet lehet odahaza, Isten, haza és embertárs fogalmakkal, s ha ahhoz újból szabadon csatlakozhat otthoni fiatalságunk.

— Az egyenlő mérték hiánya kizárja az anyanyelvi konferenciát?

— Az azon való részvételt mindenesetre. Az eddig tapasztaltak a felelősen gondolkozókat visszatartják a részvételtől. Valószínűtlennek tartom, hogy egyetlen komoly külföldi magyar iskola igazgatója is hazautaznék. (Bár alakult iskola néhány hónapja azért is, hogy vezetője ingyen utazhasson haza.) Senki sem akarja magát lehetetlenné tenni a szülők és támogatók előtt. Nincs olyan tekintélyes egyéniség, aki ezt vállalhatná. Lesz tehát anyanyelvi konferencia „rólunk”, de „nélkülünk”.

— Sikerült hivatásos tanerőket bekapcsolni a munkába?

— Boldogan mondhatom, hogy rendszeresen oktató tanerőinknek több mint fele hazai vagy itteni képesítésű pedagógus. Am tanmenetünknek éppen ez a vonzóereje, hogy olyan iskolában is alkalmazható, ahova még nem sikerült végzett tanítót vagy tanítónőt verbuválni. A tantervünk és az általa javasolt könyvek birtokában bárki pedagógiai diploma nélküli értelmes ember is eredményesen vezethet magyar iskolát.

— Mit ajánlanál helyette?

— A külföldön élő szakemberek és anyanyelvbarátok nyugati konferenciáját. Burg Kastl ideálisan alkalmas erre a célra. Gyűljenek össze ott a külföldi magyar iskolák megbízottai, cseréljék ki tapasztalataikat. Beszéljék meg gondjaikat. Szervezzék meg együttesen a külföldi tankönyv kiadást.

— Mi a külföldi magyarság feladata most?

— Úgy tűnik, hogy az Egyesült Államok hivatalosan is egyre szorosabb szellemi és gazdasági kapcsolatba lép a magyar kormánnyal. Egyre többen keresnek bennünket hazulról. Jönnek barátok, egykori iskolatársak, fiatalabb éveink, életünk részesei. Aggódunk, mit hoznak magukkal, mit akarnak. Van-e kijövetelüknek rejtett célja? Öszinte szívet vagy rájuk parancsolt befolyásolni vágyást hoz mosolyuk? A Magyarok Világszövetsége nem leplezi, hogy kézbe akarja venni a külföldi magyarság szellemi irányítását. A kéthetenként küldözgett Magyar Hírek főszerkesztője, Szántó Miklós nemcsak a lapban, de „Magyarok a Nagyvilágban” c. gyengén sikerült adataiban téves és hiányos kötetében is tanújelét adja ennek. Az a kérdés, van-e a külföldi magyarságnak véleménye. Meg meri-e mondani. Vagy hallgat, mert fél, hogy nem kap ingyen újságot, könyvet, vizumot, ingyen utazásra meghívást. Úgy érzem súlyos köteletségünk véleményt mondani. Csak így becsül bennünket otthon a magyar nép. A nyáli-fali, vélemény nélkülieket ugyan meghívják, vendégül látják, de nem tartják még értékes ellenfélnek sem. A mór sorsa vár rájuk. Mert otthon is vannak, akik őszintén szeretnék szolgálni és egyszer majd keblükre ölelni a jelképesen 8. magyar törzsnek nevezett külföldi magyarságot.

Báchkai Béla

Minden cserkészcsapat magyar iskola is egyúttal!

A Magyar Cserkészsövetség Intéző Bizottsága 1973. február 4-én tartott gyűlésén a következő egyhangú határozatot hozta:

„Minden cserkészcsapat székhelyén legyen magyar iskola. Amennyiben ilyen még nem működne, a csapatparancsnokok feladata, hogy az iskola létrehozásában tevékenyen közreműködjenek.

„Az Intéző Bizottság az iskolát fenntartó szervezetnek, testületnek lehetőleg magyar egyházakat vagy olyan társadalmi tömörüléseket fogad el, melyek az ISTEN, HAZA és EMBERTÁRS szolgálatának elvi célkitűzéseit a cserkészet hagyományainak megfelelően magukénak vallják.

„A Magyar Cserkészsövetség tisztikarának tagjai csak a fenti elvek szerint működő iskolákban taníthatnak és a Szövetség cserkészei csak ilyen iskoláknak lehetnek növendékei.”

kiscserkész vezetőknek

KÖNYVEKRŐL

Időnként feltűnnek a láthatáron olyan könyvek, amelyek tökéletesen szolgálják a kiscserkész vezető célját. Három ilyen könyvről szeretnék beszámolni, és nagyon ajánlom a könyvek megszerzését, ha csak egy mód van rá.

Az első könyv - Varga Katalin: MOSÓ MASA MOSODÁJA, Móra Ferenc Könyvkiadó Budapest, 1970. - A könyv célja a bevezetésben nagyon alaposan ki van fejtve: "Az itt lévő mesék a kisiskolások nyelvtanulását, illetve helyesírásának fejlesztését segítik". Így látjuk, hogy a könyv alkalmas a kiscserkész vezetés egyik módszerének használatára - a magyarság ismeretre. Mit akarunk elérni a kiscserkészekkel ezen a téren:

1. Az 5-6 évesekkel az értelmes magyar beszédet gyakoroljuk, az ABC-t vers formában mondjuk, szókincset meséken, bábszínházon keresztül bővítjük, gyermek verseket megtanítunk nekik, úgyszintén egyszerű népi játékokat eljátszunk velük.

A Mosó Masa mosodája című könyvet ennek a korcsoporttal való foglalkoztatásához felhasználhatjuk a következő módokon: - a benne lévő verseket elmondathatjuk bábszínház, keretében; a meséket elmeséljük a képeket mutatva. Ezáltal a gyerek szókincset bővítjük, és a gyerekek rendes magyarsággal kifejezett szöveggel ismerkednek meg.

2. A 7-10 évesekkel a magyarság-ismereti program egy kicsit magasabb szinten áll. Itt is bővítjük a szókincset; többet meséltetjük a gyerekeket; az ABC-t annyira ismeri a gyerek, hogy egyszerű, szavakat leír, és el tud olvasni. Sőt, egyszerű mondatot is tud elolvasni, majd 9-10 éves korában rövid mesét, elbeszélést olvas.

A könyv ezt a célt jól szolgálja. Itt megcsinálhatjuk, hogy az órssel elolvastatunk egy-egy bekezdést; a mesét elmondattuk és kijátszottuk velük; majd szavakat olvastatunk.

A könyv úgy van összeállítva, hogy egy-egy vers vagy mesén belül a pirossal kiemelt betűk vagy szavak egy-egy helyesírási szabályt rejtenek. Például: a tartalom jegyzékben található, hogy az első versnek ("Fut a kicsi csacsi") az a célja, hogy ismertesse a szövegi i és í helyesírását. A fiatalabb korosztály még csak hallja a különböző i hangokat, amint olvassuk a verset, majd az idősebb korosztály már olvassa és így látja az "i" és "í"-t.

A könyvben szerepelnek a régi barátok a mesevilágból; a tündérek, manók, szemfüles róókák, stb. - de a mai modern világban élő gyerekek tetszetőssé teszi az író a meséket azzal, hogy a hétfejű sárkány "bébije" televíziókészüléket is néz, és hogy a varázs manó átváltoztatja a fekete hattyút egy gépkocsivá, hogy tovább mehessen kalandjain.

A második könyv: Demeter Rózsa: KISGYERMEKEK JÁTÉKOS TORNÁJA, Budapest. 1968. - A kiscserkész próba anyagban szerepel a testnevelés. Így akárhányszor a gyerekeket visszük kirándulni, vagy tanyázni, a torna gyakorlat reggel, és a sport verseny napközben egy fontos programpont. A könyv nagy segítség a gyermek tornáztatásában. Atorna példák játékos és érdekes szövegre vannak alapozva. Például: az egyszerű "felnyúztokodás" úgy van elnevezve, hogy "óriás járás" és a szöveg a következő: "... "egész testekkel felfelé nyúlva, nőjjetek meg, mintha óriások lennétek..." - Tovább, a "sétáló kisasztal" a tenyér és talpon járást jelzi; a békaugrás pedig így van magyarázva: "Ki látott már békát ugrálni? Először mind a négy lábát behajlítva összekuporodik, majd hirtelen előlökimagát és mind a négy lábát terpesztve, felugrik a levegőbe, ahonnan kuporgó helyzetben ér vissza a talpára. A gyakorlat közben szabad brekegni is!"

Végül, a harmadik könyv: Hajdu Gyula: MAGYAR NÉPI JÁTÉKOK GYŰJTEMÉNYE. Budapest, 1971. - Mint népi játékok eredetéről, gyűjtéséről, stb. felvilágosítás, a könyv nagyon értékes. Mint játékokhoz forrásanyag, a könyv kitűnő. A játékok zöme sportszerű népi játékok, különböző gyerekeknek megfelelő anyaggal. Vannak népi labda játékok, fogó-bújó játékok, futó játékok, stb. Vannak nagy és kisebb csoportoknak megfelelő játékok. Minden játéknak eredete, gyűjtője és magyarázata megvan adva. A kiscserkész vezető sok hasznát venne a raj-játék keretben, úgyszintén kirándulások, és tanyázások keretében. Az az előnye is megvan a könyvnek, hogy a kötet végén fényképek találhatók, amelyek bemutatják a különböző játékok játszását. Így a gyerekek is megnézhetik, hogy hogyan néz ki egy csoport, amikor "Botcsúsztatást" játszanak.

Vareska Andy

KISCSERKÉSZ TÁBORTÜZ

Miután besötétedik a táborban, elérkezett az ideje, hogy meggyujtsuk a tábortüzet. A tábortűz egy jólvégzett nap fénypontja. A cserkészek mint egy nagy család összegyűlnék a tűz körül, ahol a tűz lángja még szorosabbra fonja köztük a barátságot. A tűznek valami csodálatos ereje van.

Egy jó tábortűzhez azonban nem elégséges a tűz csodálatos ereje. A sikeres tábortűzhez jó tábortűzvezető is kell. A tábortűz levezetésére fel kell készülni. A jól felkészült tábortűzvezető magával ragadja az egész közönséget.

A kiscserkész tábortűznek legyen kiscserkész jellege. Olyan legyen a műsor, hogy a kiscserkészek is élvezzék. A tábortűzi számok kiválasztásánál tartsuk szem előtt a kiscserkészek képességeit és mérjük azokat az ő érdeklődési köréhez. A tábortűz vezető előre gondoskodjon arról, hogy minden órs szerepeljen egy számmal, és egy-egy órsi számban lehetőleg minden órsi tag szerepeljen. Minden kiscserkész szeret szerepelni!

Egy-egy tábortűzi szám ne legyen túl hosszú. A jó tábortűzi számok rendszerint 2-5 percesek. Minél változatosabbak és látványosabbak a számok, annál jobban tetszenek a kicsiknek. A jó tábortűzvezető mindig "kézben tartja" a programot, ez nem azt jelenti, hogy csak ő szerepel, hanem szerepelteti a közönséget is. A jó tábortűz vezető nem engedi elkalandozni a résztvevők figyelmét, szinte észrevétlenül irányítja a hangulatot. A tábortűz elején legyenek a számok elevenebbek, mozgalmasabbak.

A kiscserkész tábortűzön énekeljünk kiscserkész énekeket. Az énekeket "beszurhatjuk" a különböző számok közé.

A kiscserkész tábortűz másik fontos része a mese. A mese legyen rövid és tanulságos. A tábortűz hangulatát nagyon emeli a bábszínház is. A tábortűzi bábszín előadásán elő lehet adni a nap eseményeit, melyek sokszor nagyon tanulságosnak bizonyulnak. A tábortűzi árnyjátékok is nagyon élvezetesek.

A tábortűzet még érdekesebbé lehet tenni különféle tábortűz meggyújtási módszerekkel. A legkönnyebb és érdekesebb ezek közül az "égi tűz". Egy drótot vezetünk a tüztől egy fáig, amelyen valaki ül, de őt senki se látja. A drótra erősítünk egy csomó benzinbeázott vattát. Amikor tüzte kérnek a "Tűz Szellemétől" akkor meggyújtja az illető, aki a fán ül, a vattát ami lecsuszlik a dróton a tábortűzre. A tűz azonnal fellobban, mert arra is benzin volt öntve.

Ez a fajta tüzgyújtás, főképp ha a közönség nem látja a fánülő tagot, nagyon hatásos.

A tábortüz végén a kézfogással megalakított szeretetkör még szorosabbra fonja a kapcsolatot a cserkészek között. Egymás kezének a fogása az összetartásunkat és "családi" szellemünket jelképezi.

Egy jól levezetett tábortüz a tábor legnagyobb élményét jelentheti a kiscserkész számára. Ezért fontos, hogy a tábortüzvezető szívét-lelkét beleadja munkájába.

Ott Lali

(Ez a cikk eredetileg az 1969-es K. Cs. V. K. füzetben jelent meg.)

(folytatás az 51. oldalról)

órákat, heteket, hónapokat, hogy a gyerekekkel megismertessük magyarságunkat. Ez nem passzivitás! Sőt, ez a gyakorlati, aktív magyarságnevelésnek legfőbb oszlopa, ami nélkül csupa közömbös ember terem az értelmes "kultúrmagyar" helyett!

A 24% közül, aki "nem"-et választott, hogy Magyarországra visszatérne-e, ha az alkalom adódna, hány született Magyarországon kívül? Ez a döntő kérdés, amely megmutatja, hogy mivel állunk szemben. Ahogy én látom a dolgokat, a legtöbb cserkészünk már idekint született. Nekik, ha a kultúrmagyarság nevelést sikeresen és teljesen át tudjuk adni, akkor meglelt korukban természetesen, hogy lesznek közülük, akik a magyar sorsnak aktív "apostoli és országépítő" szerepét vállalni fogják. De ez ne legyen a cserkészlet fő magyarságnevelési célja! Ez lenne az itt-lévő össz-magyarság főcélja! A cserkészlet annyiban járul ehhez hozzá, hogy értelmes, öntudatos magyart nevel cserkészeiből. És ez pedig valóban egy kegyetlenül nehéz munka.

BÖLCS INTÉZKEDÉS *****

"Iktassuk be minden összejeövetelünk kiképzési anyagába a MAGYAR CSERKÉSZ olvasását.

A csapatparancsnokok azonkívül a vezetői megbeszéléseken beszéljék át, olvassák, (ill. olvastassák föl) a VEZETŐKLAPJA egyes cikkeit, - vitassák meg az egyes részleteket, - erőltsék a fiatal vezetőket véleményadásra."

A IV. Kerület Parancsnokának körleveléből

A közelmúltban őrsvezetői tanfolyamot vezettem. Hallgatói két város cserkészifjúságából tevődtek össze. Írásban felelt kérdés-feleletek között feltettem a kérdést, hogy milyen büntetéseket alkalmazhat az őrsvezető őrseiben. Kielégítően helyes választ egy sem adott. A túlnyomó többség azonban igen szomorú képet nyújtott őrsvezetői előképzéséről. Az egyik például azt válaszolta: "Ha őröm tagja valamilyen hibát követ el, kisebb büntetéseket alkalmazok. Ilyenek például: repülő, feküdj, guggolj, vagy pedig büntetésből egyszerűen hazaküldöm..." A másik a következőképpen nyilatkozott: "Ha valamelyik cserkészem elkésik a gyűlésről, vagy az összejövetelt zavarja, egy vagy több hétre kizárom a gyűlésekről és játékokból." Volt, aki azt is megengedhetőnek tartotta, hogy a rendetlenkedőt lehúzással és őrsi sírával tanítsa a rendre. Átlagos volt a büntető rendgyakorlatok alkalmaztatása, pénzbeli büntetés és őrsi óráról való kitiltás. Persze, mindez az őrsvezető saját hatáskörében! Ezekkel szemben voltak, akiknek az volt a véleményük, hogy "testi fenyítések lehetőleg (!) kerülni kell, helyette a fegyelmezetlen vagy pontatlan cserkész inkább tízszer írja le a tíz törvényt."

Szegény cserkészek! Vajon kiknek a hanyagságából kellett magukat a cserkész engedelmesség külső máza alatt ilyen téves fegyelmezési eszközöknek alávetni!? Mert ha az őrsvezetői megbeszélések alkalmával ezekkel a fiatal őrsvezetőkkel (a tanfolyam résztvevőinek legnagyobb része megbízott őrsvezető volt), a megbeszélést vezető parancsnok vagy tiszt néhány gyakorlati módszert ismertetett volna az apróbb rendetlenségek megelőzésére - melyek még az őrsvezető hatáskörébe tartoznak - bizonyára ilyen súlyos nevelési hibák nem következtek volna be.

Minthogy pedig a cserkészlet egyedül és kizárólag az ifjúság mozgalma és mi felnőttek csupán felügyeleti és irányító tevékenységet folytathatunk, szükséges, hogy nevelési "fogásainkkal" is megosztozzunk ezen a téren a még tapasztalatlan őrsvezetőkkel. Szükséges ez azért is, mert tudjuk nagyon jól, hogy sok esetben egyes elzárkózott természetek hamarabb kinyílnak saját társaik előtt, mint hivatalos nevelői előtt. Ilyenkor aztán

egy-egy buzdító jó szó nagyobb sikert eredményez, mint a felnőtt vezető aránytalanul hosszabb időn át folytatott próbálgatásai és kísérletezgetései.

Talán tanulságos lesz, ha egész röviden összefoglaljuk a cserkészletben is alkalmazható fegyelmezési eszközöket. Minden nevelési lehetőségnek első és legfontosabb alapja, hogy a fiú alaposan meg legyen győződve arról, hogy a vezető őszintén keresi az ő javát. Minden tettének, rendeletének indító oka a szeretet, mellyel neveltjeivel fenntartja a legbensőbb kapcsolatot. Ha a fiú mindezek tudatában van, akkor igen gyakran hatékony büntetése lesz: a hűvösebb magatartás, mely kimutatja a vezetőnek belső fájdalmát, hogy atyai gondoskodását nem látja viszonzva. Ha ez nem használ, akkor a szeretetből származó büntetések az adott körülmények között nagyon változatosak lehetnek. Pl. megvonunk kisebb bizalmi megbízatásokat. A játékokban, közös szórakozásban kevésbé veszünk tudomást jelenlétéről. Nem hívjuk meg valamely rendkívüli kirándulásra, stb. Mindenestre a figyelmeztetéseket az egyéniséghez kell alkalmazni.

Nekünk azonban minden készségünkkel arra kell törekednünk, hogy büntető megtorlásokra sohase kerüljön sor. Meg kell előznünk a rendetlenséget! A fiút abba az erkölcsi lehetetlenségbe kell hoznunk, hogy semmi rendetlenséget se tudjon elkövetni sem ön maga külső és belső életében, sem pedig a cserkészközösség szellemében. Hogyan érhetjük ezt el? Gondos, célszerű, alapos és minden kicsinyiségre kiterjedő felügyelettel. Ha mindenütt jelen vagyunk - előbb, mint a fiúk! - ha mindent látunk és hallunk, akkor személyünk pusztán jelenlétével is már eleve megakadályoztunk minden bajt. Ebben a módszerben csupán arra kell vigyáznunk, hogy kicsinyes ellenőrzésünket a fiúk észre ne vegyék, vagyis hogy felügyeletünk terhessé ne váljék számukra.

Ne feledjük el, hogy nevelők vagyunk, a fiúk eszményképe és hogy cselekedeteink, irányításaink nyomán ifjú magyar jellemelek sarjadnak és alakulnak ki!

Cs. Z.

FÓRUM: Vareska Andrea válasza Csobóth Tamásnak (VL.28, 8-12.o.)

A Csoboth Tamás Bá által írt Magyarságnevelésünk céljai cikkhez szeretnék egy pár gondolatot hozzáfűzni. Az "országépítő és apostoli munka", amire Tamás Bá hívja a magyar ifjúságot talán tényleg egy megvalósítható cél. De szerintem ehhez csak akkor foghatna hozzá egy egyesület, ha olyan gyerekekkel van dolga, akinek legalább van értelmes magyar öntudata. Ezt az öntudatot a Tamás Bá "kultúrmagyarságnak" és egy passzív valaminek nevezte. Sajnos, ezzel a meghatározással nem értek egyet. Én a kultúrmagyarságot tartom a mi cserkészletünk végcéljának, és aktív magyarságnak nevezem. - Miért? Ahhoz, hogy valaki kultúrmagyar legyen, annak ismernie kell a magyar történelmet, irodalmat, föld- és néprajzot; értelmesen kell beszélnie a magyar nyelvet; tudnia kell olvasni és foglalmazni magyar nyelven. A magyar népi kultúrával meg kell neki ismerkednie; úgyszintén a magyar kultúr hagyatékokat is ismernie kell, beleértve a festészetet, építészetet, költészetet és zeneszerzést. Tisztában kell lennie a mostani magyar sors problémákkal és sorsközösséget kell éreznie a magyar néppel, majd alkalomadtán magyarságát szolgálja ahogyan azt ő látja helyesnek, (például: magyar-öntudatos gyereket nevel, magyar egyesületeknek tagja, befogadó országában politikailag nyomja a magyar ügyeket, stb.)

Ezt nem tartom semmiképpen sem passzív valaminek. Ez nagyonis aktív igyekezet, mert egy ilyen bőséges magyar érzelmet csak egyéni törekvéssel lehet kifejleszteni. Hogy valaki kultúrmagyarságot vall, azzal igenis aktív részt vesz a magyar életben, magyar egyesületekben. Egy itt született gyermeknek ez a mostani helyzetben a legmagasabb magyar színvonal. Neki a "majd ha az alkalomadtán" nem jelent annyit, mint a "mostan" és a "jelen". A "mostanban" a legnehezebb magyarnak lenni. Magyarországon kívül most magyarnak vallani magadat, magyar kultúrát hirdetni és magyar problémákat hangoztatni - az igenis aktív fogalom egy itt született fiatalnak. "Egy tehetséges népből való származás miatt való büszkeséget és a velük való sorsközösség érzését" Tamás Bá "kultúrmagyarnak" hívta; a fent említett tételek mind hozzá tartozhatnak a kultúrmagyarsághoz és a magyaröntudat teljes kifejlesztése igényli ezeket.

Ha ezt mind elértük egy idekint született gyerekekkel, amit talán szülői segítség nélkül majdnem megvalósíthatatlan, akkor szerintem magyarságnevelésünknek eleget tettünk. Hogy egy felnőtt ifjú, akinek megadta a cserkészlet ezt a "kultúrmagyarságot", elhatározza önszántából, hogy ő nemcsak büszkén vallja magyarságát, de aktív részt vesz a magyar ügyekben mint "országépítő és apostol", - az már máslapra tartozik. Ezek céljait a FELSZABADÍTÓ BIZOTTSÁGOK, A DÉLVIDÉKI, FELVIDÉKI ÉS ERDÉLYI BIZOTTSÁGOK, a SZABADSÁGHARCOSOK SZÖVETSÉGE és más magyar egyesületek szolgálják. A Magyar Cserkész Szövetség jelenlegi helyzete azt mutatja, hogy nekünk a kultúrmagyarság a célunk. Amikor most azon igyekeznek a Szövetség, hogy cserkész magyar iskolákat kell alapítani, mert egy tetemes százaléka az itt születetteknek nem tudja a magyar nyelvet, még beszélni sem rendesen, akkor láthatjuk, hogy jobban és jobban a kultúrmagyarság lesz a célunk. Mert nem elégedhetünk meg egy kultúrmagyarság céllal, amikor egy csapat létjogosultsága majdnem megszűnik a magyartudás hiánya miatt? Amikor magyarságtudományi táborokat kell rendeznünk, mert hiányos a magyar történelem ismerete a tisztjelöltjeinknél? Amikor nekünk kell a saját cserkészletünk számára vázlatos magyar történelem könyveket kiadni? Rájövünk lassan arra, hogy még a kultúrmagyarságra nevelést is nehezen tudjuk megoldani. Azt vesszük észre, hogy ha meg akarjuk tartani a gyerekeket magyarnak, a "cserkész" munka idejéből le kell vésnünk

(folytatás a 49. oldalon)

CSERKÉSZBOLT

P. O. Box 85, Garfield, N. J. 07026 U.S.A

*Magyar Cserkészszövetség Szabályai	.30
*Vezetőképzés Szabályai	.30
Cserkészkönyv I.	2.00
Cserkészkönyv I. kötet	5.00
Cserkészkönyv II.	2.00
Cserkészkönyv II. kötet	5.00
Cserkészkönyv III.	2.00
Cserkészkönyv III. kötet	5.00
Cserkészkönyv I-III. kötet	9.00
Leánycserkészkönyv	2.00
Leánycserkészkönyv kötet	5.00
Őrsvezetői velemjáró	2.00
Őrsvezetői velemjáró kötet	5.00
Őrsvezetői tanácsadója	2.00
Őrsvezetői tanácsadója kötet	5.00
Játékos és tábornoki könyv	2.00
Játékos és tábornoki könyv kötet	5.00
Fogadalomtétel „EMLÉKLAP”	.25
Magyar tankönyvek	
Tóth Veremund: Vázlatos magyar történelem	2.00
Tóth Veremund: Vázlatos magyar történelem kötet	5.00
HAZANK: Olvasókönyv és magyar nyelvtan	6.00
Herváth F. és Kassai A.:	
Virágok: Olvasmányok a magyar irodalomból	.500
Gyngyvirág, Muskáti, Nefelejts. Rozmaring, Rózsa,	
Tulipán és Viola népdalgyűjtemények darabja	.60
Róttli páva I-III.	2.70

*nyomtatás alatt

International Printing Industries
482 STUYVESANT AVE.
LYNDHURST, N. J. 07071

VEZETŐK LAPJA

A Hungarian Scout Leader magazine, published by Hungarian Scout Association, Inc., a nonprofit organization. Subscription: \$4.00 yearly. Address: Vezetők Lapja, P.O. Box 68 Garfield, N. J. 07026

Editor: John A. Adam

VEZETŐK LAPJA

A magyar cserkészvezetők és szülők negyedévi értesítője. Lapzártá. Január 15, Április 15, Július 15, Október 15.

A Vezetők Lapjában megjelent cikkek és hozzászólások a szerzőjük állás-pontját tükrözik. A Vezetők Lapjában való közlésük nem jelenti azt, hogy a Szövetség, vagy a Szerkesztő magáé-vá tette azokat.

A cikkeket és hozzászólásokat kérjük a szerkesztő címére küldeni: Rev. John A. Adam, S. J. Fordham University Bronx, N. Y. 10458

HUNGARIAN BOY SCOUT ASS'N

P. O. Box 68
Garfield, New Jersey 07026

Return Postage Guaranteed.

Non-profit Org.
U. S. Postage
PAID
Garfield, N. J.
Permit No. 204

Mrs. Ferenc Novák
42 Woodland Rd.
Short Hills, N. J. 07078

PRINTED MATTER
Address Correction Requested